

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

*ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ*

ΘΕΜΑ:

“Αφρική... ο νέος γίγαντας”

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δεύτερη) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη Λογιστική και Έλεγχο Επιχειρήσεων και Δημοσίων Οργανισμών» με τίτλο
ΑΦΡΟΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ.....

Έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Υπογραφή Μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας.....

Όνοματεπώνυμο..... Ανδρέας Παναγιώτης.....

Ημερομηνία..... 2/4/2019.....

Ευχαριστίες

Η παρούσα εργασία αποτελεί διπλωματική εργασία στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Λογιστική & Έλεγχος Δημοσίων Οργανισμών & Επιχειρήσεων».

Πριν την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της παρούσας διπλωματικής εργασίας, αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω ορισμένους από τους ανθρώπους που γνώρισα, συνεργάστηκα μαζί τους και έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίησή της.

Πρώτο από όλους θέλω να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής εργασίας, καθηγητή Φίλιππα Νικόλαο για την πολύτιμη καθοδήγηση του και την εμπιστοσύνη και εκτίμηση που μου έδειξε.

Τις ευχαριστίες μου εκφράζω και στους καθηγητές που δέχτηκαν να είναι μέλη της τριμελούς επιτροπής αξιολόγησης της μεταπτυχιακής εργασίας.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω την γυναίκα μου, τους γονείς μου, τα αδέρφια μου, καθώς και την υπόλοιπη οικογένεια μου που με υπομονή και κουράγιο πρόσφεραν την απαραίτητη ηθική συμπαράσταση για την ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής μου εργασίας.

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	2
Εισαγωγή.....	5
Κεφάλαιο 1	7
Γενικά στοιχεία για την Αφρικάνικη Ήπειρο.....	7
Οι Περιοχές και το κλίμα της Αφρικής	10
Ιστορικά στοιχεία Αφρικής	12
Οικονομικά στοιχεία Αφρικής	14
Πηγες πλούτου Αφρικής	16
Πολιτικά στοιχεία Αφρικής	17
Η χλωρίδα και η πανίδα της Αφρικής	18
Κεφάλαιο 2	18
Οι 10 πλουσιότερες χώρες της Αφρικής.....	18
Σεϋχέλλες.....	20
Νιγηρία	22
Νότιος Αφρική	25
Ισημερινή Γουινέα	28
Αίγυπτος	31
Γκαμπόν.....	34

Μποτσουάνα.....	38
Ανγκόλα.....	41
Λιβύη.....	44
Τυνησία.....	47
Οι 10 φτωχότερες χώρες της Αφρικής.....	50
Μαλάουι.....	51
Μπουρούντι.....	54
Κεντροαφρικανική Δημοκρατία.....	57
Γκάμπια.....	60
Νίγηρας.....	63
Λιβερία.....	66
Μαδαγασκάρη.....	70
Δημοκρατία του Κονγκό.....	74
Αιθιοπία.....	77
Γουινέα.....	81
Κεφάλαιο 3.....	85
Η Αφρική στα πρότυπα ανάπτυξης των χωρών BRICs και MINT?.....	85
Η σύγκριση της πορείας του Α.Ε.Π. των BRICS & MINT τόσο παγκοσμίως όσο και με τις χώρες G7.....	89
Κεφάλαιο 4.....	91
Εμπειρική Ανάλυση.....	91
Ανάλυση δεικτών.....	92
Η προσέγγιση της Απόδοσης.....	118
Η προσέγγιση του κινδύνου μέσω της τυπικής απόκλισης (Standard deviation).....	118
Η προσέγγιση του συντελεστής συσχέτισης (correlation).....	120
Εμπειρικά ευρήματα.....	121
Συμπεράσματα.....	127
Βιβλιογραφία.....	131

Εισαγωγή

Η Αφρική αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες Ηπείρους του κόσμου με έκταση 30,370,000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, με 54 χώρες και με 1,2 δισεκατομμύρια κατοίκους.

Στην Αφρική παρόλο που πολλές από τις χώρες που αποτελείται συγκαταλέγονται στις φτωχότερες του κόσμου όπως το Μαλάουι, το Μπουρούντι, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, τα τελευταία 20 χρόνια παρουσιάζει σημάδια διαρκούς εξέλιξης με σημαντικές προοπτικές να συμμετέχει μελλοντικά με πρωταγωνιστικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία. Το πλούσιο υπέδαφος της, για παράδειγμα σε κοβάλτιο, το οποίο υπολογίζεται στο 90% της παγκόσμιας παραγωγής, σε πλατίνα η οποία υπολογίζεται αντίστοιχα σε ποσοστό 90%, σε χρυσό με ποσοστό 50%, σε μαγγάνιο με 64%, σε ουράνιο με 30%, σε διαμάντια πάνω από το 30% σε αλλά και πολύ υψηλά ποσοστά σε πετρέλαιο και σε φυσικό αέριο. Ο αγροτικός της τομέας με την παραγωγή λαχανικών, φρούτων, ξηρών καρπών κλπ αλλά και οι τεράστιες επενδυτικές ευκαιρίες παραδείγματος χάριν για βιομηχανίες αυτοκινήτων, που παρουσιάζει αποτελούν πόλο έλξης σε όλη την έκταση της ηπείρου.

Για τον λόγο αυτό η παρούσα διπλωματική εργασία στοχεύει στην ανάλυση της συνολικής οικονομικής εικόνας της Αφρικής, στην καταγραφή των προοπτικών που θα μπορούσαν να την αναδείξουν ως μια μελλοντική οικονομική υπερδύναμη στον παγκόσμιο χώρο αλλά και να γίνει η σύγκριση της πορείας ολόκληρης της οικονομίας της ηπείρου με άλλες ηπείρους όπως παραδείγματος χάριν της Ευρώπης, της Λατινικής Αμερικής κλπ για το διάστημα 2013-2017.

Πιο συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 1 της εργασίας αναλύεται η οικονομία της Αφρικής, οι πηγές πλούτου της, τα πολιτικά της στοιχεία καθώς και τα ιστορικά γεγονότα που συνδέονται με εκείνη.

Στο κεφάλαιο 2 καταγράφονται οι δέκα πλουσιότερες και οι δέκα φτωχότερες χώρες της για το 2017. Στην καταγραφή αυτή λαμβάνοντας υπόψιν παράγοντες όπως το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν τους σε όρους PPP, (GDP on PPP), το κατά κεφαλήν εισόδημα τους, το δημόσιο χρέος τους ως προς το Α.Ε.Π. καθώς και υγειονομικά, πολιτικά, γεωγραφικά και δημογραφικά στοιχεία.

Στο κεφάλαιο 3 γίνεται αναφορά στις οικονομικές ενώσεις BRICS και MINT στις οποίες περιλαμβάνεται η Νότιος Αφρική και η Νιγηρία αντίστοιχα. Παρουσιάζονται οικονομικά στοιχεία των ενώσεων αυτών και συγκρίνονται με ενώσεις όπως οι G7.

Στο κεφάλαιο 4 παρουσιάζονται τα εμπειρικά αποτελέσματα της σύγκρισης του Αφρικάνικου δείκτη S&P All Africa που αποτελεί αντιπροσωπευτική εικόνα ολόκληρης της πορείας της Αφρικάνικης ηπείρου με 7 παρόμοιους δείκτες. Δηλαδή με τον δείκτη S&P/TOPIX 150 (Japan), τον S&P/TSX 60 Index (Canada), τον S&P 500, τον S&P Asia 50, τον S&P EUROPE 350, τον S&P GLOBAL 1200 και τον S&P Latin America 40. Για όλους τους προαναφερθέντες δείκτες για το διάστημα 2013-2017 συλλέχθηκαν μηνιαία στοιχεία από τιμές κλεισίματος του κάθε δείκτη ξεχωριστά και υπολογίστηκε η απόδοση όλης της περιόδου, η μέση μηνιαία απόδοση, η ελάχιστη μηνιαία απόδοση, η μέγιστη μηνιαία απόδοση αλλά και ο βαθμός επικινδυνότητας του κάθε δείκτη μέσω της τυπικής απόκλισης (Standard Deviation). Επίσης υπολογίσαμε την απόδοση ανά μονάδα κινδύνου του κάθε δείκτη αλλά και τον συντελεστή συσχέτισης που έχουν οι δείκτες μεταξύ τους.

Τέλος ακολουθούν τα συμπεράσματα που διεξάχθηκαν απ' όλη την έρευνα καθώς και η απαραίτητη βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε.

Κεφάλαιο 1

Γενικά στοιχεία για την Αφρικάνικη Ήπειρο

Η Αφρική αποτελεί την τρίτη μεγαλύτερη ήπειρο του κόσμου με έκταση 30,370,000 τετραγωνικά χιλιόμετρα και δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό με συνολικά πάνω από 1,2 δισεκατομμύρια κατοίκους (επίσημη εκτίμηση ΟΟΣΑ 2018), οι οποίοι αντιπροσωπεύουν περίπου το 15% του παγκόσμιου πληθυσμού.

Αυτή την στιγμή αποτελεί την δεύτερη πιο πυκνοκατοικημένη ήπειρο με βάση εκτιμήσεις των Ηνωμένων Εθνών για το έτος 2018, ενώ έχει τον νεότερο μέσο όρο ηλικίας-πληθυσμού από όλες τις ηπείρους. Πιο συγκεκριμένα το πενήντα τοις εκατό (50%) των Αφρικανών είναι 19 ετών και νεότεροι, σε σχέση με την παγκόσμια μέση ηλικία που τα 30,4 έτη.

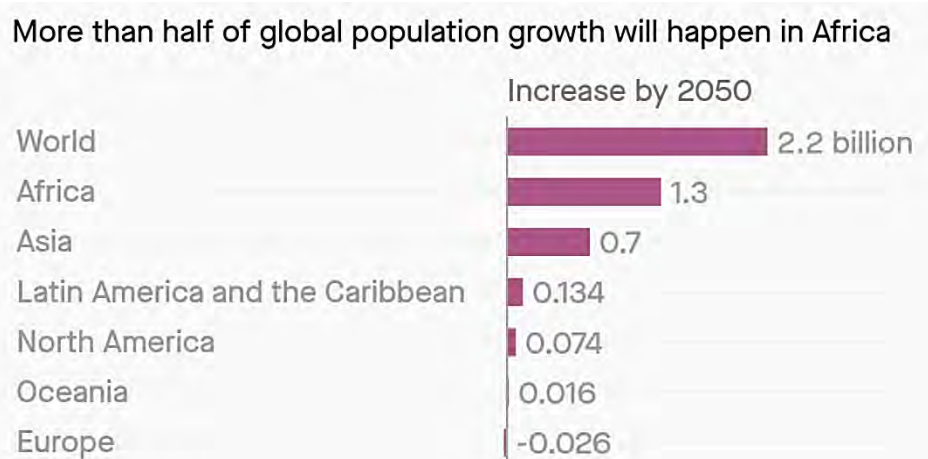
Παγκόσμιες μελέτες αναφέρουν πως τη σημαντικότερη αύξηση του πληθυσμού θα την υποστεί η Αφρική στα επόμενα 35-40 χρόνια και θα φτάσει το

2050 τα 2,5 δισεκατομμύρια κατοίκους. (United Nations World Population Prospects 2017 Report)

Πιο συγκεκριμένα όπως φαίνεται στην Εικόνα 1 πάνω από την μισή παγκόσμια αύξηση στον παγκόσμιο πληθυσμό θα συμβεί στην Αφρική.

Εικόν

α 1: Η αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού το 2050 και η κατανομή του

Πηγή: UN World Population Prospects: The 2017 Revision

Από γεωγραφικής πλευράς η ήπειρος της Αφρικής βρίσκεται εκατέρωθεν του ισημερινού και περιλαμβάνει πληθώρα κλιματικών περιοχών με εύρος που κυμαίνεται από τη βόρεια εύκρατη ζώνη έως τη νότια. Από μορφολογικής πλευράς έχει ιδιαίτερα πλεονεκτική θέση καθώς βρέχεται από τον Ατλαντικό ωκεανό, τον Ινδικό ωκεανό, την Μεσόγειο θάλασσα, ενώ απέχει από την Ευρώπη μόνο 14 χιλιόμετρα.

Πιο αναλυτικά στο βόρειο τμήμα της περιβάλλεται από τη Μεσόγειο Θάλασσα, βορειοανατολικά από τη Διώρυγα του Σουέζ και την Ερυθρά Θάλασσα, νοτιοανατολικά από τον Ινδικό ωκεανό και δυτικά από τον Ατλαντικό ωκεανό.

Επίσης η Αφρική περιλαμβάνει πολλά νησιά, με τα πιο γνωστά να είναι η νήσος Μαδαγασκάρη η οποία είναι το τέταρτο μεγαλύτερο νησί του κόσμου, οι Κανάριες Νήσοι και οι Σεϋχέλλες. (Encyclopædia, Britannica.com)

Ο μεγαλύτερος ποταμός στον κόσμο, ο Νείλος, που μετρά 6.695 χιλιόμετρα ρέει βόρεια και καταλήγει σε ένα δέλτα που αδειάζει στη Μεσόγειο Θάλασσα. Ακόμη στην Αφρική βρίσκεται η μεγαλύτερη έρημος του κόσμου, η Σαχάρα, με έκταση 9.000.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, η οποία καλύπτει μεγάλο μέρος της βόρειας Αφρικής. Επίσης η έρημος του Καλαχάρι στη νοτιοδυτική Αφρική καλύπτει έκταση 259.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Στα βορειοδυτικά της Αφρικής βρίσκεται η οροσειρά Atlas και το υψηλότερο βουνό το Κιλιμάντζαρο, με συνολικό ύψος 5.895 μέτρα και βρίσκεται στην Τανζανία. (Encyclopædia, Britannica.com)

Η Αφρική παρουσιάζει το μικρότερο κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (GDP per capita) απ' όλες τις υπόλοιπες Ηπείρους του κόσμου. Η πλειοψηφία των ανθρώπων της έχει κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. μικρότερο από \$1.500 δολάρια, ενώ έχει μέσο κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. \$1.809 δολάρια, το χαμηλότερο από τα έξι ηπείρους (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Η απεικόνιση του κατά κεφαλήν εγχώριου εισοδήματος (GDP per capita) ανά τον κόσμο

Κατάταξη	GDP per Capita (US \$) (2016)
1. World Average	10,300
2. North America	37,477
3. Oceania	35,087
4. Europe	25,851
5. South America	8,520
6. Asia	5,635
7. Africa	1,809
8. Antarctica	0 (N/A)

Πηγή: www.worldatlas.com

Οι Περιοχές και το κλίμα της Αφρικής

Η Αφρική έχει συνολικά 54 πλήρως αναγνωρισμένα κυρίαρχα κράτη και δύο de facto ανεξάρτητα κράτη με περιορισμένη αναγνώριση. Ενώ συνολικά φιλοξενεί μια μεγάλη ποικιλία εθνοκοτήτων, πολιτισμών και γλωσσών καθώς το κάθε σημερινό κράτος που έχει δημιουργηθεί, αντιπροσωπεύει και μια βασική φυλή του παρελθόντος σε συνδυασμό με στοιχεία από τους Ευρωπαίους που αποίκισαν σχεδόν ολόκληρη την Αφρική στα τέλη του 19ου αιώνα.

Στον Πίνακα 2 που ακολουθεί αναφέρονται οι μεγαλύτερες πόλεις σε πληθυσμό της Αφρικής όπως αυτές διαμορφώθηκαν για το έτος 2017.

Πίνακα 2: Οι μεγαλύτερες σε πληθυσμό πόλεις της Αφρικής για το 2017

Πόλεις	Πληθυσμός
1. Λάγος (Νιγηρία)	21 εκατ. κατοίκους
2. Κάιρο (Αίγυπτος)	20,4 εκατ. κατοίκους
3. Κινσάσα (Κονγκό)	13,3 εκατ. κατοίκους
4. Λουάντα (Αγκόλα)	6,5 εκατ. κατοίκους
5. Ναϊρόμπι (Κένυα)	3,5 εκατ. κατοίκους
6. Μογκαντίσου (Σομαλία)	2,1 εκατ. κατοίκους
7. Αμπιτζάν (Ακτή Ελεφαντοστού)	4,707 εκατ. κατοίκους
8. Αλεξάνδρεια (Αίγυπτος)	4,7 εκατ. κατοίκους
9. Αντίς Αμπέμπα (Αιθιοπία)	4,6 εκατ. κατοίκους
10. Γιοχάνεσμπουργκ (Νότια Αφρική)	4,4 εκατ. κατοίκους

Πηγή: worldatlas.com

Επιπρόσθετα η Αφρική χωρίζεται σε πέντε περιοχές, όπως αυτές παρουσιάζονται στην παρακάτω εικόνα. (εικόνα 2)

Εικόνα 2: Ο διαχωρισμός της Αφρικάνικης ηπείρου σε περιοχές

Πηγή: naturalhistoryonthenet.com

Οι κλιματικές συνθήκες διαφέρουν στις βόρειες από τις νότιες περιοχές, δηλαδή εκείνες που βρίσκονται στο βόρειο από εκείνες που βρίσκονται στο νότιο ημισφαίριο. Οι περιοχές που βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της ηπείρου έχουν διαφορετικά καθορισμένες τις εποχές του χρόνου τους απ' ότι εκείνες του νότιου τμήματος.

Στην Βόρεια Αφρική η εποχή της Άνοιξης υφίσταται τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο. Το Καλοκαίρι τον Ιούνιο τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Το Φθινόπωρο τον Σεπτέμβριο, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο, και τέλος ο Χειμώνας τον Δεκέμβριο, τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο. Ενώ στην Νότια Αφρική η Άνοιξη είναι τους μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο, Οκτώβριο. Το Καλοκαίρι τον Νοέμβριο, τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο. Το Φθινόπωρο τον Φεβρουάριο, τον Μάρτιο και τον Απρίλιο και ο Χειμώνας τον Μάιο, τον Ιούνιο και τον Ιούλιο.

Οι εποχές της δυτικής, κεντρικής και ανατολικής Αφρικής είναι λιγότερο εύκολο να οριστούν αφού αυτές οι περιοχές βρίσκονται μεταξύ των δύο τροπικών με αρκετούς μήνες βροχών μέσα στον χρόνο.

Το κλίμα των περιοχών της Αφρικής χωρίζεται σε πέντε διαφορετικούς τύπους. Στο Rainforest που αφορά περιοχές που χαρακτηρίζονται από πολύ υψηλές θερμοκρασίες και υψηλές βροχοπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Το Savanna

που αφορά περιοχές με πολύ υψηλές θερμοκρασίες όλο το χρόνο και βροχοπτώσεις μόνο την θερινή περίοδο. Το *Steppe* που αφορά περιοχές με υψηλές θερμοκρασίες όλο το χρόνο και περιορισμένες βροχοπτώσεις κατά τη θερινή περίοδο. Το *Desert* που αφορά υψηλές θερμοκρασίες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ λίγες βροχοπτώσεις. Και τέλος το *Mediterranean* που είναι κλίμα με θερμές και υψηλές θερμοκρασίες και κυρίως βροχοπτώσεις το φθινόπωρο και το χειμώνα.

Για να κατανοηθεί καλύτερα το κλίμα των περιοχών της Αφρικής, στην παρακάτω εικόνα (εικόνα 3) παρουσιάζονται οι πέντε διαφορετικοί τύποι κλίματος που αναλύσαμε.

Εικόνα 3: Οι διαφορετικές κλιματολογικές συνθήκες στην Αφρικάνικη ήπειρο.

Πηγή: naturalhistoryonthenet.com

Ιστορικά στοιχεία Αφρικής

Με βάση ιστορικές αναφορές υπάρχει η γενική αποδοχή πως η Αφρική και ειδικά η Ανατολική Αφρική είναι ο τόπος καταγωγής των ανθρώπων και μάλιστα πιο συγκεκριμένα των ανθρωπιδών. Η ανακάλυψη τους χρονολογείται στα επτά εκατομμύρια χρόνια πριν με τους αναγνωρισμένους να είναι ο *Sahelanthropus tchadensis*, ο *Australopithecus africanus*, ο *A. afarensis*, ο *Homo erectus*, ο *H. habilis* και ο *H. ergaster*. Εκείνος που είναι ο κοντινότερος στον σύγχρονο άνθρωπο

και ο παλαιότερο απ' όλους είναι ο Homo sapiens που βρέθηκε στην Αιθιοπία και χρονολογείται στα 200.000 χρόνια πριν, γεγονός που αυτόματα της προσδίδει ξεχωριστή και σημαντική αξία. (visualgeography.com)

Το 1436 χρονολογείται η πρώτη απόπειρα εξερεύνησης της Αφρικής, όταν ο Πορτογάλος Εάννες Μπαλντάγια έφτασε μέχρι το ακρωτήριο Ρίο Ντέκκα Όρο. Το 1441 ο Τριστάου φτάνει μέχρι τη σημερινή Σενεγάλη. Το 1471 ο Ρουίντα Σεκέιρα φτάνει μέχρι το σημερινό Γκαμπόν, ενώ ο Κάου Ντόγκο έφτασε στα 1482 μέχρι τις εκβολές του ποταμού Κονγκό. Το 1486 ο Βαρθολομαίος Ντιάζ φτάνει σχεδόν μέχρι τη σημερινή πόλη Ντέρμπαν και, τέλος, ο Βάσκο ντε Γκάμα το 1497 περιπλέει για πρώτη φορά ολόκληρη την Αφρική.

Παρόλο που για πολλά χρόνια οι ακτές της Αφρικής ήταν γνωστές στους εξερευνητές, το εσωτερικό της Ηπείρου εξακολουθούσε να παραμένει άγνωστο. Αυτό συνέβαινε καθώς οι πρώτοι εξερευνητές δεν ενδιαφέρονταν να δημιουργήσουν αποικίες, αλλά τους ενδιέφερε να δημιουργήσουν βάσεις ανεφοδιασμού για το ταξίδι τους.

Όμως ο συστηματικός αποικισμός της Αφρικής ήρθε αρκετά αργότερα και διήρκησε αρκετούς αιώνες. Οι μεγάλες ναυτικές δυνάμεις της εποχής όπως οι Άγγλοι, οι Γάλλοι και οι Πορτογάλοι έκαναν τις αποικίες τους στις πιο πλούσιες περιοχές της Αφρικής.

Από άποψη κληρονομιάς, η Αφρική, και ιδιαίτερα η νότια Αφρική διαθέτει μερικούς από τους αρχαιότερους αρχαιολογικούς τόπους. Έχουν ανακαλυφθεί απολιθώματα ανθρώπων, τα οποία δείχνουν πως το ανθρώπινο είδος κατοικούσε στην Νότια Αφρική εδώ και περίπου 3 εκατομμύρια χρόνια, ενώ ο σύγχρονος άνθρωπος έφτασε στην νότια Αφρική πριν περίπου 170.000 χρόνια. Τα συγκεκριμένα απολιθώματα έχουν βρεθεί σε σπηλιές γύρω από την περιοχή Γκαουτένγκ, η οποία έχει κηρυχθεί και μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO (UNESCO-World Heritage Committee).

Ακόμη οι Οικισμοί των νέγρων Μπαντού, γεωργών που χρησιμοποιούσαν σιδερένια εργαλεία, υπήρχαν στην κοιλάδα του Λιμπόπο από τον 4ο ή 5ο αιώνα μ.Χ. τέλος οι δύο κύριες και πιο γνωστές κύριες ιστορικές ομάδες στην Αφρική ήταν οι Κόσα και οι Ζουλού οι οποίοι ήρθαν σε εχθρικές αντιπαραθέσεις με τις χώρες που

κατέλαβαν και αποίκισαν στις περιοχές τους παραδείγματος χάριν τους Άγγλους και τους Γάλλους.

Οικονομικά στοιχεία Αφρικής

Η Αφρική συγκαταλέγεται στις κορυφαίες περιοχές ανάπτυξης του κόσμου. Παρουσιάζει υψηλό ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης ο οποίος οφείλεται στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που έχουν γίνει αλλά και στο δημογραφικό της αποτύπωμα. Οι πολλοί γρήγοροι ρυθμοί ανάπτυξης της τα τελευταία δέκα χρόνια την καθιστούν στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στον κόσμο, ξεπερνώντας σε ρυθμούς την Ανατολική Ασία και την Ιαπωνία.

Η ανακάλυψη των διαμαντιών, του χρυσού και του πετρελαίου οδήγησε στην οικονομική ανάπτυξη πολλών περιοχών της Αφρικής. Ειδικότερα τα τελευταία είκοσι χρόνια η Αφρική εξελίσσεται με γοργούς ρυθμούς από μια καθαρά αγροτική ήπειρο σε μια αστική και ταχύτατα αναπτυσσόμενη η οποία σύντομα εκτιμάται πως θα φιλοξενήσει το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού στο μέλλον.

Η Αφρική κατέχει μερικά από τα μεγαλύτερα αποθέματα φυσικών πόρων παγκοσμίως, με αποτέλεσμα πολλές χώρες της να αποτελούν πόλο έλξης πολλών πετρελαϊκών πολυεθνικών εταιρειών. Έχει πάνω από το σαράντα της εκατό (40%) του παγκόσμιου αριθμού πλουτοπαραγωγικών πηγών και οι περιοχές που βρίσκονται στον βορρά αλλά και γύρω από την Σαχάρα είναι οι περισσότερο πλούσιες σε τέτοιους πόρους. Η πρώτη χώρα σε παραγωγή πετρελαίου είναι η Νιγηρία η οποία τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο εντάσσεται στην διαδικασία της παγκοσμιοποίησης με την οικονομική της ανάπτυξη να είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Η άνοδος ζήτησης των βασικών εμπορευμάτων, η υψηλή παγκόσμια ζήτηση πρώτων υλών, η ανάπτυξη του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, η γεωργία, οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, η μεταποιητική βιομηχανία, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ο τουρισμός είχαν ταχεία ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Όλο και περισσότερες πολυεθνικές εταιρείες έχουν εισέλθει στην αφρικανική αγορά ή βρίσκονται στη διαδικασία αυτή, καθώς προσελκύνονται από μια οικονομικά αποδοτική κατάσταση παραγωγής αλλά ψάχνουν και να αξιοποιήσουν μία από τις πιο

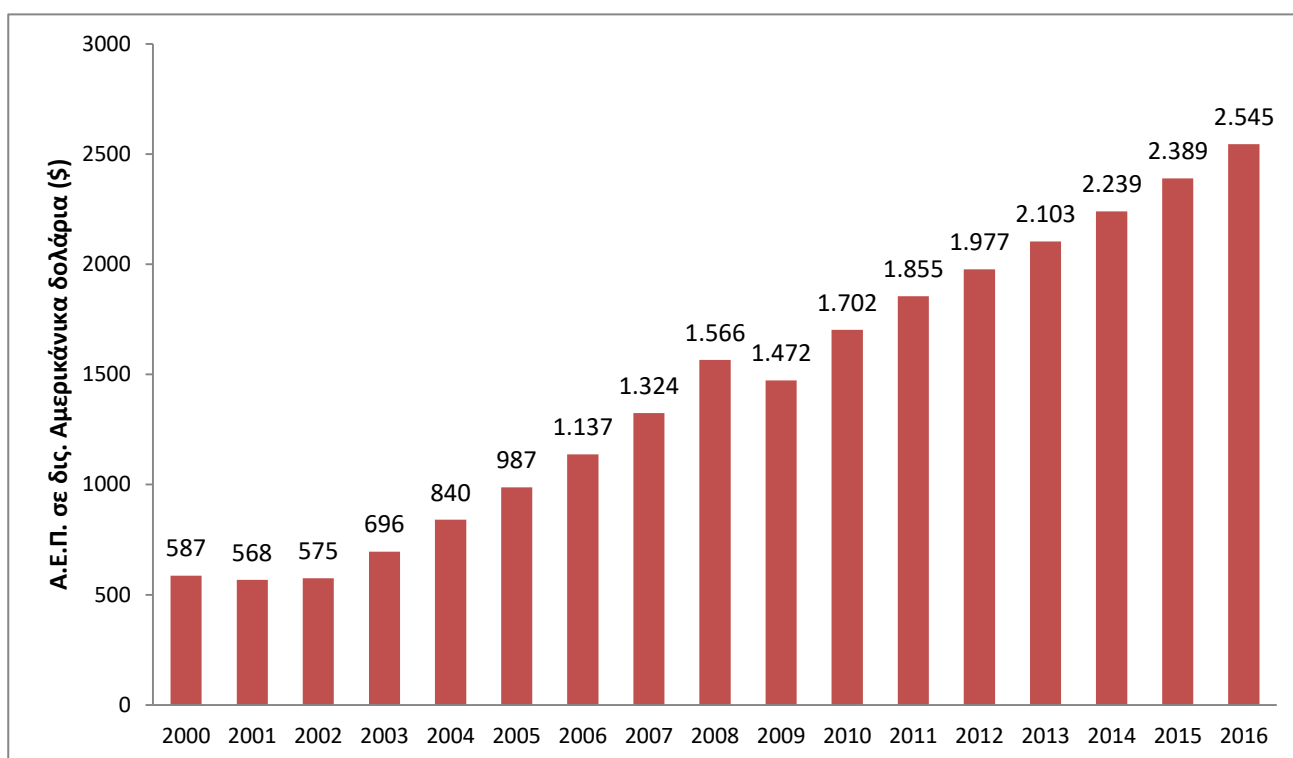
δυναμικές καταναλωτικές αγορές στον κόσμο η οποία αυξάνεται δύο ή τρεις φορές ταχύτερες από τις αντίστοιχες χώρες του ΟΟΣΑ. (oecd.org)

Αυτή την στιγμή εκτιμάται πως η μεσαία τάξη θα φτάσει τα επόμενα χρόνια τα 250 εκατομμύρια ανθρώπους οι οποίοι θα αντιπροσωπεύουν μια αγορά 2 τρισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ, ισοδύναμη με την αντίστοιχη της Κίνας. Λόγω των σημαντικών δημογραφικών, φορολογικών και επενδυτικών ευκαιριών που προσφέρει η Αφρική, πολύ σύντομα θα αντιπροσωπεύει μια νέα μελλοντική παγκόσμια οικονομική δύναμη.

Περίπου 60 εκατομμύρια Αφρικανοί έχουν ετήσιο ατομικό εισόδημα τουλάχιστον 3.000 δολάρια Η.Π.Α. το οποίο έρχεται σε αντίθεση με το ότι η πλειονότητα ζει με λιγότερα από δύο δολάρια ημερησίως αντιμετωπίζοντας προβλήματα υποσιτισμού.

Στο Διάγραμμα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος(Α.Ε.Π.) της Αφρικής από το 1995 μέχρι το 2016 με την αυξητική του τάση να είναι εμφανής. Παρατηρούμε πως το 2016 είχε φτάσει στο ανώτερο ιστορικό επίπεδο του προσεγγίζοντας τα 2,545 τρισεκατομμύρια δολάρια Η.Π.Α.

Διάγραμμα 1: Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Αφρικής 1995-2016 (σε δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ)

Πηγες πλούτου Αφρικής

Όπως έχουμε προαναφέρει, η Αφρική αποτελεί μια γεωργική ήπειρο, με την γεωργία να αποτελεί βασική πηγή εσόδων για πολλές χώρες. Ιδιαίτερα οι χώρες που βρίσκονται κοντά στην μεσόγειο θάλασσα αλλά και εκείνες του νότου έχουν αναπτύξει ιδιαίτερα την βιομηχανία και πραγματοποιούν την καλλιέργεια με σύγχρονο τρόπο.

Η γεωργία έχει αναπτυχθεί μόνο γύρω από μερικές ζώνες, κυρίως γύρω από τα ποτάμια που μπορούσαν να αποτελέσουν και τους δρόμους επικοινωνίας, ενώ το υπόλοιπο της ηπείρου είναι σχεδόν τελείως ακαλλιέργητο. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού ασχολείται με τις γεωργικές εργασίες και τρέφεται από τις δικές τους καλλιέργειες για να εξασφαλίσει την επιβίωση του. Η Αφρική συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην παγκόσμια παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Τα βασικά γεωργικά προϊόντα που παράγονται είναι το σιτάρι, το καλαμπόκι, το ρύζι, το ζαχαροκάλαμο, οι χουρμάδες, το κακάο, ο καφές, τα φιστίκια, το βαμβάκι, το καουτσούκ, καθώς και πολλά άλλα προϊόντα. (deloitte.com)

Αντίθετα με την γεωργία, ο τομέας της κτηνοτροφίας είναι ελάχιστα ανεπτυγμένος, με την Αφρική να παράγεται μόνο το 2,5% της παγκόσμιας παραγωγής σε κρέας, γάλα, τυρί και μαλλί. Η κτηνοτροφία συναντά πάρα πολλές δυσκολίες, που σχετίζονται τόσο με τις κλιματολογικές συνθήκες της ηπείρου αλλά και με επικίνδυνες αρρώστιες που προσβάλλουν τα ζώα. (worldbank.org)

Εκτός από τα παραπάνω, η Αφρική διαθέτει ένα πάρα πολύ πλούσιο υπέδαφος σε φυσικούς πόρους. Στις βόρειες περιοχές της Αφρικής και συγκεκριμένα στις χώρες γύρω από τη Σαχάρα υπάρχουν τεράστια αποθέματα πετρελαίου. Στην ήπειρο βρίσκεται το εβδομήντα εφτά τις εκατό (77%) της παγκόσμιας παραγωγής χρυσού, ενώ στην Νότια Αφρική βρίσκεται το ενενήντα οχτώ τις εκατό (98%) της παγκόσμιας παραγωγής διαμαντιών. Ο μόνος ορυκτός πόρος που δεν έχει υπάρξει ή δεν έχει ακόμα ανακαλυφθεί είναι ο γαιάνθρακας. Ακόμη στο υπέδαφος της έχει πολλών ειδών μεταλλεύματα, με πιο κύρια το κοβάλτιο, το χρώμιο, τον χαλκό, τον

βωξίτη, το μαγγάνιο, τον μόλυβδο, τον ψευδάργυρο, τον σίδηρο, το τιτάνιο και τον γραφίτη. (africaoilcorp.com)

Τέλος η Ήπειρος παρουσιάζει τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης της υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Πολιτικά στοιχεία Αφρικής

Η πολιτική αστάθεια πολλών χωρών σε όλη την ήπειρο πλέον ανήκει στο παρελθόν και ακολουθούν μια πιο σταθερή- δημοκρατική πορεία. Η εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και ιδιαίτερα στην υποσαχάρια Αφρική είχε ως αποτέλεσμα την βελτίωση της διακυβέρνησης και την αύξηση της διαφάνεια.

Σε αρκετές χώρες, όπως η Γκάνα, η Νιγηρία, η Τανζανία και η Ουγκάντα, οι πολιτικές αλλαγές έφεραν στην εξουσία ικανότερους ηγέτες, πρόθυμους να τοποθετήσουν σε ανώτερες κυβερνητικές θέσεις τα σωστά άτομα με κριτήριο το όφελος της κοινωνίας και όχι την ελίτ των ισχυρών και πλουσίων. Η διαφθορά παραμένει ένα από τα βασικά εμπόδια για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην ήπειρο, αλλά η μείωση της έχει προσφέρει επενδυτικές προοπτικές στο να γίνει ένας πιο ελκυστικός προορισμός τα τελευταία χρόνια. Τις τελευταίες δυο δεκαετίες στις υποσαχάριες χώρες έχουν διεισδύσει πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την αποτελεσματικότερη και γρηγορότερη ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων και οικονομικά προγράμματα στήριξης από παγκόσμιους οργανισμούς. (globalissues.org)

Το βελτιωμένο επιχειρηματικό και πολιτικό περιβάλλον ενθάρρυνε τις επενδύσεις στην ηπειρωτική χώρα όπως διαπιστώνεται από τη ροή ιδιωτικών κεφαλαίων και την αυξανόμενη παρουσία μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών. Πολλές χώρες προσπαθούν να ξεφύγουν από την παλιά πτωτική πορεία της καταστροφικής πολιτικής διακυβέρνησης, του υψηλού εθνικού χρέους και των μεγάλων ποσοστών πληθωρισμού.

Η χλωρίδα και η πανίδα της Αφρικής

Η ανάπτυξη της χλωρίδας στην Αφρικάνικη ήπειρο διαφέρει ανάλογα με την περιοχή και τις κλιματικές συνθήκες. Στις περιοχές της ερήμου βρίσκονται φυτά που μπορούν να επιβιώσουν στις αντίξοες και δύσκολες συνθήκες όπως είναι τα κυπαρίσσια, τα ελαιόδεντρα και οι κάκτοι. Οι περιοχές της στέπας και της σαβάνας χαρακτηρίζονται από μεγάλες ανοικτές εκτάσεις γης με υψηλό γρασίδι. Ακόμη υπάρχουν περιοχές με τροπικά δάση και ζούγκλες.

Αντίστοιχα όσον αφορά την πανίδα εμφανίζονται πολλά σπάνια ζώα στα τροπικά δάση, αλλά και πτηνά και έντομα. Ο Αφρικανικός ελέφαντας, η αντιλόπη, ο μπαμπούνος, το βουβάλι, η τσίτα, η καμηλοπάρδαλη, ο ιπποπόταμος, η ύαινα, το τσακάλι, η λεοπάρδαλη, ο ρινόκερος, ο παπαγάλος είναι μερικά από αυτά. (bbc.co.uk)

Κεφάλαιο 2

Οι 10 πλουσιότερες χώρες της Αφρικής

Όπως προαναφέραμε η Αφρική αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες ηπείρους παγκοσμίως σε έκταση γης με 54 χώρες να την αποτελούν. Είναι μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στον κόσμο και πολλά υποσχόμενη για το μέλλον.

Με βάση ιστορικά στοιχεία, ο ρυθμός ανάπτυξης της ηπείρου εκτιμάται πως είναι 2% κάθε χρόνο, με κάποιες χώρες να έχουν υψηλότερο κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο εισόδημα σε σχέση με χώρες όπως η Ινδία, η Βραζιλία αλλά και η Κίνα. Ο λόγος που αιτιολογεί το παραπάνω γεγονός είναι πως μεγάλο μέρος αυτής της αύξησης οφείλεται στην πώληση πρώτων υλών όπως τα διαμάντια, το πετρέλαιο αλλά και πολλών άλλων παραγόντων όπως ο τουρισμός. Αξιοσημείωτο είναι πως το

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF) έχει προβλέψει πως τα επόμενα πέντε χρόνια η Αφρική θα εξελιχθεί στην ταχύτερα αναπτυσσόμενη ήπειρο του κόσμου.

Στο να υλοποιηθεί αυτή η πρόβλεψη, συμβάλλουν και άλλοι παράγοντες για το σύνολο των Αφρικάνικων χωρών όπως ο τερματισμός των ένοπλων συγκρούσεων, η βελτίωση των μακροοικονομικών στοιχείων, η πολιτική σταθερότητα, οι μικροοικονομικές μεταρρυθμίσεις, το άνοιγμα των εμπορικών συναλλαγών, οι μειωμένοι εταιρικοί φόροι, η τεχνολογική καινοτομία και η επιχειρηματικότητα.

Να αναφέρουμε πως η Αφρική είχε για τα έτη 2000-2010 μέση ετήσια αύξηση του Α.Ε.Π. της 5,4% τον χρόνο ή σε επίπεδο τιμών, 78 δισεκατομμύρια (τιμές 2015) και 3,3% ή 69 δισεκατομμύρια τον χρόνο (σε τιμές 2015) για τα έτη 2010-2015.

Όταν όμως αναφερόμαστε σε οικονομικές συνθήκες διαβίωσης η Αφρική ανήκει στις φτωχότερες ηπείρους του κόσμου. Παρόλα αυτά υπάρχουν Αφρικάνικες χώρες που είναι πλούσιες και μπορούν να συγκριθούν με ανεπτυγμένες χώρες ανά τον κόσμο. Φυσικά ο αριθμός τους όμως είναι πολύ μικρότερος από αυτόν των φτωχών.

Παρακάτω ακολουθεί η παρουσίαση των πλουσιότερων χωρών της Αφρικής τόσο με βάση το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν τους εκφρασμένο σε όρους αγοραστικής δύναμης (GDP on PPP- purchasing power parity), όσο και του κατά κεφαλήν εισοδήματος (GDP (PPP) Per Capita) για το έτος 2017. Να τονιστεί πως το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μας δίνει την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παράχθηκαν σε μια χώρα για δεδομένο χρονικό διάστημα.

Προτού παρουσιάσουμε τις δέκα πλουσιότερες χώρες της Αφρικάνικης Ηπείρου, να τονίσουμε πως ένας πολύ σημαντικός λόγος που θα οδηγήσει στην μελλοντική ανάπτυξη της είναι ο νεαρός σε ηλικία πληθυσμός που διαθέτει σε συνδυασμό με το αναπτυσσόμενο εργατικό της δυναμικό, που δημιουργούν πολύ σημαντικό πλεονέκτημα σε έναν κόσμο που «υποφέρει» από το φαινόμενο της γήρανση του πληθυσμού.

Σεϋγέλλες

Σημαία

Εθνόσημο

Οι Σεϋγέλλες είναι νησιωτικό κράτος του Ινδικού ωκεανού έξω από την Ανατολική Αφρική, βρίσκεται στα βορειοανατολικά της Μαδαγασκάρης και περίπου 1.600 χλμ. ανατολικά της Κένυας. Αποτελούν νησιωτική δημοκρατία που περιλαμβάνει περίπου 115 νησιά.

Ιστορικά στις Σεϋχέλλες και στις γύρω νήσους έφτασαν οι Πορτογάλοι τον 16ο αιώνα, με τους Γάλλους να ακολουθούν τα επόμενα χρόνια Γάλλοι, στους οποίους οι Σεϋχέλλες οφείλουν το όνομά τους, ενώ από το 1903 οι Άγγλοι τις κήρυξαν δικές τους αποικίες.

Η επίσημή της γλώσσα είναι τα Αγγλικά, τα Γαλλικά και η Κρεολική Σεσελούα. Το πολίτευμα της χώρας είναι η δημοκρατία και αρχηγός του κράτους είναι και ο εκάστοτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Η επίσημη ονομασία του κράτους είναι Δημοκρατία των Σεϋχελλών (Republic of Seychelles / République des Seychelles) και το μεγαλύτερο σε έκταση από τα νησιά του συμπλέγματος είναι το Μαέ, όπου και βρίσκεται και η πρωτεύουσα η Βικτώρια. (bbc.co.uk)

Πιο αναλυτικά, έχει συνολική έκταση 455 τετραγωνικά χιλιόμετρα και με βάση εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018 ο πληθυσμός είναι 95.843 κάτοικοι γεγονός που την κατατάσσει στην χώρα με τον μικρότερο πληθυσμό στην Αφρική. (un.org)

Το κλίμα είναι ευνοϊκό και επιτρέπει την ανάπτυξη της καλλιέργειας. Έχει πολλές παραλίες, τροπικά δάση, κοραλλιογενείς υφάλους, φυσικά καταφύγια και σπάνια ζώα.

Όσον αφορά τα οικονομικά της στοιχεία, για το έτος 2017 έχει μόλις 1% ποσοστό ανεργίας και με βάση το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο παρουσιάζει GDP (PPP)-Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP 2,761 δισεκατομμύρια δολάρια Η.Π.Α. (θέση 172 στην παγκόσμια κατάταξη) ενώ GDP (PPP) Per Capita δηλαδή κατά κεφαλήν είναι \$26.300, τοποθετώντας την χώρα στην πρώτη θέση στην Αφρική. Η οικονομία της βασίζεται κυρίως στον τουρισμό και στην αλιεία και τοποθετείται μέσα στις πλουσιότερες χώρες της Αφρικάνικης Ηπείρου. (IMF.org)

Εθνικό νόμισμα του κράτους είναι οι Seychellois ruppee με ισοτιμία 1 SCR ίση με \$0,073 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 1 που ακολουθεί παρατηρούμε την εξέλιξη της πορείας του δημόσιου χρέους των Σεϋχέλλων ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2003 μέχρι το 2017. Το 2009 είχε φτάσει στο ιστορικό υψηλό ποσοστό 87% του Α.Ε.Π. και το 2010 στο ιστορικό χαμηλό επίπεδο του 49%, ενώ το 2017 βρισκόταν στο 62%.

Διάγραμμα 1: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους των Σεϋχελών την περίοδο 2003-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Νιγηρία

Σημαία

Εθνόσημο

Η Νιγηρία ή με την επίσημη ονομασία της Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Νιγηρίας (Federal Republic of Nigeria), έχει πολίτευμα την Ομοσπονδιακή Προεδρική Δημοκρατία και βρίσκεται στην Δυτική Αφρική. Αποτελείται από 36 πολιτείες με συνολικό πληθυσμό σύμφωνα με επίσημες εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018 τους 195.875.237 κατοίκους. (un.org)

Έχει συνολική έκταση 923.768 τετραγωνικά χιλιόμετρα, μέγεθος παρόμοιο με της Βενεζουέλας. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η Αμπούζα, ενώ παλιότερα ήταν το Λάγος το οποίο έχει πάνω από 7 εκατομμύρια κατοίκους και αποτελεί την μεγαλύτερη πόλη και ταυτόχρονα μεγαλύτερο λιμάνι της.

Η Νιγηρία έγινε το πρώτο κράτος που ανεξαρτητοποιήθηκε προερχόμενο από Βρετανική αποικία το 1960. Η χώρα συνορεύει με το Τσαντ και το Καμερούν στα ανατολικά, το Μπενίν στα δυτικά, και τον ποταμό Νίγηρα στα βόρεια. Ο ποταμός Νίγηρας είναι ο τρίτος μεγαλύτερος της Αφρικής μετά το Νείλο και τον Κογκό. Στα νότια βρέχεται από τον Ατλαντικό ωκεανό στον κόλπο της Γουινέας.

Στη Νιγηρία η επίσημη διάλεκτος είναι η Αγγλική ενώ αρκετοί μιλούν πολλές αφρικανικές σουδανικές διαλέκτους όπως την Χάουσα, την Γιορούμπα, την Ίγκμπο κ.α. Οι μουσουλμάνοι που κατοικούν εκεί, χρησιμοποιούν και την αραβική γλώσσα. Όσον αφορά την θρησκεία της, το 46% του πληθυσμού ακολουθεί τον Χριστιανισμό το 43% τον Ισλαμισμό ενώ περίπου το 10% τις παραδοσιακές θρησκείες της περιοχής. (britannica.com)

Το προσδόκιμο ζωής στο σύνολο του πληθυσμού, σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2016 του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας ήταν 55,2 χρόνια (54,7 χρόνια οι άνδρες και 55,7 οι γυναίκες). (who.int)

Όσον αφορά τα οικονομικά στοιχεία της χώρας, με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 βρίσκεται στην 23η θέση παγκοσμίως με το μεγαλύτερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με 1,124,6 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$) και GDP (PPP) Per Capita δηλαδή κατά κεφαλήν εισόδημα ίσο με \$6.003.

Αν και η χώρα παράγει μεγάλες ποσότητες πετρελαίου, η παραγωγή αυτή αντιστοιχεί μόνο στο 10% του συνολικού Α.Ε.Π. της. Ακόμη διαθέτει αποθέματα

φυσικού αερίου και πραγματοποιεί εξαγωγές εξαρτημάτων αεροπλάνων και πλοίων, καπνού, οιοπνευματωδών ποτών κλπ. (IMF.org)

Από το 2016 και μετά η Νιγηρία ξεπέρασε την Νότιο Αφρική ως η μεγαλύτερη οικονομία της Αφρικής επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF).

Εθνικό νόμισμα της χώρας είναι η Nigerian naira με ισοτιμία 1 NGN ίση με \$0,0024 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 2 που ακολουθεί παρουσιάζουμε την πορεία του δημόσιου χρέους της Νιγηρίας ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2000 έως το 2017. Παρατηρούμε πως ενώ στις αρχές του 2000 το δημόσιο χρέος ήταν κοντά στο 60% του Α.Ε.Π. μέχρι το 2006 αυτό περιορίστηκε φτάνοντας στο ιστορικό χαμηλό 7,30% το 2008. Το έτος 2017 έφτασε στο 21,30% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 2: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Νιγηρίας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Νότιος Αφρική

Σημαία
Εθνόσημο

Η Νότιος Αφρική είναι η χώρα που βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Αφρικανικής ηπείρου με ακτογραμμή 2.500 χιλιομέτρων που εκτείνεται τόσο στον Ατλαντικό όσο και στον Ινδικό ωκεανό. Η έκταση της είναι 1.221.037 τετραγωνικά χιλιόμετρα και η έκταση της μπορεί να συγκριθεί με εκείνη της Κολομβίας.

Το πλήρες όνομα της είναι Δημοκρατία της Νότιας Αφρικής και συνορεύει με τις χώρες Ναμίμπια, Μποτσουάνα, Ζιμπάμπουε, Μοζαμβίκη, Σουαζιλάνδη και Λεσότο. Στο κράτος της Νοτίου Αφρικής αρχηγός κράτους και της κυβέρνησης είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Ιστορικά, το 1487 ο εξερευνητής Πορτογαλικής καταγωγής Βαρθολομαίος Ντιάζ ήταν εκείνος που ηγούνταν την πρώτη Ευρωπαϊκή αποστολή που έφτασε στην Νότιο Αφρική, ενώ μέχρι τον 17ο αιώνα μ.Χ. είχαν φτάσει μέχρι εκεί και οι Γάλλοι, οι Ολλανδοί και οι Βρετανοί.

Γεγονός είναι πως η Νότια Αφρική αποτελεί έναν από τους αρχαιότερους αρχαιολογικούς τόπους, καθώς έχουν βρεθεί απολιθώματα ανθρώπων-ανθρωπίδων σε σπηλιές με χρονολογική εκτίμηση τα 3 εκατομμύρια χρόνια, μετατρέποντας την περιοχή σε μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO. (en.unesco.org)

Η Νότια Αφρική δε διαθέτει νομικά καθορισμένη πρωτεύουσα αλλά ορίζεται από το σύνταγμα της πως είναι το Κέιπ Τάουν. Η μεγαλύτερη της πόλη είναι το Γιοχάνεσμπουργκ με περισσότερα από 3,5 εκατομμύρια κατοίκους και αποτελεί το κέντρο του εμπορίου χρυσού και διαμαντιών.

Συνολικά σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2018 από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ο πληθυσμός της Νοτίου Αφρικής είναι 56.521.900 κάτοικοι. (un.org)

Η οικονομία της Νοτίου Αφρικής είναι η δεύτερη μεγαλύτερη στην Αφρικάνικη ήπειρο πίσω από εκείνη της Νιγηρίας, αλλά εξακολουθεί να έχει πολύ υψηλά ποσοστά φτώχειας, ανεργίας και ανισοκατανομής του πλούτου. Με βάση την γεωλογική της υπόσταση χαρακτηρίζεται για τα μεγάλα αποθέματα ορυκτού πλούτου, ο οποίος προσέλκυσε το ενδιαφέρον όλου του Δυτικού κόσμου.

Πιο συγκεκριμένα με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 βρίσκεται στην 30^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης με το

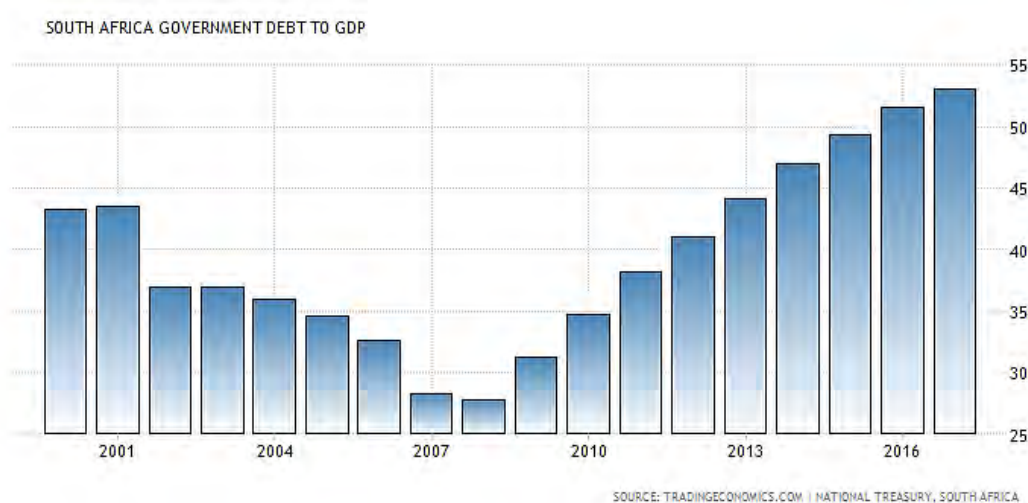
μεγαλύτερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους (GDP on PPP) να είναι 761,926 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$) και GDP (PPP) Per Capita δηλαδή κατά κεφαλήν \$ 13.200. (IMF.org)

Αποτελεί την δεύτερη χώρα με το μεγαλύτερο Α.Ε.Π. στην Αφρική και τόσο το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF) και η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank) έχουν χαρακτηρίσει την οικονομία της χώρας ως πολλά υποσχόμενη ως μεσαία οικονομία καθώς συνεχώς ενισχύεται από τις εξαγωγές σε προϊόντα όπως ο χρυσός, τα διαμάντια, η πλατίνα, διάφορα ορυκτά κλπ. Επίσης τον Ιούνιο του 2010 αποτέλεσε την πρώτη Αφρικάνικη χώρα που διοργάνωσε παγκόσμιο κύπελλο ποδοσφαίρου-μουντιάλ και ο τουρισμός αποτέλεσε σημαντική πηγή εσόδων τόσο για τη χώρα όσο και για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Το εθνικό νόμισμα είναι το South African Rand, το οποίο παρουσιάζει ισοτιμία 1 ZAR ίσο με \$0,072 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος με βάση το Διάγραμμα 3 που ακολουθεί παρατηρούμε την σχέση του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. της Νοτίου Αφρικής την περίοδο 2000-2017. Παρατηρούμε πως ενώ από το 2000 μέχρι το 2008 είχε περιοριστεί σημαντικά στο 27,8% , αλλά ακολούθησε η μεγάλη εκτίναξη του μέχρι το 2017 στο 53,1% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 3: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Νιγηρίας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Ισημερινή Γουινέα

Σημαία

Εθνόσημο

Η Ισημερινή Γουινέα βρίσκεται στην κεντρική Αφρική και αποτελεί ένα από τα μικρότερα κράτη της Αφρικής. Αποτελείται από δύο περιοχές τη Ρίο Μούνι και την Εσωτερική Περιοχή, η οποία περιλαμβάνει το νησί Αννομπόν στο νότιο Ατλαντικό ωκεανό και το νησί Μπιόκο (πρώην Φερνάντο Πο), στο οποίο βρίσκεται η πρωτεύουσα Μαλάμπο.

Η πλήρης ονομασία της είναι Δημοκρατία της Ισημερινής Γουινέας (República de Guinea Ecuatorial) και παρόλο που στην ονομασία της υπάρχει η λέξη Ισημερινός, κανένα τμήμα της δεν βρίσκεται σε αυτόν. Παλαιότερα είχε το όνομα Ισπανική Γουινέα καθώς αποτελούσε αποικία των Ισπανών και το σημερινό της όνομα το έλαβε μετά την ανεξαρτησία της καθώς βρίσκεται κοντά στον Ισημερινό και στον κόλπο της Γουινέας. Επίσης αποτελεί την μόνη Αφρικάνικη χώρα με επίσημη γλώσσα τα Ισπανικά. (britannica.com)

Είναι χώρα με έκταση 28.051 τετραγωνικά χιλιόμετρα και συνολικό πληθυσμό 845.060 κατοίκους σύμφωνα με εκτίμηση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018. (un.org)

Ιστορικά ο Πορτογάλος εξερευνητής Φερνιάο ντο Ρό (Fernão do Ró) θεωρείται ο πρώτος Ευρωπαίος που ανακάλυψε το νησί Μπιόκο το 1472, ενώ πορευόταν με σκοπό να βρει την Ινδία.

Την σημερινή Ισημερινή Γουινέα διαχρονικά είχαν δραστηριότητες τόσο οι Ισπανοί, όσο και οι Πορτογάλοι, οι Βρετανοί και οι Αμερικάνοι. Με τους Ισπανούς το 1968 μετά από πιέσεις των Ηνωμένων Εθνών να ανακοινώνουν και να παραχωρούν την ανεξαρτησία της Ισημερινής Γουινέας.

Από το 2008 μέχρι ακόμα και σήμερα το πολίτευμα της χώρας είναι Προεδρική Δημοκρατία. Ενώ οι περισσότεροι κάτοικοι της χώρας είναι Χριστιανοί αλλά υπάρχουν και αρκετοί που πιστεύουν στην Ρωμαιοκαθολική και παγανιστική λατρεία.

Από οικονομικής πλευράς στο παρελθόν η χώρα βασιζόταν κυρίως στην παραγωγή κακάο, στην γεωργία και τη αλιεία και είχε το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν

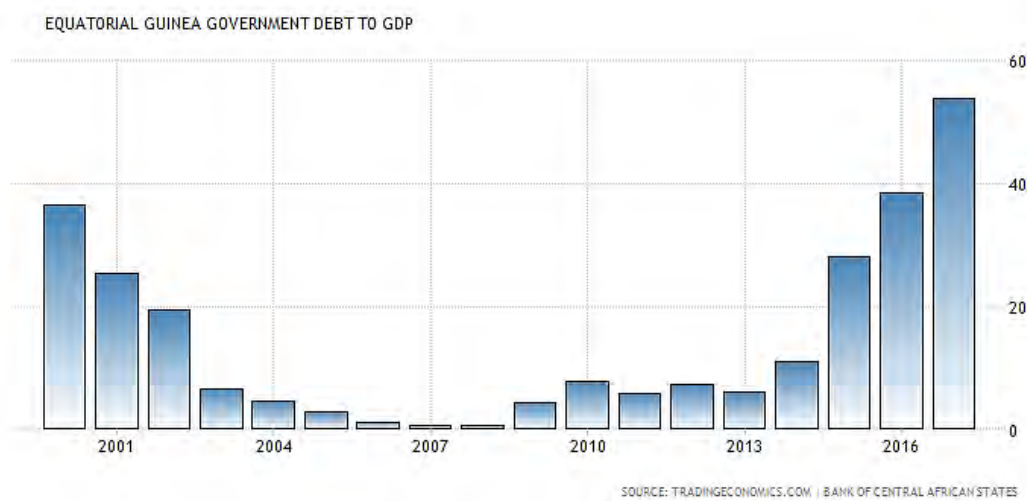
Α.Ε.Π. στην Αφρική μέχρι το 1959. Από το 1966 και μετά που ανακαλύφθηκαν και εκμεταλλεύθηκαν κοιτάσματα πετρελαίου αυξήθηκε πολύ το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας.

Σήμερα με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 βρίσκεται στην 127^η θέση κάτω από την Κύπρο στην παγκόσμια κατάταξη με το μεγαλύτερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με 30,807 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$) και κατά κεφαλήν εισόδημα δηλαδή GDP (PPP) Per Capita να είναι \$ 31.800. (IMF.org)

Εθνικό νόμισμα της χώρας είναι το Φράγκο CFA Κεντρικής Αφρικής με ισοτιμία 1 GNF ίσο με \$ 0,0001 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 4 παρουσιάζεται η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2000 έως το 2017. Παρατηρούμε πως από το 2000 μέχρι το 2008 είχε σχεδόν μηδενιστεί και αποτελούσε μόλις το 0,5%. Παρόλα αυτά αυτή η θετική εικόνα δεν συνεχίστηκε και τα τελευταία δέκα χρόνια υπάρχει μια δραματική αύξηση και ιδιαίτερα την περίοδο 2014-2017. Το έτος 2017 έφτασε στο 53,80% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 4: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Ισημερινής Γουινέας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Αίγυπτος

Σημαία

Εθνόσημο

Η Αίγυπτος χρονολογείται από το 10.000 π.Χ. και επίσημα είναι γνωστή ως Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου και θεωρείται μεγάλη δύναμη στην Βόρεια Αφρική. Βρίσκεται στη βορειοανατολική Αφρική και εν μέρει στην Χερσόνησο του Σινά. Θεωρείται η χώρα η οποία ενώνει την Μεσόγειο Θάλασσα τον Ισλαμικό κόσμο και την Ερυθρά Θάλασσα. Τα σύνορα της στα βορειοανατολικά είναι με τη Λωρίδα της Γάζας και το Ισραήλ, στα δυτικά με τη Λιβύη και στα νότια με το Σουδάν. Βόρεια της χώρας βρίσκεται η Μεσόγειος θάλασσα ενώ ανατολικά η Ερυθρά Θάλασσα.

Έχει έκταση 1.001.450 τετραγωνικά χιλιόμετρα και είναι η 30^η μεγαλύτερη χώρα σε έκταση στον κόσμο. Η Αίγυπτος είναι μια από τις πιο πολυπληθείς χώρες της Αφρικής και τις Μέσης Ανατολής. Έχει πληθυσμό 91.508.084 κατοίκους οι οποίοι ζουν κοντά στις όχθες του ποταμού Νείλου που είναι εύφορες και προσφέρονται για καλλιέργεια καθώς μεγάλο μέρος της βρίσκεται στην έρημο Σαχάρα. Επικρατούν υψηλές θερμοκρασίες και έντονη ξηρασία με το 99% του πληθυσμού να κατοικεί στο 5,5% της συνολικής έκτασης της Αιγύπτου. Δύο από τις μεγαλύτερες πόλεις της είναι το Κάιρο που αποτελεί την πρωτεύουσα και η Αλεξάνδρεια που βρίσκονται κατά μήκος του ποταμού Νείλου. (oceanodocs.org)

Το Ελληνικό στοιχείο στην Αίγυπτο από την αρχαιότητα μέχρι τον 20^ο αιώνα ήταν πολύ έντονο. Σήμερα εξακολουθεί να υπάρχει ελληνικός πληθυσμός στην Αίγυπτο, ο οποίος είναι συγκεντρωμένος κυρίως στην Αλεξάνδρεια και το Κάιρο.

Έχει ως πολίτευμα την Ημιπροεδρική δημοκρατία με αρχηγό Κράτους τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και επίσημη γλώσσα τα Αραβικά.

Η χώρα διακρίνεται για την σπουδαιότητα του αρχαίου πολιτισμού της, καθώς διαθέτει διάσημα μνημεία όπως την Γκίζα και το σύμπλεγμα των πυραμίδων, καθώς και τη Μεγάλη Σφίγγα που αποτελούν πόλο έλξης χιλιάδων τουριστών. Οι πολίτες της έχουν έντονη θρησκευτική πίστη και συγκαταλέγεται στα πέντε πιο βαθιά θρησκευόμενα κράτη παγκοσμίως. Περίπου το 90% του πληθυσμού της ασπάζεται το Ισλάμ, ενώ περίπου το 10% τον Χριστιανισμό με το μειονότητες να έχουν πίστη στον Σουνιτισμό και τον Σιιτισμό. (nationsencyclopedia.com)

Από οικονομικής πλευράς η Αίγυπτος είναι μια από τις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες της Μέσης Ανατολής και έχει πάρα πολύ μεγάλη παραγωγή ζαχαροκάλαμου, αραβόσιτου και διάφορων οπωροκηπευτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων με εξαγωγές κυρίως στην Ευρώπη και τις Η.Π.Α. Στα εδάφη της πραγματοποιεί εξόρυξη πετρελαίου, φυσικού αερίου, σιδήρου, αργιλίου και αλατιού. Οι τομείς του τουρισμού, της γεωργίας, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, αποτελούν ισοβαρή μερίδια στην διαμόρφωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της χώρας. (oxfordbusinessgroup.com)

Πιο συγκεκριμένα με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF) για το έτος 2017 η Αίγυπτος βρίσκεται στην 21^η θέση παγκοσμίως με το μεγαλύτερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με 1,199,013 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (\$) και έχει κατά κεφαλήν εισόδημα, GDP (PPP) Per Capita, \$11,800. (IMF.org)

Η Αίγυπτος ως εθνικό νόμισμα την Egyptian pound με ισοτιμία 1 EGP ίση με \$ 0,055 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 5 παρουσιάζεται η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το έτος 2002 έως το έτος 2017. Παρατηρούμε πως ενώ από το 2001 μέχρι το 2009 μειώθηκε και περιορίστηκε στο 73,30% του Α.Ε.Π. το 2017 εκτινάχθηκε πάλι στο 101,20%.

Διάγραμμα 5: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Αιγύπτου την περίοδο 2001-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Γκαμπόν

Σημαία

Εθνόσημο

Η Γκαμπόν επίσημα ονομάζεται Δημοκρατία της Γκαμπόν (République Gabonaise) έχει 1.725.292 κατοίκους σύμφωνα με εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018.

Βρίσκεται στην Κεντροδυτική Αφρική και έχει έκταση της είναι 267.667 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Περικλείεται δυτικά από τον Ατλαντικό ωκεανό, βόρεια συνορεύει με την Ισημερινή Γουινέα και το Καμερούν, ενώ ανατολικά και νότια συνορεύει με τη Δημοκρατία του Κονγκό.

Μεγαλύτερη πόλη της Γκαμπόν είναι η Λιμπρβίλ που είναι και η πρωτεύουσά της. Πολίτευμα της χώρας είναι η πολυκομματική προεδρική δημοκρατία, ενώ αρχηγός του κράτους και της κυβέρνησης είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, του οποίου η θητεία είναι επταετής και απεριόριστη.

Στις 17 Αυγούστου 1960 απέκτησε την ανεξαρτησία της από την Γαλλία, την οποία διατηρεί μέχρι σήμερα και έχει ως επίσημη γλώσσα την Γαλλική την οποία ομιλεί το 80% του πληθυσμού της.

Όσον αφορά την θρησκεία, ο πληθυσμός της κυρίως πιστεύει στον χριστιανισμό αλλά υπάρχουν και αρκετοί Ισλαμιστές και διάφοροι που πιστεύουν σε τοπικές παραδοσιακές θρησκείες. (nationsencyclopedia.com)

Η οικονομία της Γκαμπόν είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα καθώς πραγματοποιεί πολλές εξαγωγές και κυρίως πετρελαίου, το οποίο αποτελεί το 43% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της (Α.Ε.Π.) και το 81% των συνολικών εξαγωγών της. Εκτιμήσεις αναφέρουν πως μέχρι το 2025 τα συνολικά κοιτάσματα πετρελαίου που διαθέτει θα μειωθούν πάρα πολύ ή σχεδόν θα εξαφανιστούν. Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει μεγάλο πρόβλημα για την οικονομία καθώς εξαρτάται όπως αναφέραμε, σε μεγάλο βαθμό από την εξόρυξη. Το θετικό σημείο της χώρας είναι πως έχει πρωτογενή υλικά σε αφθονία. Πριν την ανακάλυψη του πετρελαίου στην περιοχή, βασικός πυλώνας την οικονομίας αποτελούσε η υλοτομία και η εξόρυξη μαγγανίου. Ενώ πρόσφατες έρευνες εκτιμούν πως η Γκαμπόν έχει την μεγαλύτερη ανεκμετάλλευτη περιουσία σε σιδηρομετάλλευμα στον κόσμο. (cia.gov)

Η ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου στην Γκαμπόν το 1994 αποτέλεσε μια οικονομική υπέρβαση για την χώρα και σε συνδυασμό με τις περιόδους χαμηλών τιμών στο πετρέλαιο, δημιουργήθηκαν μεγάλα δημόσια ελλείμματα τα οποία μέχρι σήμερα πλήττουν την χώρα μέχρι σήμερα.

Η Γκαμπόν αναγκάστηκε να προσφύγει δυο φορές σε προγράμματα στήριξης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την διαχείριση του χρέους της. Το πρώτο ήταν το 2005 και είχε διάρκεια 15 μήνες και ολοκληρώθηκε με επιτυχία, ενώ η δεύτερη φορά ήταν το 2007 στο οποίο δεν πέτυχε πλήρως τους στόχους που είχαν τεθεί να εκπληρωθούν μέχρι το 2009. (imf.org/mission to Gabon)

Με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 η Γκαμπόν βρίσκεται στην 120^η θέση παγκοσμίως με το μεγαλύτερο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με 36,999 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (\$) αλλά έχει ιδιαίτερα υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα δηλαδή GDP (PPP) Per Capita ίσο με \$18.600 το οποίο οφείλεται στα έσοδα που προέρχονται από τις εξαγωγές πετρελαίου. Παρόλα αυτά επικρατεί ανισοκατανομή του εισοδήματος καθώς το 1/3 του πληθυσμού της να ζει σε συνθήκες φτώχειας. (IMF.org)

Η Γκαμπόν έχει ως εθνικό νόμισμα το Central African CFA franc με ισοτιμία 1 XAF ίσο με \$ 0,0017 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζεται η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. της Γκαμπόν από το 2000 μέχρι το 2017. Παρατηρούμε πως ενώ το έτος 2008 είχε περιοριστεί στο χαμηλότερο ιστορικό του επίπεδο της τάξης του 20,10%, το 2017 τριπλασιάστηκε και έφτασε στο 66,50%.

Διάγραμμα 6: Η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Γκαμπόν την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Μποτσουάνα

Σημαία

Εθνόσημο

Η Μποτσουάνα είναι μια χώρα που βρίσκεται στην νότια Αφρική και έχει έκταση 581.730 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Ο πληθυσμός της με βάση εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018 είναι 2.262.445 κάτοικοι και περίπου το 10% αυτού κατοικεί στην πρωτεύουσα της που είναι η Γκαμπορόνε.

Η χώρα συνορεύει με την Νότια Αφρική, την Ναμίμπια και την Ζάμπια, ενώ μεγάλο μέρος της χώρας καλύπτεται από την έρημο Καλαχάρι. Έχει πολλές περιοχές με σπάνια ζώα, όπως ρινόκερους ελέφαντες και φλαμίνγκο. (naturalworldsafaris.com)

Το πλήρες όνομα της είναι δημοκρατία της Μποτσουάνας (Republic of Botswana) και μετά το 1966 που ανεξαρτητοποιήθηκε από τους Βρετανούς έχει ως πολίτευμα την προεδρική δημοκρατία. Η επίσημη γλώσσα είναι τα αγγλικά, αλλά η διάλεκτος (Σε)Τσουάνα χρησιμοποιείται ευρέως σε όλη τη χώρα.

Οι κάτοικοι της Μποτσουάνας αντιμετωπίζουν το πολύ σοβαρό πρόβλημα του ιού HIV/AIDS καθώς η χώρα συγκαταλέγεται σε εκείνες με τα μεγαλύτερα κρούσματα παγκοσμίως. Γεγονός είναι πως το 2013 τριακόσιες είκοσι χιλιάδες κάτοικοι (320.000) δηλαδή το 20% περίπου του πληθυσμού είχε προβληθεί από τον ιό. Συνεχώς γίνονται προσπάθειες για την εκπαίδευση του πληθυσμού και την μείωση του φαινομένου αυτού.

Όσον αφορά την οικονομία της, την δεκαετία του 60 ήταν μια από τις πιο φτωχές χώρες του κόσμου με κατά κεφαλήν εισόδημα περίπου 70\$ το χρόνο, αλλά ταχύτατα μεταμορφώθηκε σε μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες της Αφρικής όσο και του κόσμου, με κατά κεφαλήν εισόδημα δηλαδή GDP (PPP) Per Capita \$16.400, μετατρέποντας το βιοτικό επίπεδο της χώρας σε επίπεδο παρόμοιο με του Μεξικού και της Τουρκίας. (Nationsonline.org)

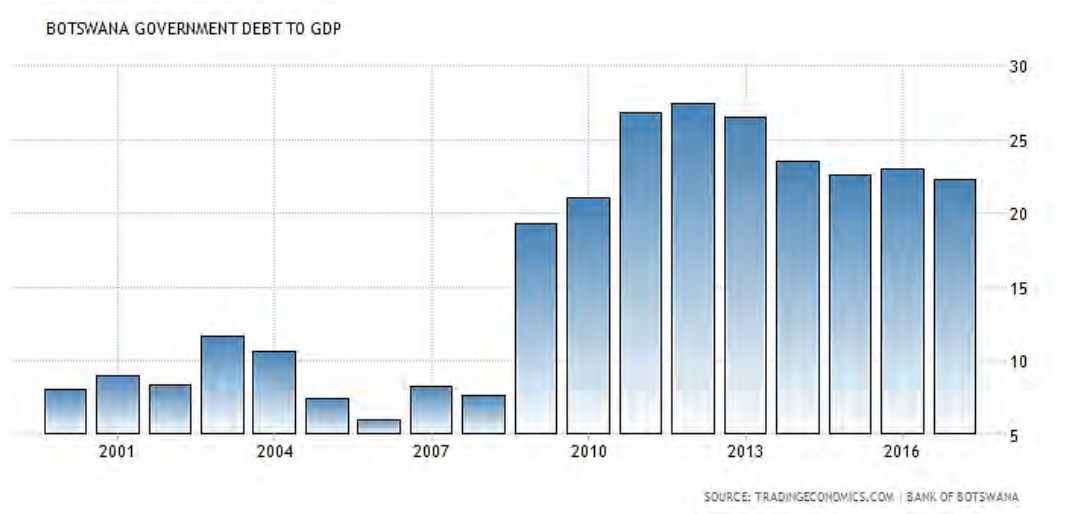
Το τραπεζικό της σύστημα είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο και μάλιστα είναι ένα από τα πιο εξελιγμένα στην Αφρική. Οι τράπεζες της χώρας είναι κερδοφόρες, με υψηλή κεφαλαιοποίηση και καλό επίπεδο ρευστότητας, ενώ η οικονομία είναι συνδεδεμένη με τον ορυκτό πλούτο της χώρας, τον τουρισμό και την κτηνοτροφία.

Το νομικό σύστημα της Μποτσουάνας είναι αρκετά ευνοϊκό για τις άμεσες ξένες επενδύσεις και ιδιωτικοποιήσεις των κρατικών επιχειρήσεων. Με βάση τα στοιχεία του διεθνούς νομισματικού ταμείου (IMF) η Μποτσουάνα βρίσκεται στην 117^η θέση της γενικής κατάταξης των χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο με Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) ίσο με 39,054 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$). (IMF.org)

Το επίσημο νόμισμα της χώρας είναι η Botswana pula η οποία έχει ισοτιμία 1 BWP ίση με \$0.0969 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 7 που ακολουθεί, παρουσιάζεται η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. της Μποτσουάνας από το 2000 μέχρι το 2017. Παρατηρούμε πως ενώ στις αρχές του αιώνα μέχρι το 2009 ήταν σε πολύ χαμηλά ποσοστά, σημειώνοντας το ιστορικά χαμηλό επίπεδο 5,98% το 2006, μέχρι το 2017 ακολούθησε αυξητική και παράλληλα σταθερή πορεία στο επίπεδο του 20% με 25% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 7: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Μποτσουάνας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Αγκόλα

Σημαία

Εθνόσημο

Η δημοκρατία της Αγκόλας, όπως είναι το πλήρες όνομα της, βρίσκεται στην κεντρική προς νότια Αφρική και έχει γεωγραφική έκταση 1.246.700 τετραγωνικά χιλιόμετρα ενώ συνορεύει με Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, με τη Ζάμπια, τη Ναμίμπια, και δυτικά βρέχεται από τον Ατλαντικό Ωκεανό. (cia.gov)

Συνολικά έχει 29.250.009 κατοίκους με βάση εκτιμήσεις των Ηνωμένων Εθνών για το 2018 και πρωτεύουσα της είναι η Λουάντα η οποία έχει πάνω από 3 εκατομμύρια κατοίκους. Ενώ ακολουθεί η πόλη Χουάμπο με 203.000 και η πόλη Μπεγκουέλα με 155.000.

Επίσημη γλώσσα της χώρας είναι τα Πορτογαλικά καθώς αποτελούσε πρώην Πορτογαλική αποικία μέχρι το 1975, ενώ ομιλούνται και άλλες τοπικές διάλεκτοι.

Το πολίτευμα της χώρας είναι προεδρική δημοκρατία και αρχηγός του κράτους είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος ασκεί και την εκτελεστική εξουσία. Επιπρόσθετα, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού είναι Χριστιανοί, Ρωμαιοκαθολικοί και Προτεστάντες.

Η χώρα πέρασε για περίπου τρεις δεκαετίες (1975-2002) εμφύλιο πόλεμο, ο οποίος κατέστρεψε την εύφορη ύπαιθρο. Από το 2002 και μετά χάρις στην πολιτική σταθερότητα η γενικότερη κατάσταση ζωής της Αγκόλα βελτιώθηκε σημαντικά.

Η οικονομία της Αγκόλας βασίζεται κυρίως στις εξαγωγές πετρελαίου και διαμαντιών. Πριν την ανεξαρτησία της χώρας, η βιομηχανική, η κτηνοτροφική και η αλιευτική παραγωγή αναπτύσσονταν με ταχύτετους ρυθμούς, προσφέροντας πολλά κρατικά έσοδα. Αξιοσημείωτο είναι πως, η Αγκόλα ήταν η τέταρτη χώρα παγκοσμίως σε εξαγωγές διαμαντιών. Αφότου πραγματοποιήθηκε η ανεξαρτησία της, λόγω κακής κρατικής διαχείρισης δημιουργήθηκαν υψηλά κρατικά χρέη και η οικονομία ακολούθησε πτωτική πορεία.

Από το 1986, η εξόρυξη διαμαντιών παραχωρήθηκε σε ξένες επιχειρήσεις, με συμφωνίες συμμετοχής του κράτους στα έσοδα από την εξόρυξη, έχοντας και πάλι πρωταγωνιστικό ρόλο στο παγκόσμιο εμπόριο διαμαντιών. (worldbank.org)

Αυτή την στιγμή η Αγκόλα αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους προμηθευτές πετρελαίου της Κίνας, ενώ προσελκύσει ξένες επενδύσεις που αφορούν αποκλειστικά τους κλάδους της πετρελαϊκής βιομηχανίας, των διαμαντιών και της αλιείας. Ακόμη αν και έχουν εντοπιστεί κοιτάσματα φυσικού αερίου, η εκμετάλλευσή τους πραγματοποιείται ακόμη σε μικρή κλίμακα. (reuters.com)

Με βάση τις εκτιμήσεις του διεθνούς νομισματικού ταμείου (IMF) για την γενική κατάταξη των χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο με βάση το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) η Αγκόλα βρίσκεται στην 65^η θέση με 193,935 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$). Ενώ το κατά κεφαλήν εισόδημα της GDP (PPP) Per Capita είναι \$7,300. Η Αγκόλα βρίσκεται στην τρίτη θέση ως η μεγαλύτερη υποσαχάρια οικονομία μετά την Νιγηρία και την νότιο Αφρική.

Αυτή την στιγμή με βάση στοιχεία του 2018, το 51% του Α.Ε.Π., το 75% των κρατικών εσόδων και το 91% περίπου των συνολικών εξαγωγών της χώρας

προέρχεται από τον πετρελαϊκό κλάδο. Ενώ τα διαμάντια αντιπροσωπεύουν το 5% των συνολικών εξαγωγών. (IMF.org)

Το εθνικό νόμισμα της χώρας είναι η Angolan kwanza και έχει ισοτιμία 1 ΑΟΑ ίση με \$ 0,0040 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο διάγραμμα 8 που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του Δημόσιου Χρέους της Αγκόλας ως ποσοστό του Α.Ε.Π. την περίοδο 2000-2017. Η Αγκόλα για το 2017 σημείωσε δημόσιο χρέος ίσο με το 65,10% του Α.Ε.Π. της. Το έτος 2000 είχε το φτάσει στα υψηλότερα επίπεδα του 104,50% του Α.Ε.Π. ενώ το 2007 τα χαμηλότερα, το 16,10% του Α.Ε.Π. όπου μετά ακολούθησε αυξητική πορεία.

Διάγραμμα 8: Η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Αγκόλας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

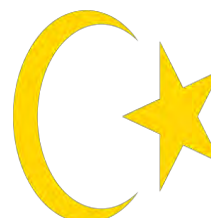
Λιβύη

Σημαία

Εθνόσημο

Στις 8 Ιανουαρίου 2013 η Λιβύη πήρε το επίσημο όνομα της ως κράτος της Λιβύης. Στην χώρα για πάρα πολλά χρόνια διεξαγόταν εμφύλιος πόλεμος για την ανατροπή της κυβέρνησης του Συνταγματάρχη Μουαμάρ αλ-Καντάφι και των απογόνων του.

Η Λιβύη βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Αφρικής και βρέχεται βόρεια από την Μεσόγειο θάλασσα ενώ ανατολικά είναι η Αίγυπτος και δυτικά η Αλγερία και η Τυνησία. Νοτιοανατολικά της είναι το Σουδάν, ενώ νότια συνορεύει με το Τσαντ και το ποταμό Νίγηρα.

Αποτελεί την τέταρτη (4η) μεγαλύτερη σε έκταση αφρικάνικη χώρα με συνολική έκταση 1.759.540 τετραγωνικά χιλιόμετρα και την δέκατη έβδομη (17η) χώρα παγκοσμίως, με το 90% του εδάφους της είναι έρημος.

Ο συνολικός αριθμός του πληθυσμού της σύμφωνα με εκτίμηση των Ηνωμένων Εθνών για το 2018 είναι 6.470.956 κάτοικοι, ενώ περίπου το 1,7 εξ' αυτών ζει στην πρωτεύουσα της χώρας την Τρίπολη.

Όσον αφορά την οικονομία της, η ανακάλυψη κοιτασμάτων πετρελαίου από το 1957 και μετά μετέτρεψαν ένα από τα φτωχότερα έθνη στον κόσμο σε ένα κράτος με μεγάλο πλούτο. Μέχρι τότε η γεωργία αποτελούσε την κύρια πηγή εσόδων της χώρας, που αντιστοιχούσε περίπου στο 30% του ΑΕΠ ενώ σήμερα βρίσκεται κάτω από το 5%. Η Λιβύη πραγματοποιεί εξαγωγές τόσο φυσικού αερίου όσο και γύψου.

Σύμφωνα με στοιχεία του 2013, το 97% των εσόδων των εξαγωγών της χώρας προερχόταν από τον πετρελαϊκό κλάδο καθώς κατείχε από τα μεγαλύτερα αποθέματα πετρελαίου τόσο παγκοσμίως όσο και στην Αφρική, ενώ γίνεται κατανοητό πως το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων που καταναλώνει είναι εισαγόμενα. (reuters.com)

Όσον αφορά το Α.Ε.Π. της, εκτιμάται πως το 81% διαμορφώνεται από έσοδα του πετρελαϊκού κλάδου και με βάση την παγκόσμια κατάταξη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF) για το έτος 2017, βρίσκεται στην 90^η θέση με το Α.Ε.Π. σε όρους PPP (GDP on PPP) να είναι ίσο με 87,067 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$). (IMF.org)

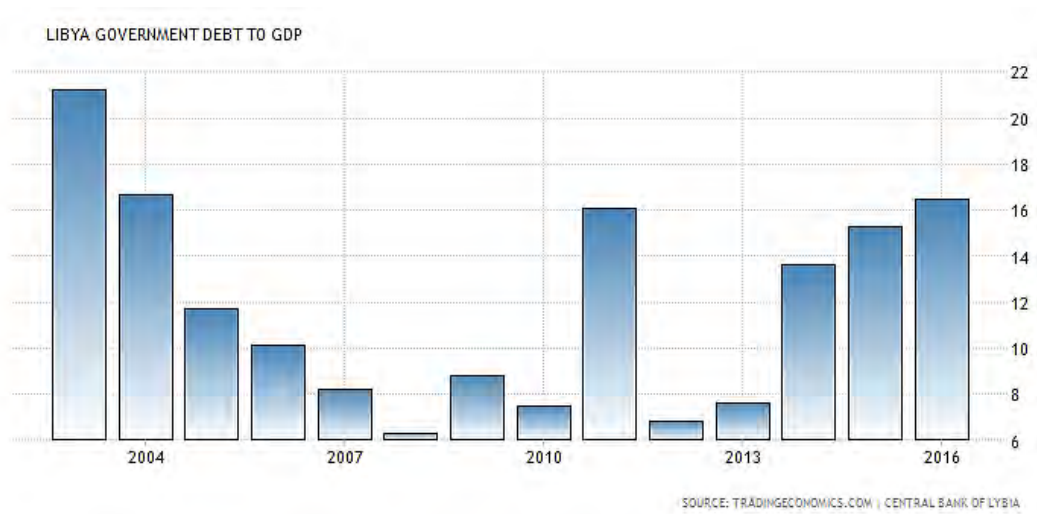
Επίσης το κεφαλήν εισόδημα της σε όρους PPP, δηλαδή το GDP (PPP) Per Capita είναι αρκετά υψηλό και συγκεκριμένα \$14,600 κάτι που οφείλεται στα μεγάλα αποθέματα πετρελαίου. Παρόλα αυτά η Λιβύη έχει υψηλά επίπεδα κοινωνικής και οικονομικής ανισότητας και υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων. Όμως η παγκόσμια τράπεζα (World Bank) έχει χαρακτηρίσει την οικονομία της Λιβύης ως ανώτερη μεσαία Αφρικάνικη οικονομία.

Όσον αφορά το εθνικό νόμισμα της Λιβύης, αυτό είναι το Libyan dinar με ισοτιμία 1 LYD ίσο με \$ 0.731 USD(19/6/2018, xe.com).

Τέλος στο διάγραμμα 9 που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δημόσιου χρέους της Λιβύης ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2003 μέχρι το 2017. Αυτό που παρατηρούμε είναι πως από παρόλο που παρόλο που το 2003 βρισκόταν στο 21,20%

του Α.Ε.Π. περιορίστηκε και έφτασε στο ιστορικά χαμηλό επίπεδο του 6,30% το έτος 2008. Όμως αυτά τα χαμηλά επίπεδα δεν διατηρήθηκαν και το 2017 βρίσκεται στο 16,50%.

Διάγραμμα 9: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Λιβύης την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Τυνησία

Σημαία

Εθνόσημο

Η Τυνησία ή επίσημα η δημοκρατία της Τυνησίας βρίσκεται στην βόρεια Αφρική και βρέχεται από την μεσόγειο θάλασσα στο βόρειο τμήμα της. Συνορεύει με την Αλγερία στα δυτικά και τη Λιβύη στα νοτιοανατολικά. Το 40% της χώρας καταλαμβάνει η έρημος Σαχάρα και το υπόλοιπο περιλαμβάνει γόνιμα εδάφη και ακτές. (worldatlas.com)

Έχει συνολική έκταση 165.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το ακρωτήριο Angela είναι το βορειότερο σημείο ολόκληρης της Αφρικανικής ηπείρου. Έχει συνολικό πληθυσμό 11.446.300 κατοίκους σύμφωνα με εκτιμήσεις των Ηνωμένων Εθνών για το έτος 2018, ενώ οι 730.000 από αυτούς ζουν στην πρωτεύουσα που είναι η Τύνιδα η οποία βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της χώρας.

Στην Τυνησία βρίσκεται και η αρχαία πόλη Καρχηδόνα η οποία αποτελούσε σπουδαίο εμπορικό και πολιτιστικό κέντρο στην Μεσόγειο την πρώτη χιλιετία π.Χ.

Η Τυνησία ανήκει στις χώρες συμμάχους του ΝΑΤΟ και έχει ιδιαίτερα στενές σχέσεις με την Ευρώπη και κυρίως με την Γαλλία και την Ιταλία σε επίπεδο οικονομικών συνεργασιών.

Η οικονομία της Τυνησίας στηρίζεται κυρίως στους κλάδους της γεωργίας, της εξόρυξης και της μεταποίησης των πετρελαϊκών προϊόντων αλλά και του τουρισμού, ενώ από το 2009 συγκαταλέγεται στις πιο ανταγωνιστικές οικονομίες στην Αφρική. Πραγματοποιεί πολλές εξαγωγές και έχει καταφέρει να προσελκύσει πολλές παγκόσμιες εταιρείες όπως η Airbus, η Hewlett-Packard αλλά και διάφορες αυτοκινητοβιομηχανίες. (web.archive.org)

Αξιοσημείωτο είναι να αναφερθεί πως στον κόλπο Tunis το 2009 ανακοινώθηκε ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης της περιοχής συνολικής αξίας αξία 3 δισεκατομμυρίων δολαρίων (USD). Το συγκεκριμένο έργο περιλαμβάνει την δημιουργία του Tunisie Telecom City ενός κέντρου πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών. Στο πλαίσιο της ανάπτυξης της χώρας στόχος είναι μέχρι το 2020 να προσελκύσει επενδυτικά σχέδια ύψους \$ 30 δισεκατομμυρίων δολαρίων Η.Π.Α. (allafrica.com)

Στην γενική κατάταξη των χωρών με βάση το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) οι εκτιμήσεις του διεθνούς νομισματικού ταμείου (IMF) για το 2017, κατατάσσουν την Τυνησία στην 78^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης με 136,797 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$). Σε επίπεδο κεφαλήν εισοδήματος GDP (PPP) Per Capita για το 2017 είχε \$11,400. (IMF.org)

Το εθνικό νόμισμα της Τυνησίας είναι το Tunisian dinar, το οποίο αυτή την στιγμή έχει ισοτιμία 1 TND = \$0.383 USD (19/6/2018, xe.com).

Τέλος στον διάγραμμα 10 απ' εικονίζεται η πορεία του δημόσιου χρέους της Τυνησίας ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2000 μέχρι το 2017. Παρατηρούμε πως ενώ από το 2000 μέχρι το 2008 ακολούθησε μια φθίνουσα πορεία και περιορίστηκε από το 67,6% το 2000, στο 39,20% το 2010. Παρόλα αυτά μετά το 2010 ακολούθησε μια συνεχής αυξητική πορεία και πιο συγκεκριμένα το 2017 έφτασε το 69,20% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας.

Διάγραμμα 10: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Λιβύης την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Οι 10 φτωχότερες χώρες της Αφρικής

Η Αφρική είναι μια ήπειρος που αποτελείται από 54 χώρες εκ των οποίων κάποιες γνωρίσαν και συνεχίζουν να γνωρίζουν πραγματική οικονομική ανάπτυξη. Είναι ιδιαίτερα πλούσιες σε φυσικούς πόρους και έχουν ιδιαίτερα καλή οικονομική πορεία.

Περισσότερες όμως από τις μισές χώρες της, συγκαταλέγονται στις φτωχότερες χώρες του κόσμου και σήμερα το 36% των Αφρικάνων ζει με λιγότερο από 1\$ την ημέρα και γι' αυτό θεωρείται η φτωχότερη ήπειρος στον κόσμο.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2007 επηρέασε πάρα πολύ τις χώρες της Αφρικής οδηγώντας πάρα πολύ κόσμο να ζει κάτω από το όριο της φτώχειας. Παρόλα αυτά όμως είναι και κάποια άλλοι διαχρονικοί παράγοντες που συντελούν σε αυτό.

Τα υψηλά ποσοστά διαφθοράς, η τρομοκρατία, το λαθρεμπόριο, η έλλειψη κατάλληλων ιατρικών και εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων, οι πολιτικές αναταραχές-αστάθεια, η έλλειψη ασφάλειας, οι πολεμικές συρράξεις, η υπεξαίρεση κρατικών κονδυλίων συντελούν στο να δυσκολεύουν το επίπεδο ζωής των ανθρώπων και να αποτελούν τις πιο κοινές αιτίες της φτώχειας στις Αφρικανικές χώρες.

Επίσης οι χώρες εκείνες που είναι ακόμα προσκολλημένες στις παλιές και παραδοσιακές πηγές εισοδήματος όπως η εξόρυξη φυσικών πόρων και η γεωργία χωρίς να έχουν εκσυγχρονιστεί, εκμεταλλευτεί και αναπτύξει τις σύγχρονες τεχνολογίες που απαιτεί η πολύπλοκη σημερινή πραγματικότητα δεν μπορούν να είναι σε ανταγωνιστικό επίπεδο και να έχουν οι πολίτες τους μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Παρακάτω ακολουθούν οι δέκα (10) φτωχότερες χώρες της Αφρικής με βάση το κατά κεφαλήν εισόδημα των πολιτών τους GDP (PPP) Per Capita με σκοπό να γίνει σύγκριση της αγοραστικής δύναμης των χρημάτων των πολιτών της κάθε χώρας τόσο σε σχέση με την Αφρική όσο και παγκοσμίως.

Μαλάουι

Σημαία

Εθνόσημο

Η Δημοκρατία του Μαλάουι έγινε ανεξάρτητο κράτος το 1964 από το Ηνωμένο Βασίλειο. Πολίτευμα της χώρας είναι η πολυκομματική Προεδρική Δημοκρατία.

Βρίσκεται κατά μήκος της ομώνυμης λίμνης, στην Νοτιοανατολική Αφρική και συνορεύει βόρεια με την Τανζανία, με την Ζάμπια στα δυτικά και βορειοδυτικά και την Μοζαμβίκη βορειοανατολικά. (worldatlas.com)

Η έκταση της χώρας είναι 118.484 τετραγωνικά χιλιόμετρα και έχει 19.164.728 κατοίκους σύμφωνα με εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018. Πρωτεύουσα της χώρας είναι η Λιλόγγκουε με πληθυσμό τους 902.388 κάτοικους και βρίσκεται περίπου στο κέντρο της χώρας.

Η κυβέρνηση καλείται να αντιμετωπίσει προβλήματα όπως η βελτίωση της εκπαίδευσης και της υγειονομικής περίθαλψης, η αντιμετώπιση της ανεργίας και ο υπερπληθυσμός. Η χώρα έχει χαμηλό προσδόκιμο ζωής και υψηλή παιδική θνησιμότητα. Ενώ υπάρχει μεγάλο πρόβλημα με την εξάπλωση του ιού HIV/AIDS που αποτελεί ταχέως αναπτυσσόμενο πρόβλημα με περίπου το 10% του πληθυσμού να είναι προσβεβλημένο. Επίσης υπάρχουν πολλές μολυσματικές ασθένειες, όπως η βακτηριακή και πρωτοζωική διάρροια, η ηπατίτιδα Α, ο τυφοειδής πυρετός, η ελονοσία, η πανώλη και η λύσσα.

Το Μαλάουι είναι από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες του κόσμου. Οι υποδομές της χώρας για ηλεκτρική ενέργεια, για πόσιμο νερό και τηλεπικοινωνίες είναι ανεπαρκείς.

Η οικονομία της χώρας βασίζεται κυρίως στον γεωργικό τομέα. Το 85% περίπου του πληθυσμού ζει σε αγροτικές περιοχές και ασχολείται με την γεωργία για να εξασφαλίσει την επιβίωση του, ενώ πάνω από το 1/3 του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) προέρχεται μόνο από αυτόν τον τομέα.

Γεγονός είναι πως το Μαλάουι επενδύει περισσότερο από κάθε άλλη Αφρικάνικη χώρα στη γεωργία ως ποσοστό του ΑΕΠ (28%) με βάση στοιχεία του 2013. (unesdoc.unesco.org)

Η χώρα κυρίως εξάγει μεγάλες ποσότητες καπνού με συνέπεια όταν μειώνεται η παγκόσμια ζήτηση να μειώνονται πολύ και τα κρατικά έσοδα. Οι κύριες εξαγωγικές χώρες για το Μαλάουι είναι η Νότια Αφρική, η Γερμανία, η Αίγυπτος, η Ζιμπάμπουε, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ρωσία και οι Κάτω Χώρες. Ενώ οι κύριες χώρες εισαγωγής προϊόντων, εμπορευμάτων, βασικών αγαθών, πετρελαιοειδών και καταναλωτικών προϊόντων είναι η Νότια Αφρική, η Ινδία, η Ζάμπια, η Τανζανία, οι ΗΠΑ και η Κίνα. Τα εισαγόμενα προϊόντα εκτιμάται πως κοστίζουν περίπου 1,65 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ τον χρόνο.

Η χώρα αντιμετωπίζει μεγάλο πρόβλημα με τις εισαγωγές προϊόντων καθώς λόγω της γενικής έλλειψης συναλλάγματος και των μειωμένων επενδύσεων δεν είναι σε θέση να αποπληρώνει τις εισαγωγές που πραγματοποιεί.

Κατά το παρελθόν η χώρα είχε προσφύγει στην οικονομική βοήθεια τόσο άλλων χωρών όσο της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού

Ταμείου (ΔΝΤ) για να μπορέσει να αντιμετωπίσει το οικονομικό της αδιέξοδο και να μειώσει το ποσοστό των αρκετά φτωχών κατοίκων της, δηλαδή εκείνων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.(theguardian.com)

Στην γενική κατάταξη των χωρών με βάση το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) το Μαλάουι με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς νομισματικού ταμείου (IMF) για το 2017 βρίσκεται στην 140η θέση με 22,577 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$). (IMF.org)

Σε επίπεδο κατά κεφαλήν εισοδήματος GDP (PPP) Per Capita έχει ένα από τα χαμηλότερα στον κόσμο, μόλις \$226 με το προσδόκιμο ζωής των ανθρώπων να είναι πάρα πολύ χαμηλό.

Το εθνικό νόμισμα της χώρας είναι το Malawian kwacha και έχει ισοτιμία με το δολάριο 1 MWK =0.00132 USD (19/6/2018, xe.com).

Στο παρακάτω διάγραμμα απ' εικονίζεται η πορεία του δημόσιου χρέους του Μαλάουι ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2003 μέχρι το 2017. Για το έτος 2017 καταγράφηκε δημόσιο χρέος ισοδύναμο με το 54,70% του Α.Ε.Π., ενώ το 2003 το ιστορικά υψηλό 119,70% και το 2009 το ιστορικά χαμηλότερο 15,30%.

Διάγραμμα 1: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους των Σεϋχελών την περίοδο 2003-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Μπουρούντι

Σημαία

Εθνόσημο

Το Μπουρούντι είναι μια ηπειρωτική χώρα και μάλιστα μία από τις μικρότερες χώρες στην Αφρική. Επίσημος είναι γνωστή ως Δημοκρατία του Μπουρούντι και βρίσκεται στην Ανατολική Αφρική ενώ ταυτόχρονα θεωρείται και μέρος της Κεντρικής Αφρικής.

Έχει έκταση 27.830 τετραγωνικά χιλιόμετρα και με βάση τις εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018 ο πληθυσμός του είναι 10.681.186 κάτοικοι ενώ είναι ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένο κράτος. Συνορεύει βόρεια με τη Ρουάντα, ανατολικά και νότια με Τανζανία και δυτικά τόσο βρέχεται από την λίμνη

Ταγκανίκα όσο και συνορεύει με την Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό. (britannica.com)

Πρωτεύουσα της είναι η Μπουζουμπούρα η οποία διαθέτει και πανεπιστήμιο. Ενώ υπάρχει μεγάλος βαθμός έλλειψης πρόσβασης στην εκπαίδευση με το ποσοστό του αναλφαβητισμού να εκτιμάται πως είναι γύρω στο 40%. (Bank of the Republic of Burundi). Αποτελούσε Γερμανική και Βελγική αποικία μέχρι να αποκτήσει την ανεξαρτησία του το 1962, ενώ επίσημη γλώσσα του κράτους είναι Γαλλικά αλλά και διάφοροι τοπικοί διάλεκτοι.

Λόγω της έντονης φτώχειας περίπου το 80% του πληθυσμού του Μπουρούντι ζει σε συνθήκες φτώχειας με μόλις \$267 GDP (PPP) Per Capita δηλαδή κατά κεφαλήν εισόδημα.

Η οικονομία του Μπουρούντι βασίζεται κυρίως στον αγροτικό τομέα, ενώ το 50% του Α.Ε.Π. του για το 2017 προέρχεται από αυτόν. Παρόλο που είναι ιδιαίτερα ορεινή χώρα η καλλιεργήσιμη έκταση της ανέρχεται στο 35% της συνολικής έκτασης της χώρας. (eeas.europa.eu)

Το Μπουρούντι στο υπέδαφός του είναι ιδιαίτερα πλούσιο. Υπάρχει νικέλιο, ουράνιο, χαλκός, λευκόχρυσος, κλπ., ενώ σε μικρότερες ποσότητες ανευρίσκεται χρυσός, βολφράμιο και κασσίτερος. Υπάρχουν, επίσης, κοιτάσματα τύρφης και καολίνης. Οι κύριες εξαγωγές του Μπουρούντι είναι ο καφές και το τσάι. Μεγάλο ρόλο στα έσοδα αυτά έχουν οι καιρικές συνθήκες αλλά και οι διεθνείς τιμές του καφέ και του τσαγιού.

Η χώρα διατηρεί εισαγωγικές εμπορικές σχέσεις με την Γερμανία, το Βέλγιο, την Ελβετία, το Πακιστάν, την Ινδία, την Γαλλία, την Ρωσία και την Σαουδική Αραβία, ενώ εισάγει ηλεκτρική ενέργεια από τις γειτονικές του χώρες.

Το κράτος του Μπουρούντι έχει να αντιμετωπίσει πολλά σημαντικά προβλήματα. Αρχικά το θέμα της υγείας μαστίζει την κοινωνία καθώς η πρόσβαση σε αυτήν είναι περιορισμένη. Το 56,8% των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών πάσχουν από χρόνια υποσιτισμό (στοιχεία 2009) και υπάρχει μεγάλη διάδοση του ιού HIV / AIDS. Επίσης τα υψηλά επίπεδα κυβερνητικής διαφθοράς, η ανεπάρκεια υποδομών, οι μειωμένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες συμπληρώνουν τα παραπάνω προβλήματα. (healthdata.org)

Ακόμη το Μπουρούντι κατατάσσεται στην 2η θέση από το τέλος στην σχετική λίστα (World Economic Forum's Network Readiness Index (NRI)) με την φτωχότερη διείσδυση στα δίκτυα επικοινωνιών με βάση την κατάταξη του World Economic Forum (2016).

Επιπρόσθετα μόνο το 2% του συνολικού πληθυσμού κατέχει τραπεζικούς λογαριασμούς και η έλλειψη πρόσβασης στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες αποτελεί σοβαρό πρόβλημα για την πλειοψηφία του πληθυσμού (Εκτιμήσεις 2011). (web.archive.org, 2011)

Η Παγκόσμια Έκθεση Ευτυχίας 2018 κατέταξε το Μπουρούντι ως το λιγότερο ευτυχισμένο έθνος του κόσμου με βαθμό 156. (theguardian.com, 2018)

Τέλος να αναφέρουμε πως στην παγκόσμια κατάταξη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF) με βάση το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) το Μπουρούντι βρίσκεται στην 157η θέση με 8,024 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$). (IMF.org)

Το διεθνές νόμισμα του κράτους είναι το Burundian franc το οποίο παρουσιάζει ισοτιμία 1 BIF =0.000564 USD.

Στο παρακάτω διάγραμμα (διάγραμμα 2) παρουσιάζεται η πορεία του δημόσιου χρέους του Μπουρούντι ως ποσοστό του Α.Ε.Π. την περίοδο 2000-2017. Αυτό που παρατηρούμε πως ενώ το έτος 2004 είχε φτάσει στα υψηλότερα επίπεδα του στο 172,70% αυτή την στιγμή έχει περιοριστεί στο 14,40% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 2: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους του Μπουρούντι την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Κεντροαφρικανική Δημοκρατία

Σημαία

Εθνόσημο

Η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία βρίσκεται στην Κεντρική Αφρική και συνορεύει με το Καμερούν στα δυτικά, το Νότιο Σουδάν στα ανατολικά, το Τσαντ στο βορρά, το Σουδάν στα βορειοανατολικά και την Δημοκρατία του Κονγκό και τη

Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό στο Νότο. Τα σημερινά σύνορα της χώρας έχουν καθιερωθεί από την Γαλλία, η οποία κυβέρνησε τη χώρα ως αποικία μέχρι το 1960 όταν και απέκτησε την ανεξαρτησία της.

Η χώρα έχει έκταση 622.984 τετραγωνικά χιλιόμετρα με αποτέλεσμα να αποτελεί την 45^η μεγαλύτερη χώρα σε έκταση στον κόσμο και να μπορεί να συγκριθεί σε μέγεθος με την Ουκρανία.

Ο πληθυσμός της χώρας έχει σχεδόν τετραπλασιαστεί μετά την ανεξαρτησία της και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Ηνωμένων Εθνών για το 2018 είναι 4.737.423. Ενώ στην Πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη που είναι το Μπανγκί ζουν περίπου 700.000 άνθρωποι.

Το πολίτευμα της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας είναι Ημιπροεδρικό και έχει δύο επίσημες γλώσσες την Γαλλική και την τοπική Sango.

Η οικονομία της χώρας στηρίζεται κυρίως στην καλλιέργεια αλλά και στον ορυκτό της πλούτο. Παρά τα σημαντικά ορυκτά αποθέματα της αλλά και διάφορους άλλους πόρους, όπως αποθέματα ουρανίου, αργού πετρελαίου, χρυσού, διαμαντιών, κοβαλτίου, ξυλείας και υδροηλεκτρικής ενέργειας, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία συγκαταλέγεται στις δέκα φτωχότερες χώρες στον κόσμο. (cia.gov)

Τα διαμάντια αποτελούν τη σημαντικότερη εξαγωγή της χώρας, αντιπροσωπεύοντας το 40-55% των εσόδων από τις εξαγωγές, αλλά εκτιμάται ότι μεταξύ του 30% και του 50% καταλήγουν να φεύγουν παράνομα από την χώρα. Ακόμη σημαντικές είναι και οι εξαγωγές καφέ και βαμβακιού προς τη Γαλλία, τις δυτικοευρωπαϊκές χώρες, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, κάποιες Αφρικάνικες χώρες και την Κίνα. Στον αντίποδα οι κυριότερες χώρες που εισάγει προϊόντα είναι η Ολλανδία, το Καμερούν, η Γαλλία και η Νότιος Κορέα. (nationsencyclopedia.com, atlas.media.mit.edu)

Η χώρα αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα υγείας και θεωρείται από πιο ανθυγιεινές χώρες του κόσμου. Υπολογίζεται πως αντιστοιχεί περίπου 1 γιατρός για κάθε 20.000 άτομα (2009) ενώ η ελονοσία αποτελεί μία από τις κύριες αιτίες θανάτου στην χώρα. Επίσης ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών εκτιμά ότι περίπου το 11% του πληθυσμού ηλικίας 15 έως 49 ετών είναι θετικός στον ιό HIV/AIDS, ενώ από το

2010, η χώρα είχε το 4^ο υψηλότερο ποσοστό μητρικής θνησιμότητας στον κόσμο. (britannica.com)

Επιπρόσθετα, περίπου το ήμισυ του ενήλικου πληθυσμού της χώρας είναι αναλφάβητος ενώ από το 2015, σύμφωνα με τον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (HDI), η χώρα είχε το χαμηλότερο επίπεδο ανθρώπινης ανάπτυξης, κατατάσσοντας την στην θέση 188 από τις 188 χώρες. (hdr.undp.org, 2016).

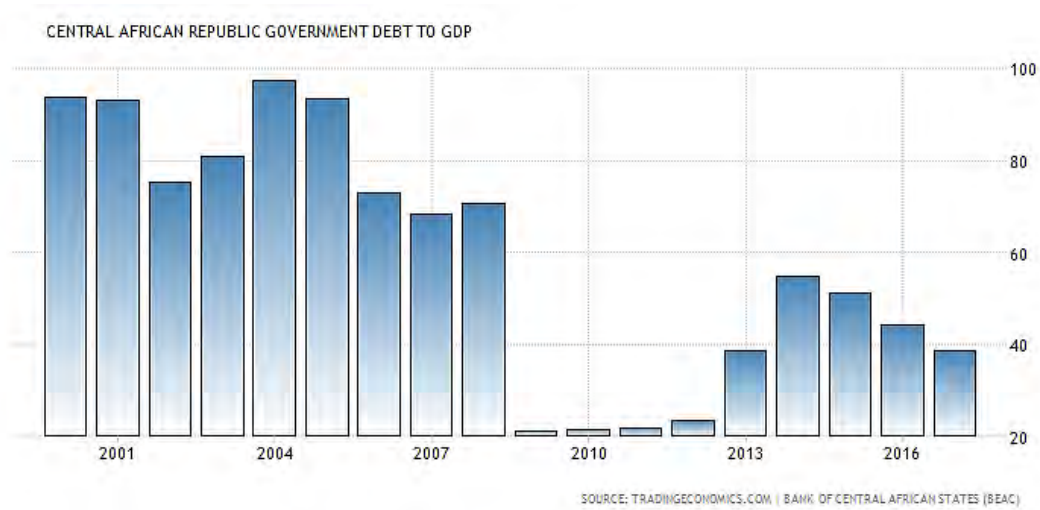
Όλοι οι παραπάνω παράγοντες συνηγορούν στο να συγκαταλέγεται η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία σε μια από τις φτωχότερες χώρες τόσο της Αφρικής όσο και του κόσμου. Έχει μόλις \$333 κατά κεφαλήν εισόδημα, δηλαδή GDP (PPP) Per Capita και μεγάλο μέρος του πληθυσμού ζει στους δρόμους γιατί δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να ζήσει σε σπίτι. (IMF.org)

Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 είναι 3,411 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$) και βρίσκεται στην 169^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης.

Το εθνικό νόμισμα της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας είναι το Central African CFA franc το οποίο έχει συναλλαγματική ισοτιμία $1 \text{ XOF} = 0.0017 \text{ USD}$ (29/6/2018, xe.com).

Τέλος στο Διάγραμμα 3 παρουσιάζεται η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας από το 2000 έως το 2017 Παρατηρούμε πως ενώ το 2004 το δημόσιο χρέος ήταν στο 97,40% του Α.Ε.Π., από το 2012 το χρέος μειώθηκε στο 23,5%. Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια και συγκεκριμένα από το 2012 μέχρι το 2017 το χρέος εκτινάχθηκε σε πάλι υψηλά επίπεδα για να φτάσει το 2017 στο 38,80% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 3: Η πορεία του Δημόσιου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Γκάμπια

Σημαία
Εθνόσημο

Η Γκάμπια είναι η μικρότερη χώρα στην ηπειρωτική Αφρική και βρίσκεται στο Δυτικό της τμήμα. Περιβάλλεται εξ' ολοκλήρου από την Σενεγάλη εκτός από την δυτική της πλευρά που βρέχεται από τον Ατλαντικό Ωκεανό. Η Γκάμπια διασχίζεται από τον ομώνυμο ποταμό Γκάμπια ο οποίος καταλήγει στον Ατλαντικό Ωκεανό.

Η έκταση της χώρας είναι μόλις 11.300 τετραγωνικά χιλιόμετρα, δηλαδή με ελαφρώς μικρότερη έκταση από αυτή της νήσου Τζαμάικα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του 2018 των Ηνωμένων Εθνών έχει 2.163.765 κατοίκους. Πρωτεύουσα και μια από τις μεγαλύτερες πόλεις είναι η Μπανζούλ η οποία εκτιμάται πως έχει λιγότερους από 500.000 κατοίκους. (nationsonline.org)

Το πολίτευμα της χώρας είναι η Προεδρική Δημοκρατία και η επίσημη γλώσσα του κράτους είναι η Αγγλική. Το 1965 απέκτησε την ανεξαρτησία της από το Ηνωμένο Βασίλειο και μάλιστα υπήρξαν διαπραγματεύσεις 15 χρόνων ανάμεσα στους Γάλλους και τους Βρετανούς, για να καταλήξουν σε συμφωνία αλλά και να καθοριστούν τα σημερινά σύνορα της χώρας. (bbc.co.uk)

Σημαντικότεροι τομείς που συμβάλουν στην εξέλιξη της οικονομίας της χώρας είναι η γεωργία, ιδιαίτερα η παραγωγή φιστικιών, η αλιεία και ο τουρισμός. Η βιομηχανία δεν είναι ανεπτυγμένη και στην χώρα υπάρχει μεγάλο ποσοστό αστικοποίησης. Η γεωργία αποτελεί παραδοσιακή ενασχόληση των κατοίκων και αντιπροσωπεύει περίπου το 30% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), απασχολώντας περίπου το 70% του εργατικού δυναμικού. Οι κύριες χώρες που η Γκάμπια εξάγει τα προϊόντα της είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Ιαπωνία, η Σενεγάλη και η Γκάνα. (wits.worldbank.org)

Η χώρα αντιμετωπίζει πολύ σημαντικά προβλήματα με την υγεία των κατοίκων της καθώς η πολιομυελίτιδα, η ιλαρά και άλλες αρρώστιες ταλαιπωρούν την κοινωνία. Η έλλειψη κρατικών πόρων και εκπαιδευτικών υποδομών αλλά και η φτώχεια των κατοίκων εμποδίζουν μεγάλο ποσοστό των γονέων να στέλνουν τα παιδιά να παρακολουθούν το σχολείο. Να αναφερθεί πως το 2008 περίπου το ένα τρίτο του πληθυσμού ζούσε κάτω από 1,25 δολάρια ΗΠΑ την ημέρα. (World Bank, 2018)

Η Γκάμπια είναι μια από τις φτωχότερες χώρες της Αφρικάνικης Ηπείρου με \$371 κατά κεφαλήν εισόδημα, δηλαδή GDP (PPP) Per Capita ενώ το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς

Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 είναι 3,607 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ (\$) και βρίσκεται στην 168^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης. (IMF.org)

Το εθνικό νόμισμα Γκάμπια είναι το Gambian dalasi, το οποίο παρουσιάζει ισοτιμία 1 GMD =0.021 USD (29/6/2018, xe.com).

Στο διάγραμμα 4 που ακολουθεί, αποτυπώνεται η πορεία του δημόσιου χρέους της Γκάμπια ως ποσοστό του Α.Ε.Π. Αυτό που παρατηρείται είναι πως ενώ από το 2003 μέχρι το 2006 ήταν σε πολύ υψηλά επίπεδα, της τάξης του 117%, από το 2007 μέχρι το 2017 άρχισε να περιορίζεται σε εμφανώς μικρότερα ποσοστά. Πιο συγκεκριμένα το 2017 ήταν στο 65,60% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 4: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Γκάμπια την περίοδο 2003-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Νίγηρας

Σημαία

Εθνόσημο

Ο Νίγηρας είναι χώρα της κεντρικής προς Βόρειας Αφρικής ο οποίος από το 2011 και μετά έγινε δημοκρατικό κράτος και επισήμως πλέον ονομάζεται Δημοκρατία του Νίγηρα. Πολίτευμα της είναι η Κοινοβουλευτική Δημοκρατία και αρχηγός του κράτους είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Επίσημη γλώσσα είναι η Γαλλική ενώ ομιλούνται και διάφορες τοπικές διάλεκτοι.

Περικλείεται από την έρημο Σαχάρα η οποία καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της χώρας και μάλιστα κατά 80%, ενώ πήρε το όνομα του από τον ποταμό Νίγηρα. Στα νότια συνορεύει με την Νιγηρία και το Μπενίν, δυτικά με τη Μπουρκίνα Φάσο και το Μάλι, το Τσαντ στα ανατολικά και την Αλγερία και τη Λιβύη στα βόρεια.

Ο Νίγηρας είναι χώρα με έκταση 1.267.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα και πληθυσμό 22.311.375 κατοίκους σύμφωνα με εκτίμηση των Ηνωμένων Εθνών για το 2018 και πρωτεύουσα του είναι η Νιαμέν που βρίσκεται στη νοτιοδυτική γωνία του Νίγηρα. (encyclopedia.com)

Ο Νίγηρας αντιμετωπίζει μια σωρεία προβλημάτων. Ένα από τα βασικά του προβλήματα είναι το πρόβλημα του υπερπληθυσμού καθώς έχει υψηλά ποσοστά γεννήσεων έχοντας το υψηλότερο ποσοστό γονιμότητας στον κόσμο δηλαδή 7,03 γεννήσεις ανά γυναίκα σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του 2013. Επίσης μεγάλο πρόβλημα είναι η ξηρασία καθώς πολλά τμήματα της χώρας και κατ' επέκταση και ο πληθυσμός της υποφέρουν από αυτήν αλλά και από την ύπαρξη πολλών ακρίδων. Ακόμη το 71,3% του πληθυσμού του Νίγηρα δεν είναι σε θέση να διαβάσει έχοντας ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αλφαριθμητισμού στον κόσμο. Τέλος υπάρχει υψηλό ποσοστό παιδικής και μητρικής θνησιμότητας. (wateraid.org, worldometers.info, nigersnewestchild.weebly.com)

Η οικονομία του Νίγηρα βασίζεται κυρίως στην γεωργία στην κτηνοτροφία αλλά και στην εκμετάλλευση ορυκτών πόρων όπως του πετρελαίου, του χρυσού, του άνθρακα και κυρίως του ουρανίου. Το 2009 τέθηκε σε λειτουργία ένα νέο εργοστάσιο εξόρυξης ουρανίου στα βόρεια της χώρας, το οποίο είναι το μεγαλύτερο στην Αφρικανική ήπειρο και το δεύτερο μεγαλύτερο στον κόσμο. Παρόλα αυτά όμως το 53% του πληθυσμού ασχολείται ενεργά με την καλλιέργεια ενώ τις περιόδους που οι βροχοπτώσεις είναι ανεπαρκείς, ο Νίγηρας δυσκολεύεται να τροφοδοτήσει τον πληθυσμό του. (afdb.org)

Ο Νίγηρας είναι από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου με χαμηλή θέση στον Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης (187η θέση στις 188 χώρες για το 2016). (hdr.undp.org)

Τα πολλά οικονομικά προβλήματα οδήγησαν την κυβέρνηση το έτος 2000 να ενταχθεί σε πρόγραμμα ελάφρυνσης του χρέους με την βοήθεια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (I.M.F.) που αφορούσε αποκλειστικά τις φτωχές χώρες (Heavily Indebted Poor Countries (HIPC)) για να μπορέσει να απελευθερώσει κεφάλαια για δαπάνες βασικής υγειονομικής περίθαλψης, πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, πρόληψης κατά του ιού HIV/AIDS, αγροτικής υποδομής και άλλων προγραμμάτων που αποσκοπούν στη μείωση της φτώχειας. (cdc.gov)

Με βάση την κατάταξη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) είναι 21,655 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$) και κατατάσσει την χώρα στην 142^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης. Ενώ το κατά κεφαλήν εισόδημα, GDP (PPP) Per Capita, είναι μόλις \$415 κατατάσσοντας την χώρα στις πιο φτωχές του κόσμου. (IMF.org)

Στο διάγραμμα 5 που ακολουθεί μπορούμε να παρατηρήσουμε την πορεία του δημόσιου χρέους σε ποσοστό του Α.Ε.Π. όπως αυτό διαμορφώθηκε από το 2002 έως το 2017. Γίνεται κατανοητό πως από το 2005 και μετά υπήρξε αισθητή ελάφρυνση του.

Διάγραμμα 5: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους του Νίγηρα την περίοδο 2003-2017

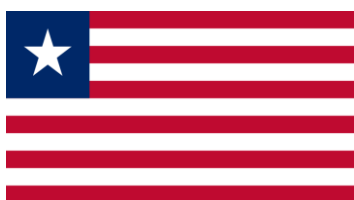

Τέλος να αναφέρουμε πως το West African CFA franc είναι το εθνικό νόμισμα του Νίγηρα και παρουσιάζει συναλλαγματική ισοτιμία $1 \text{ XOF} = 0.0017 \text{ USD}$ (29/6/2018, xe.com).

Λιβερία

Σημαία

Εθνόσημο

Η Λιβερία είναι αναγνωρισμένη ως η Δημοκρατία της Λιβερίας και είναι μια χώρα που βρίσκεται στις ακτές της Δυτικής Αφρικής. Συνορεύει με την Ακτή Ελεφαντοστού, τη Γουινέα και τη Σιέρα Λεόνε, ενώ βρέχεται δυτικά από τον Ατλαντικό ωκεανό. (nationsonline.org)

Επίσημη γλώσσα του κράτους είναι τα Αγγλικά καθώς αποτελούσε Αμερικάνικη αποικία μέχρι να αναγνωριστεί η ανεξαρτησία της το 1847. Ακόμη

μιλούνται πάνω από 20 γηγενείς τοπικές διάλεκτοι λόγω των πολυάριθμων εθνοτήτων που κατοικούν εκεί. (ethnologue.com)

Η συνολική έκταση του κράτους είναι 111.370 τετραγωνικά χιλιόμετρα και έχει συνολικό πληθυσμό 4.853.516 κατοίκους σύμφωνα με εκτιμήσεις των Ηνωμένων Εθνών για το 2018. Μεγαλύτερη πόλη και ταυτόχρονα και πρωτεύουσα της Λιβερίας είναι η Μονρόβια η οποία έχει 572.971 κατοίκους (με βάση την απογραφή πληθυσμού του 2003).

Η χώρα αντιμετωπίζει πολλά υγειονομικά προβλήματα καθώς οι υπηρεσίες είναι ανεπαρκείς και πολλές μεταδοτικές ασθένειες μαστίζουν τη χώρα. Το AIDS/HIV, η ηπατίτιδα, ο τύφος, η φυματίωση και η ελονοσία είναι μερικές από αυτές. Το 2008, μόνο το 17% του πληθυσμού είχε πρόσβαση σε επαρκείς εγκαταστάσεις υγιεινής. (world health organization.int)

Με βάση στοιχεία του 2011 η Λιβερία έχει μόνο έναν γιατρό και 27 νοσοκόμους ανά 100.000 άτομα (who.int, 2012). Ενώ η χώρα έχει ένα από τα υψηλότερα περιστατικά σεξουαλικής βίας καθώς ο βιασμός και η σεξουαλική επίθεση γυναικών είναι πολύ συχνές.

Το 80% του συνολικού πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, ενώ το 2007 το 20,4% των παιδιών ηλικίας κάτω των πέντε ετών ήταν υποσιτισμένα. Το ποσοστό αυτό με βάση στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας έχει μειωθεί στο 15,3%. (data.worldbank.org). Η χρήση της τηλεόρασης και των εφημερίδων είναι περιορισμένη, με το ραδιόφωνο να αποτελεί το κυριότερο μέσο ενημέρωσης των πολιτών. Ενώ πάνω από το 60% του πληθυσμού της Λιβερίας είναι αναλφάβητο.

Η οικονομία της Λιβερίας εξαρτάται κυρίως από τις εξαγωγές της σε καουτσούκ, σιδηρομεταλλεύματα, ακολουθεί η ενασχόληση με την αλιεία και τον αγροτικό τομέα. Το λιμάνι της, αποτελεί πολύ σημαντική πηγή εσόδων καθώς επεκτάθηκε σημαντικά από τις δυνάμεις των ΗΠΑ κατά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Επιπρόσθετα στις αρχές του 20ου αιώνα αποτελούσε έναν από τους σημαντικότερους παραγωγούς καουτσούκ, ενώ οι δύο εμφύλιοι πόλεμοι που έχει ζήσει ο πρώτος το 1989–1996 και ο δεύτερος το 1999–2003 είχαν ως αποτέλεσμα να καταστραφεί η οικονομία του κράτους και να δημιουργηθεί κύμα προσφύγων σε

άλλες αφρικανικές χώρες, προκαλώντας παράλληλα πάνω από μισό εκατομμύριο θανάτους.

Η Δραστηριοποίηση της εταιρείας καουτσούκ και ελαστικών Bridgestone / Firestone από το 1926 έχει προσφέρει μεγάλη ανάπτυξη στην χώρα αλλά και πολλές θέσεις εργασίας, απασχολώντας το 2015 περισσότερους από 8.000 εργαζόμενους. Όσον αφορά τον αγροτικό τομέα, υπάρχουν σημαντικές καλλιέργειες καφέ, κοκοφοίνικα, εσπεριδοειδών και ζαχαροκάλαμου. Επιπρόσθετα, στην πρωτεύουσα λειτουργεί διυλιστήριο πετρελαίου ενώ στο λιμάνι επίσης βρίσκονται εγκαταστάσεις για επισκευές πλοίων και διαθέτει έναν από τους μεγαλύτερους εμπορικούς στόλους στον κόσμο, καθώς παρέχει φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις με τη σημαία της.

Μετά το 1979 η οικονομία της άρχισε μια φθίνουσα πορεία μείωση λόγω της κακής οικονομικής διαχείρισης από την πλευρά των πολιτικών προσώπων αλλά και των μεγάλων ποσοστών διαφθοράς και δωροδοκιών.

Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε το 2007 επιβράδυνε την αύξηση του ΑΕΠ της χώρας με την Λιβερία να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξωτερική οικονομική βοήθεια. Αγωνίζεται να προσελκύσει διεθνείς επενδύσεις προκειμένου να αναπτύξει τις υποδομές της και να μετατραπεί σε μια βιομηχανική οικονομία. (worldbank.org)

Αυτή την στιγμή το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 είναι 3,960 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$), κατατάσσοντας την στην 165^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης. Συγκαταλέγεται στις φτωχότερες χώρες του παγκόσμιου χάρτη καθώς εκτός από την αδύναμη της οικονομία έχει μόλις \$454 δολάρια κατά κεφαλήν εισόδημα GDP (PPP) Per Capita. (IMF.org)

Ιστορικά το νόμισμα που χρησιμοποιούσε η Λιβερία ήταν το δολάριο των Ηνωμένων Πολιτειών το οποίο ήταν το επίσημο της νόμισμα από το 1943 μέχρι το 1982. Σήμερα εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το δολάριο ΗΠΑ παράλληλα με το δολάριο της Λιβερίας το οποίο έχει ισοτιμία 1 LRD =0.0066 USD. (2/7/2018, xe.com)

Στο διάγραμμα 6 που ακολουθεί παρατηρήσουμε την πορεία του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. όπως αυτό διαμορφώθηκε από το 2004 έως το 2017. Όπως παρατηρούμε το 2004 είχε φτάσει 720,73% του Α.Ε.Π., το 2008 στο 312,6%, ενώ το 2017 διαμορφώθηκε στο 28,8%.

Διάγραμμα 6: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Λιβερίας την περίοδο 2003-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Μαδαγασκάρη

Σημαία

Εθνόσημο

Η Μαδαγασκάρη είναι νησιωτική χώρα και βρίσκεται απέναντι από την νοτιοανατολική ακτή της Αφρικής και καθώς και στον Ινδικό Ωκεανό. Το έθνος περιλαμβάνει το κύριο νησί της Μαδαγασκάρης και πολλά μικρότερα περιφερειακά νησιά. Έχει έκταση 587.041 τετραγωνικά χιλιόμετρα, καθιστώντας την το τέταρτο μεγαλύτερο σε μέγεθος νησί του κόσμου.

Ο πληθυσμός της σύμφωνα με επίσημες εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018 είναι 26.262.810 κάτοικοι. Πρωτεύουσα του κράτους

είναι η Ανταναναρίβο ή Ταναναρίβη η οποία συγκεντρώνει πάνω από 1,5 εκατομμύριο κατοίκους.

Επίσημο πολίτευμα της χώρας από το 1992 είναι η συνταγματική δημοκρατία, με το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού να πιστεύει στον Χριστιανισμό. Οι εγγράμματοι πολίτες ομιλούν τη γαλλική γλώσσα, με τα αγγλικά, παρά το γεγονός ότι είναι σπάνια, όλο και περισσότερο ομιλούνται. (mandritsara.org.uk)

Η Μαδαγασκάρη παρουσιάζει ένα μοναδικό οικοσύστημα με καλλιεργήσιμες εκτάσεις και σπάνια πανίδα, τα οποία τα τελευταία χρόνια απειλούνται λόγω της ταχέως αναπτυσσόμενης ανθρώπινης δραστηριότητας.

Οι κύριοι οικονομικοί πόροι της Μαδαγασκάρης είναι κυρίως ο αγροτικός τομέας με την καλλιέργεια καφέ, βανίλιας, ζαχαροκάλαμου, ρυζιού, φασολιών και φιστικιών να αποτελούν τα κυριότερα προϊόντα. Ο γεωργικός τομέας αποτελούσε το 29% του ΑΕΠ της Μαδαγασκάρης το 2011. Επίσης σημαντικό ρόλο κατέχει η αλιεία, ο τουρισμός και η υλοτομία. Το υπέδαφος της χώρας είναι πλούσιο σε κοιτάσματα και ορυκτά όπως χρώμιο, γραφίτης, ουράνιο, βηρύλλιο, λιθάνθρακας, αργίλιο, χρυσός και μαγγάνιο, ενώ υπάρχουν και κοιτάσματα πετρελαίου τα οποία ανακαλύφθηκαν την δεκαετία του 1980 και προς στιγμήν δεν γνωρίζουν μεγάλη εκμετάλλευση. (theglobaleconomy.com, wildmadagascar.org)

Η Μαδαγασκάρη διαθέτει διάφορους τύπους πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων όπως το ζαφείρι, καλύπτοντας μεγάλο μέρος της παγκόσμιας προσφοράς. Τέλος η βιομηχανία δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη, παρόλα αυτά περιορίζεται στην επεξεργασία των αγροτικών προϊόντων, στην κονσερβοποίηση κρέατος, στην υφαντουργία, υαλουργία και την καπνοβιομηχανία. (nationsencyclopedia.com)

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών με έκθεση του το 2011 κατέταξε την Μαδαγασκάρη στην ομάδα των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών του κόσμου (unohrlls.org). Ενώ με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2012, περίπου το 69% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, δηλαδή το 1 δολάριο ημερησίως. (webcitation.org)

Σημαντικό πρόβλημα που ταλαιπωρεί την κοινωνία είναι η πρόσβαση στην ιατρική περίθαλψη καθώς παραμένει ελλιπής. Ο λαός ταλαιπωρείται από ασθένειες όπως ηπατίτιδα Β, η διφθερίτιδα, η ιλαρά, καθώς και από την μητρική θνησιμότητα.

Η Μαδαγασκάρη διαθέτει κατά μέσο όρο μόνο τρία νοσοκομειακά κρεβάτια ανά 10.000 κατοίκους. Σημαντικό είναι να αναφερθεί πως τα ποσοστά μόλυνσης από τον ιό HIV/AIDS παραμένουν χαμηλά σε σχέση με πολλές χώρες στην ηπειρωτική Αφρική. Το υψηλό κόστος της ιατρικής περίθαλψης σε σχέση με το μέσο εισόδημα των κατοίκων που είναι πολύ χαμηλό δεν επιτρέπουν την περαιτέρω ανάπτυξη αυτού του τομέα. (unicef.org)

Στον τομέα της εκπαίδευσης η Μαδαγασκάρη μέχρι τον 19^ο αιώνα είχε πολύ υψηλά επίπεδα εκπαίδευσης των πολιτών της. Λόγω όμως των δύσκολων οικονομικών συνθηκών, της πολιτικής αστάθειας και άλλων παραγόντων υπήρξε δραματική πτώση στην ποιότητα της μέχρι τις αρχές του 21ου αιώνα. Από το 2001 και μετά άρχισαν να ακολουθούνται παλιότερα πρότυπα για να επανέλθει και πάλι σε υψηλά επίπεδα. (unesco.org)

Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες της χώρας οδήγησαν το 1982 το κράτος να πτωχεύσει και να δεχτεί την οικονομική βοήθεια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου το οποίο μέσα από διαρθρωτικές αλλαγές είχε ως στόχο την απελευθέρωση της οικονομίας και την σταδιακή ιδιωτικοποίηση κρατικών βιομηχανιών. Ωστόσο, το επίπεδο φτώχειας στο νησί παρέμεινε αρκετά μεγάλο, όπως και η διαφθορά στο χώρο της πολιτικής.

Η πολιτική κρίση του 1991 οδήγησε στην αναστολή της βοήθειας του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Παρόλα αυτά το 2004 το ΔΝΤ συμφώνησε να καταργήσει το ήμισυ του χρέους της Μαδαγασκάρης. (af.reuters.com, imf.org, world bank.org)

Από το διάγραμμα 17 παρατηρούμε την ποσοστιαία πορεία του δημόσιου χρέους της Μαδαγασκάρης σε σχέση με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της από το 2000 μέχρι το 2017. Το έτος 2000 έφτασε το ιστορικό υψηλό 111,88% του Α.Ε.Π. ενώ σήμερα έχει περιοριστεί στο 41,9%. (IMF.org)

Διάγραμμα 7: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Μαδαγασκάρης την περίοδο 2003-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Να αναφέρουμε πως το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 για την Μαδαγασκάρη είναι 40,005 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$), κατατάσσοντας την στην 115^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης. Ενώ το κατά κεφαλήν εισόδημα GDP (PPP) Per Capita είναι περίπου \$463 δολάρια και για τους περισσότερους πολίτες εξαρτάται πλήρως από τον τομέα της γεωργίας με αποτέλεσμα με τις υπάρχουσες συνθήκες να είναι δύσκολο να αυξηθεί το βιοτικό τους επίπεδο.

Αναφορικά με το εθνικό νόμισμα της Μαδαγασκάρης, αυτό είναι το Malagasy ariary το οποίο έχει ισοτιμία με το δολάριο των Η.Π.Α. 1 MGA =0.00029 USD. (2/7/2018, xe.com)

Δημοκρατία του Κονγκό

Σημαία

Εθνόσημο

Η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό ή Λαοκρατική Δημοκρατία είναι χώρα της Κεντρικής Αφρικής με έκταση 2.344.858 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Η χώρα πήρε το όνομά της από τον μεγάλο ποταμό Κονγκό ο οποίος με τους παραποτάμους του διασχίζει ολόκληρη τη χώρα. Το 1960 απέκτησε την ανεξαρτησία της από το Βέλγιο ενώ από το 2006 έχει ως πολίτευμα την Ημιπροεδρική Δημοκρατία. (britannica.com)

Συνολικά έχει πληθυσμό 84.004.989 με βάση τις εκτιμήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το έτος 2018 με πρωτεύουσα την πόλη Κινσάσα ή Ζαΐρ η οποία είναι η μεγαλύτερη πόλη της χώρας και έχει πάνω από 8 εκατομμύρια κάτοικους. Συνορεύει με εννιά κράτη, την Ανγκόλα, τη Ζάμπια, την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία του Κονγκό, το Νότιο Σουδάν, τη Ρουάντα, το Μπουρούντι, την Τανζανία και την Ουγκάντα. Η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό είναι η μόνη αφρικανική χώρα που χρησιμοποιεί 2 ζώνες ώρας την UTC+1 και την UTC+2. (cia.gov, greenwichmeantime.com)

Το μεγαλύτερο τμήμα της χώρας καλύπτεται από τροπικό δάσος, το οποίο είναι το δεύτερο μεγαλύτερο, μετά από εκείνο του Αμαζονίου. Σε όλη την έκταση της η χώρα παρουσιάζει μεγάλη βιοποικιλότητα με σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας να δεσπόζουν.

Η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό αποτελεί την δεύτερη μεγαλύτερη χώρα της Αφρικής και η οικονομία της βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εξορύξεις. Η Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό θεωρείται μια από τις πλουσιότερες χώρες όσον αφορά τους φυσικούς πόρους. Έχει πολύ μεγάλα αποθέματα φυσικών και ορυκτών πόρων, οι οποίοι καθιστούν την χώρα στον μεγαλύτερο παραγωγό ορυκτού κοβαλτίου στον κόσμο με βάση στοιχεία του 2015. (indexmundi.com)

Επιπρόσθετα τα αποθέματα ορυκτών που διαθέτει εκτιμάται ότι αξίζουν περισσότερα από \$24 τρισεκατομμύρια δολάρια, ενώ εκτιμάται πως βρίσκεται στο Κονγκό το ένα τρίτο των παγκοσμίων αποθεμάτων κοβαλτίου και διαμαντιών και το ένα δέκατο του παγκόσμιου χαλκού. Το έτος 2002, ανακαλύφθηκε κασσίτερος στα ανατολικά της χώρας, αλλά μέχρι σήμερα η εκμετάλλευσή του παραμένει σε μικρή κλίμακα. Επίσης η γεωργική παραγωγή, η αλιεία και το κυνήγι αποτελούν άλλους κλάδους που συμβάλουν στην ενίσχυση της οικονομίας της χώρας. Η καλλιέργεια καφέ, φοινικέλαιου, καουτσούκ, βαμβακιού, ζάχαρης, τσαγιού και κακάο είναι ενδεικτικά κάποια προϊόντα που παράγονται.

Η χώρα αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα στο κομμάτι της υγείας των πολιτών καθώς οι ενδημικές ασθένειες όπως η ελονοσία, ο κίτρινος πυρετός, διάφορες ασθένειες που μεταδίδονται με έντομα, ο ιός HIV/AIDS, η χολέρα είναι ενδεικτικά μερικές από εκείνες που ταλαιπωρούν τον πληθυσμό.

Παρόλο που η χώρα όπως προαναφέραμε είναι πολύ πλούσια σε φυσικούς πόρους, λόγω πολιτικής αστάθειας, των μακροχρόνιων πολέμων, των υψηλών ποσοστών διαφθοράς και κακής κακοδιαχείρισης αυτών των πόρων, οι κάτοικοι της ζουν με ένα από τα μικρότερα κατά κεφαλήν εισοδήματα ,GDP (PPP) Per Capita, στον κόσμο, τα \$484 δολάρια. Στον δείκτη HDI (Human Development Index) για το έτος 2015 κατατάσσεται στην 176^η θέση από τις 188 χώρες. (hdr.undp.org)

Αρκετές φορές στο παρελθόν έχει προσφερθεί στο κράτος οικονομική στήριξη από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και την Παγκόσμιας Τράπεζα, όπως το 2002, έτσι ώστε η κυβέρνηση να μπορέσει να κάνει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ανάπτυξη της οικονομίας. (IMF.org, worldbank.org)

Αυτή την στιγμή το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 για την Δημοκρατία του Κονγκό είναι 68,331 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$), κατατάσσοντας την χώρα στην 100^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης των χωρών. (IMF.org)

Το εθνικό νόμισμα της δημοκρατίας του Κονγκό είναι το Congolese franc με ισοτιμία 1 CDF =0.00062 USD (2/7/2018, xe.com).

Τέλος στο διάγραμμα 8 που ακολουθεί φαίνεται η πορεία του δημόσιου χρέους της χώρας ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το 2000 έως το 2017. Αυτό που παρατηρείται είναι πως το έτος 2001 βρισκόταν σε απίστευτα υψηλά επίπεδα, δηλαδή στο 200% του Α.Ε.Π. για τα επόμενα δέκα χρόνια ακολούθησε η μείωση του, όπου το έτος 2010 καταγράφηκε να βρίσκεται μόλις στο 22,2% του Α.Ε.Π. Παρόλα αυτά μέχρι σήμερα το ποσοστό αυτό αυξήθηκε και πάλι και βρίσκεται στο 117,7% του Α.Ε.Π.

Διάγραμμα 8: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Λαϊκής Δημοκρατίας του Κονγκό την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Αιθιοπία

Σημαία

Εθνόσημο

Η χώρα της Αιθιοπίας επισήμως ονομάζεται Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Αιθιοπίας και βρίσκεται στην Ανατολική Αφρική. Πιο συγκεκριμένα βρίσκεται στο επ' ονομαζόμενο κέρασ της Αφρικής, δηλαδή στο κομμάτι εκείνο που προεξέχει και

βρέχεται από την Αραβική Θάλασσα. Πιο συγκεκριμένα συνορεύει βόρεια με την Ερυθραία, βορειοανατολικά με το Τζιμπουτί, ανατολικά με τη Σομαλία, νότια με την Κένυα και δυτικά με το Σουδάν και το Νότιο Σουδάν. Έχει έκταση 1.126.829 τετραγωνικά χιλιόμετρα, παρόμοια δηλαδή με το κράτος της Βολιβίας και είναι η 27^η μεγαλύτερη χώρα του κόσμου. (nytimes.com)

Ο συνολικός πληθυσμός της χώρας εκτιμάται πως για το έτος 2018 σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών είναι 107.534.882 κάτοικοι. (esa.un.org). Η πρωτεύουσα της Αιθιοπίας είναι η Αντίς Αμπέμπα που στα αμχαρικά σημαίνει «νέο λουλούδι».

Διαθέτει τον μεγαλύτερο αριθμό μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς από οποιαδήποτε χώρα της Αφρικής, ενώ στο παρελθόν είχε και το όνομα Αβησσυνία. Ιστορικά η Αιθιοπία δεν αποτελούσε ποτέ αποικία κάποιου κράτους, εκτός από την περίοδο 1936-1941 που ορισμένες Ιταλικές πόλεις ήταν υπό Ιταλική κατοχή. Αυτή την στιγμή το πολίτευμα της Αιθιοπίας είναι Ομοσπονδιακή Δημοκρατία με αρχηγό κράτους τον πρόεδρο της δημοκρατίας και πρόεδρο της κυβέρνησης τον πρωθυπουργό. (whc.unesco.org)

Η Αιθιοπία συγκαταλέγεται στις φτωχότερες χώρες στο κόσμο με βάση πρόσφατα στοιχεία της παγκόσμιας τράπεζας για το έτος 2016. (worldbank.org) Παρουσιάζει ένα από τα μικρότερα κατά κεφαλήν εισοδήματα ,GDP (PPP) Per Capita, στον κόσμο τα \$ 505 δολάρια Η.Π.Α.

Όπως πολλές χώρες της Αφρικής έτσι και η Αιθιοπία έρχεται αντιμέτωπη με το πρόβλημα της υγείας των κατοίκων της. Η έλλειψη επαρκούς γνώσης, οι άσχημες συνθήκες υγιεινής, τα λιγοστά νοσοκομεία αλλά και οι ανεπαρκείς ιατροί σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού οδηγούν στην ανάπτυξη πολλών ασθενειών. Ακόμη εάν αναλογιστεί κανείς πως πάνω από 44 εκατομμύρια άνθρωποι δηλαδή περισσότεροι από το μισό του συνολικού πληθυσμού δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό κάνει δυσκολότερες τις συνθήκες (wateraid.org). Ελπιδοφόρο βέβαια σημείο είναι πως τα τελευταία χρόνια η εξάπλωση του ιού HIV/AIDS έχει μειωθεί σε σχέση με το παρελθόν. (unaids.org)

Παρόλο που η χώρα διαθέτει αποθέματα πετρελαίου, η οικονομία παραμένει αγροτική. Η αγροτική παραγωγή συνεισφέρει σε πάνω από το 40% του Α.Ε.Π. με το 85% περίπου του εργατικού δυναμικού να απασχολείται με αυτήν. Κύριες

καλλιέργειες είναι ο καφές, τα φασόλια, τα δημητριακά, οι πατάτες, το ζαχαροκάλαμο και τα λαχανικά τα οποία αποτελούν και εξαγόμενα προϊόντα. Τις περιόδους όμως που η χώρα αντιμετωπίζει συχνές ξηρασίες η παραγωγή παραμένει χαμηλή. (economywatch.com)

Πιο συγκεκριμένα ο καφές αποτελεί το σημαντικότερο εξαγωγικό προϊόν της χώρας με συμφωνίες παγκόσμιου βεληνεκούς με εταιρείες κολοσσούς όπως τα Starbucks. Τις εξαγωγές συμπληρώνουν ακόμη και ο χρυσός και τα δερμάτινα προϊόντα. (ictsd.org)

Παρόλο που η Αιθιοπία για την περίοδο 2004 έως το 2009 σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ήταν μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στον κόσμο, καταγράφοντας πάνω από 10% οικονομική ανάπτυξη, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2007 και μεγάλων ποσοστών πολιτικής διαφθοράς, τα έτη 2008 έως 2011 αντιμετώπισε δύσκολες οικονομικές καταστάσεις. Ο πληθωρισμός αυξήθηκε σε 40% (Αύγουστο του 2011), το ισοζύγιο πληρωμών ήταν αρνητικό και η αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων λειτούργησε αρνητικά. (worldbank.org 2016)

Παρόλο που η χώρα διαθέτει τα μεγαλύτερα υδάτινα αποθέματα στην Αφρική δεν αξιοποιούνται. Μόνο το 1% χρησιμοποιείται για την παραγωγή ενέργειας και το 1,5% για άρδευση. Οι ιδιωτικές επενδύσεις αναπτύσσονται με αργούς ρυθμούς αλλά η Αιθιοπία σχεδιάζει να εξάγει ηλεκτρική ενέργεια στις γειτονικές της χώρες μέσω της κατασκευής και ανάπτυξης υδροηλεκτρικών φραγμάτων σε όλη την χώρα.

Σήμερα στιγμή το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 για την Αιθιοπία υπολογίζεται πως είναι 194,980 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$), κατατάσσοντας την χώρα στην 64^η θέση της παγκόσμιας κατάταξης των χωρών. (IMF.org). Ακόμη, το εθνικό νόμισμα της Αιθιοπίας είναι το Ethiopian birr το οποίο έχει συναλλαγματική ισοτιμία 1 ETB = 0.0363 USD (2/7/2018, xe.com).

Τέλος στο παρακάτω διάγραμμα (διάγραμμα 9) παρουσιάζεται η πορεία του δημόσιου χρέους της Αιθιοπίας ως ποσοστό του Α.Ε.Π. από το έτος 2000 μέχρι το 2017.

Διάγραμμα 9: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Αιθιοπίας την περίοδο 2000-2017

Πηγή: tradingeconomics.com

Αξιοσημείωτο είναι πως παρατηρείται μια σταδιακή μείωση του δημόσιου χρέους από το 2000 που βρισκόταν στο 40,9% μέχρι το 2011 που διαμορφώθηκε στο 25,6%. Ο περιορισμός του αυτός, μετά το έτος 2011 δεν διήρκησε πολύ, καθώς το 2017 έφτασε πάλι στο 33,50% του Α.Ε.Π.

Γουινέα

Σημαία

Εθνόσημο

Η Δημοκρατία της Γουινέας είναι μια χώρα στην Δυτική Αφρική με έκταση 245.857 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Παλαιότερα έφερε την ονομασία Γαλλική Γουινέα ενώ πολλές φορές στην σημερινή εποχή αναφέρεται ως Γουινέα-Κονακρύ.

Συνορεύει βορειοδυτικά με τη Γουινέα-Μπισσάου, βόρεια με τη Σενεγάλη, βόρεια και βορειοανατολικά με το Μάλι, νοτιοανατολικά με την Ακτή Ελεφαντοστού, νότια με τη Λιβερία, τη Σιέρα Λεόνε και Δυτικά βρέχεται από τον Ατλαντικό ωκεανό. Σύμφωνα με επίσημη εκτίμηση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για το 2018, έχει πληθυσμό 11.883.516 κατοίκους. Πρωτεύουσα της χώρας είναι το Κονακρί, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί την μεγαλύτερη πόλη και λιμάνι της Γουινέας. Ο πληθυσμός της υπολογίζεται περίπου στα 2 εκατομμύρια, δηλαδή περίπου το ένα τέταρτο του συνολικού πληθυσμού κατοικεί εκεί. Η πόλη αποτελεί επίσης το μεγαλύτερο διοικητικό, οικονομικό και επικοινωνιακό κέντρο στη χώρα. (friendsofguinea.org)

Το πολίτευμα της χώρας είναι Ημιπροεδρική Δημοκρατία και το κράτος έχει επίσημη γλώσσα τα Γαλλικά καθώς και άλλες είκοσι τέσσερις γηγενείς γλώσσες. Η Γουινέα είναι μια κατά κύριο λόγο ισλαμική χώρα, με τους μουσουλμάνους να αντιπροσωπεύουν περίπου το 85% του πληθυσμού. (everyculture.com)

Όπως πολλές αφρικάνικες χώρες, έτσι και στην Γουινέα οι πολίτες της αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα υγείας από διάφορες ασθένειες. Το 2014 εξαπλώθηκε σε όλη την χώρα ο ιός Έμπολα και φημολογείται πως φορείς της νόσου αποτέλεσαν οι νυχτερίδες, οι οποίες τον εξάπλωσαν σε όλες τις αγροτικές περιοχές του Κονακρύ και σε όλες τις γειτονικές χώρες, όπως την Σιέρα Λεόνε και την Λιβερία (bbc.com). Ακόμη η κοινωνία μαστίζεται από τον ιό HIV/AIDS, το μεγάλο ποσοστό μητρικής θνησιμότητας, τον υποσιτισμό των ανθρώπων αλλά και την ελονοσία. Η τελευταία αποτελεί μια από τις κύριες αιτίες αναπηρίας στη Γουινέα. (who.int)

Όσον αφορά την οικονομία της χώρας, η Γουινέα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την γεωργία και εξόρυξη ορυκτών πόρων και σε μικρότερο από την βιομηχανία και την αλιεία της (web.archive.org). Ο τομέας της γεωργίας απασχολεί περίπου το 80% του εργατικού δυναμικού του έθνους. Ενώ εκτιμάται πως το υψηλό ποσοστό αναλφαβητισμού της χώρας οφείλεται στο ότι τα περισσότερα παιδιά δεν παρακολουθούν για πολύ καιρό το σχολείο τους καθώς βοηθούν στις γεωργικές

εργασίες των γονιών τους για να εξασφαλιστεί η επιβίωση τους. (globalpartnership.org)

Το πολύ γόνιμο έδαφος βοηθάει στην καλλιέργεια διάφορων προϊόντων όπως οι μπανάνες, οι πατάτες, οι ντομάτες, τα αγγούρια, ο ανανάς, ο καφές, τα φιστίκια, το φοινικέλαιο, το ρύζι και το καλαμπόκι. Η παραγωγή ρυζιού πραγματοποιείται στις πλημμυρισμένες ζώνες μεταξύ των ποταμών και παρόλο που αποτελεί την βασική τροφή του πληθυσμού, δεν υπάρχει πλήρης επάρκεια και χρειάζεται η εισαγωγή του από την Ασία. (export.gov)

Όσον αφορά την κτηνοτροφία και την αλιεία, δεν γίνονται με την χρήση σύγχρονων τεχνολογιών, ενώ στον τομέα της βιομηχανίας έχουμε την δραστηριοποίηση εταιρειών επεξεργασίας μπύρας, χυμών, αναψυκτικών, καπνού και κονσερβοποίησης ψαριών. (export.gov)

Οι ορυκτοί πόροι της χώρας είναι κυρίως ο βωξίτης, η αλουμίνα, τα σιδηρομεταλλεύματα, τα διαμάντια, ο χρυσός και το ουράνιο. Η Γουινέα διαθέτει τεράστια αποθέματα βωξίτη, καθιστώντας την χώρα την δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως στην παράγωγή βωξίτη. Εκτιμάται πως τα συνολικά αποθέματα είναι πάνω από 25 δισεκατομμύρια τόνοι, ενώ υπολογίζεται πως αποτελούν το ήμισυ των παγκόσμιων αποθεμάτων. Επίσης διαθέτει περισσότερους από 4 δισεκατομμύρια τόνους σιδηρομεταλλεύματος υψηλής ποιότητας. (guineaconakrysupport.com)

Παρόλο που η Γουινέα είναι από τις μεγαλύτερες εξαγωγικές χώρες βωξίτη και αλουμινίου παραμένει μια χώρα υπό ανάπτυξη. Το κατά κεφαλήν εισόδημα GDP (PPP) Per Capita είναι μόλις \$ 558 δολάρια με το βιοτικό να είναι χαμηλό. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Γουινέας σε όρους PPP (GDP on PPP) με βάση τις εκτιμήσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για το έτος 2017 είναι 17,056 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ(\$), κατατάσσοντας την στην 149η θέση της παγκόσμιας κατάταξης. (IMF.org)

Η χώρα είχε καταφύγει στο παρελθόν στην οικονομική βοήθεια του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, και πιο συγκεκριμένα το έτος 2002 το ΔΝΤ ανέστειλε την χρηματοδότηση που προσέφερε, καθώς δεν είχαν τηρηθεί τα συμφωνηθέντα κριτήρια απόδοσης. Παρόλα αυτά η Παγκόσμια Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει την προσπάθεια της χώρας, καθώς είχε εκπληρώσει τους στόχους της σε συγκεκριμένους κοινωνικούς τομείς προτεραιότητας. Το έτος 2004 ξεκίνησε εκ νέου μια μεταρρυθμιστική πολιτική

για να επανέλθει στα προγράμματα χρηματοδότησης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. (reuters.com)

Στο διάγραμμα 10 που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δημόσιου χρέους της Γουινέας από το έτος 2003 μέχρι το έτος 2017.

Διάγραμμα 10: Η πορεία του Δημοσίου Χρέους ως ποσοστό του Α.Ε.Π. του κράτους της Γουινέας την περίοδο 2003-2017

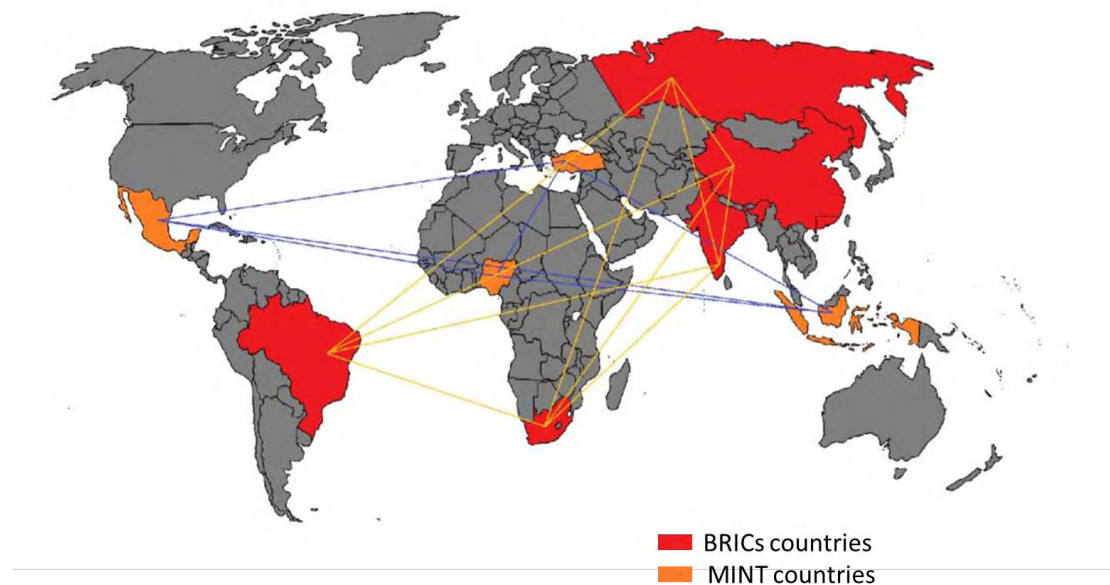
Πηγή: tradingeconomics.com

Παρατηρούμε πως το 2006 το ποσοστό του δημόσιου χρέους σε σχέση με το Α.Ε.Π. είχε φτάσει στο υψηλότερο επίπεδο του δηλαδή το 113% του Α.Ε.Π. Παρόλα αυτά μετά το 2011 το δημόσιο χρέος περιορίστηκε αρκετά φτάνοντας το 2013 μόλις το 17,70%, ενώ το 2017 ήταν κάτω από 20%.

Τέλος αναφορικά με την συναλλαγματική ισοτιμία της Γουινέας, το εθνικό νόμισμα είναι το Guinean franc το οποίο ισούται με $1 \text{ GNF} = 0.000110 \text{ USD}$.

Κεφάλαιο 3

Η Αφρική στα πρότυπα ανάπτυξης των χωρών
BRICs και MINT?

Σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν συγκροτηθεί οικονομικά σχήματα μεταξύ διάφορων χωρών λαμβάνοντας υπόψιν κριτήρια όπως την οικονομική πορεία, την κοινωνική ευημερία, τις επενδύσεις αλλά και την βιομηχανική παραγωγή της κάθε χώρας. Παράδειγμα τέτοιων σχημάτων είναι οι χώρες E7 (Emerging Seven), οι χώρες Next Eleven (N-11), αλλά και αρκετές ακόμα ενώσεις που αποσκοπούν να γίνουν από τις μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις του 21ου αιώνα. Οι χώρες BRICs και MINT αποτελούν δυο οικονομικά σχήματα με πολλές προοπτικές, ξεχωρίζοντας για τα γεωγραφικά και παραγωγικά τους πλεονεκτήματα.

Παρόλο που οι οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες διαβίωσης στην Αφρική δεν είναι και οι πιο θετικές, έχουν καταφέρει δυο χώρες να ξεχωρίσουν και να αποτελούν παράδειγμα εξέλιξης προς τις υπόλοιπες. Αυτές είναι η Νότιος Αφρική και η Νιγηρία. Από την μία η Νότιος Αφρική έχει ενταχθεί στις χώρες BRICs αναπτύσσοντας ιδιαίτερα ισχυρές σχέσεις συμφερόντων με άλλες σημαντικές οικονομικές δυνάμεις του πλανήτη, ενώ η Νιγηρία στις χώρες MINT που ξεχωρίζουν για τα δημογραφικά, γεωγραφικά και παραγωγικά τους πλεονεκτήματα. (capital-moments.com)

Πιο συγκεκριμένα στις 30 Νοεμβρίου του 2001 ο Αμερικάνικος τραπεζικός επενδυτικός κολοσσός Goldman Sachs στην τακτική του έκδοση με τίτλο “Global Economics” ο οικονομολόγος και επικεφαλής του τμήματος ερευνών της Jim O’ Neil

προέβλεψε τον πρωταγωνιστικό ρόλο που θα διαδραμάτιζαν στην πορεία της παγκόσμιας οικονομίας τον 21ο αιώνα οι χώρες BRIC. Η ονομασία BRIC προκύπτει από τα αρχικά γράμματα των χωρών που αποτέλεσαν την οικονομική συνεργασία δηλαδή τη Βραζιλία, τη Ρωσία, την Ινδία και την Κίνα. Το έτος 2009 στο παραπάνω σχήμα εντάχθηκε και η Νότιος Αφρική (South Africa) εξελίσσοντας το σχήμα σε BRICs. (reuters.com)

Ο Jim O' Neil είχε προβλέψει πως από την αρχή της δημιουργίας της συγκεκριμένης ένωσης ο ρόλος των χωρών στον παγκόσμιο χώρο θα ήταν ιδιαίτερα σημαντικός και μελλοντικά θα είχαν τις προοπτικές να κυριαρχήσουν σε παγκόσμιο οικονομικό επίπεδο.

Η ένταξη της Νοτίου Αφρικής ουσιαστικά το 2010 στο σχήμα αρχικά είχε πιο πολύ συμβολικό χαρακτήρα καθώς σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες- μέλη των BRICs είχε την χαμηλότερη στάθμιση τόσο στο διεθνές εμπόριο, όσο και στο παγκόσμιο Α.Ε.Π. Παρόλα αυτά όμως όπως έχουμε ήδη προαναφέρει στην ξεχωριστή ανάλυση της Νοτίου Αφρικής, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες οικονομίες της Αφρικάνικης ηπείρου διαθέτοντας στο υπέδαφός της μεγάλο απόθεμα πλουτοπαραγωγικών πόρων. (goldmansachs.com)

Σε αντίστοιχο λοιπόν πλαίσιο το έτος 2011 ο Αμερικάνικος οργανισμός Διαχείρισης Κεφαλαίων “Fidelity Investments”, αναφέρθηκε για πρώτη φορά στις χώρες MINT, των οποίων τα αρχικά αναφέρονται στο Μεξικό, την Ινδονησία, την Νιγηρία και την Τουρκία, οι οποίες έρχονταν στο προσκήνιο ως οι ανερχόμενες αναδυόμενες οικονομίες και αγορές στο προσεχές μέλλον. Οι χώρες αυτές ήρθαν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας. Οι χώρες MINT για με αρκετούς οικονομολόγους προβλέπεται ότι θα εξελιχθούν σε ισχυρές περιφερειακές οικονομίες, με ρόλο και επιρροή στην παγκόσμια οικονομία. (businessinsider.com)

Αναλυτικότερα, οι χώρες BRICs είναι χώρες με ισχυρή πολιτική επιρροή στη διεθνή κοινότητα. Η Βραζιλία ήδη αποτελούσε τις τελευταίες δεκαετίες την ισχυρότερη χώρα στη Λατινική Αμερική, ενώ η Νότια Αφρική είναι μεγάλη χώρα της Αφρικής Ηπείρου με πλούσιο υπέδαφος, σημαντικές πλουτοπαραγωγικές πηγές και ένα από τα υψηλότερα κατά κεφαλή εισοδήματα στην Ήπειρο. Επίσης η Κίνα, η

Ρωσία και η Ινδία έχουν διαχρονικά ισχυρές, μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις, ενώ η Ρωσία και η Ινδία συνδέονται με χερσαία σύνορα με τη Κίνα. Οι χώρες BRICS για το έτος 2015 με βάση τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών αποτελούσαν το 42% του παγκοσμίου πληθυσμού έναντι μόλις 10% των χωρών G7. (United Nations – World Population Prospects: The 2015 Revision). Ενώ μελέτη του Δ.Ν.Τ. (IMF.org/January 2017) εκτιμά πως το 2020 οι χώρες BRICS θα συμβάλλουν στο παγκόσμιο Α.Ε.Π. 25,6% έναντι 22,6% που ήταν το 2015.

Τέλος όλες οι δημοσιευμένες μελέτες παγκόσμια αναγνωρισμένων οργανισμών όπως ο Ο.Ο.Σ.Α., αλλά και αξιόπιστων ιδιωτικών οργανισμών (Price Waterhouse Coopers) καταλήγουν στο ίδιο συμπέρασμα. Κατά τις επόμενες δεκαετίες θα ενισχυθεί επιπλέον ο ρόλος των BRICS στην παγκόσμια οικονομία, είτε μεμονωμένα, είτε ως σύνολο.

Όσον αφορά τις χώρες MINT, αντίθετα με τις χώρες BRICS, η επιλογή των συγκεκριμένων χωρών ως ανερχόμενες οικονομικές δυνάμεις δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα γεωγραφικά, δημογραφικά και παραγωγικά χαρακτηριστικά.

Αντιθέτως, οι χώρες MINT δεν έχουν γεωγραφική εγγύτητα, αξιοσημείωτες εμπορικές σχέσεις και ιδιαίτερους πολιτικούς ή πολιτιστικούς δεσμούς μεταξύ τους αλλά διαθέτουν ισχυρά δημογραφικά στοιχεία, όπως τον νεανικό πληθυσμό, ενώ σύμφωνα με τις προβλέψεις όλων των μεγάλων οργανισμών, το 2050 ο συνολικός πληθυσμός τους θα υπερβαίνει κατά πολύ το άθροισμα των κατοίκων στις Η.Π.Α. και εκείνων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στοιχείο που τις καθιστά ελκυστικούς επενδυτικούς προορισμούς. (bbc.com)

Οι χώρες MINT διαθέτουν γεωπολιτικά πλεονεκτήματα που απορρέουν κυρίως από τη γεωγραφική τους θέση. Για παράδειγμα η Νιγηρία βρίσκεται σε κομβικό σημείο στη Δυτική Αφρική καθώς διαθέτει έξοδο προς στο Ατλαντικό Ωκεανό και τις μεγάλες Δυτικές αγορές. Ενώ στο υπέδαφος της έχει αποθέματα πετρελαίου, μεγάλες αναξιοποίητες ποσότητες χρυσού και πολλών βιομηχανικών ορυκτών, τα οποία θα μπορούσαν να ενισχύσουν τις εξαγωγές της. Επίσης εάν η Νιγηρία μπορέσει να υπερπηδήσει σοβαρά εσωτερικά ζητήματα, μαζί με την Ινδονησία αποτελεί την χώρα με τις περισσότερες μελλοντικές προοπτικές μεταξύ των χωρών MINT. (ft.com)

Οι χώρες MINT επίσης με εξαίρεση την Τουρκία διαθέτουν μεγάλα αποθέματα πρώτων υλών με εξαίρεση την Τουρκία, η οποία αντισταθμίζει την αδυναμία της αυτή, αποτελώντας σημαντικό διάυλο στην μεταφορά εμπορευμάτων και ενεργειακών πόρων από τα σημεία παραγωγής τους στη Μαύρη και τη Κασπία θάλασσα προς τις μεγάλες Ευρωπαϊκές αγορές. (worldatlas.com)

Η σύγκριση της πορείας του Α.Ε.Π. των BRICS & MINT τόσο παγκοσμίως όσο και με τις χώρες G7

Επειδή η πρόσφατη παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2007 έπληξε αρχικώς τις Η.Π.Α. και στη συνέχεια εξαπλώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ολόκληρο τον κόσμο, βγήκαν στην επιφάνεια διαρθρωτικές και δομικές αδυναμίες, μέσα από τις οποίες οι χώρες BRICS και MINT ενίσχυσαν την θέση τους στην παγκόσμια οικονομία.

Ας μην ξεχνάμε πως όλο τον προηγούμενο αιώνα οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Ευρωπαϊκή Ένωση κυριαρχούσαν και εξακολουθούν ακόμα και σήμερα να παίζουν σημαντικό ρόλο στην πορεία της παγκόσμιας οικονομίας. Στόχος λοιπόν των ενώσεων των παραπάνω χωρών είναι να κυριαρχήσουν στον παγκόσμιο οικονομικό χώρο διεκδικώντας ηγετικό ρόλο.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξέλιξη της πορείας του μέσου ετήσιου ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ (%) για την περίοδο 1990-2000 και 2000-2015 σύμφωνα με την έκθεση της παγκόσμιας τράπεζας για το έτος 2016 τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο και για τις χώρες BRICs, MINT και G7

Πίνακας 1: Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ (%)

G7	1990-2000	2000-2015
Η.Π.Α	3,6	1,7
Γερμανία	1,7	1,1
Ιαπωνία	1,3	0,7
Ην. Βασίλειο	2,6	1,4

Γαλλία	2,0	1,1
Ιταλία	1,6	-0,2
Καναδάς	3,0	1,9
Χώρες BRICS		
Βραζιλία	2,8	3,5
Ρωσία	-4,7	3,9
Ινδία	6,0	7,5
Κίνα	10,6	10,1
Ν. Αφρική	2,1	3,2
Χώρες MINT		
Μεξικό	3,3	2,3
Ινδονησία	4,2	5,5
Νιγηρία	1,9	7,9
Τουρκία	3,9	4,5
Λοιπές χώρες		
Κορέα	6,2	3,9
Βιετνάμ	7,9	6,4
Παγκόσμιο Α.Ε.Π.	2,8	2,8

Πηγή: World Bank- world development indicators 2016

Όπως παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα, με βάση τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του πραγματικού Α.Ε.Π. στις χώρες BRICS διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα. Και οι πέντε χώρες στο διάστημα 2000-2015, ξεπέρασαν τον παγκόσμιο μέσο ρυθμό αύξησης του Α.Ε.Π. αλλά και εκείνον των χωρών G7.

Αντίστοιχα σε παρόμοια επίπεδα κινήθηκε και η ένωση των χωρών MINT για την αντίστοιχη περίοδο, της οποίας οι χώρες είχαν μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης μεγαλύτερο από τις G7 και από τον παγκόσμιο. Εξαιρεση αποτελεί το Μεξικό το οποίο παρουσίασε μικρότερο ρυθμό μέσης ετήσιας αύξησης μόνο κατά ποσοστό 0,5% από το παγκόσμιο ΑΕΠ.

Η αύξηση του μέσου ετήσιου ρυθμού αύξησης του Α.Ε.Π. για τα σχήματα BRICS και MINT οφείλεται κυρίως ότι κατά την περίοδο 2000- 2015 προωθήθηκαν και υποστηρίχθηκαν τόσο οι εγχώριες όσο και οι άμεσες ξένες επενδύσεις.

Όπως μπορούμε να συμπεράνουμε από τον Πίνακα 1 χωρίς καμία αμφιβολία μια πολλά υποσχόμενη για το μέλλον οικονομία είναι αυτή της Κίνας καθώς έχει τον

μεγαλύτερο μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης απ'όλες τις παρουσιαζόμενες χώρες και κατά την περίοδο 2000-2015 (10,1%) και την περίοδο 1990-2000 (10,6%).

Συμπερασματικά λοιπόν και οι δύο οικονομικές ενώσεις δεν έχουν ιδιαίτερη απόσταση από τις χώρες με αναπτυγμένη οικονομία δείχνοντας μια θετική εικόνα ανάπτυξης για το μέλλον. Η ομάδα των χωρών BRICs και MINT διαθέτουν τις προϋποθέσεις να ενισχύσουν περαιτέρω τον πρωταγωνιστικό τους ρόλο στη μελλοντική πορεία της παγκόσμιας οικονομίας. Εκτιμάται πως πολύ σύντομα το συνολικό Α.Ε.Π. των BRICS θα υπερβεί εκείνο των G7, ενώ ο πολύπλοκος νέος παγκόσμιος οικονομικός χάρτης και οι νέες ισορροπίες θα απαιτήσουν νέα σχήματα συνεργασίας.

Μπορεί οι χώρες MINT να μην βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με τις χώρες BRICs ωστόσο οι οικονομίες του Μεξικού, της Ινδονησίας, της Νιγηρίας και της Τουρκίας έχουν όλες τις δυνατότητες να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις επόμενες δεκαετίες, διεκδικώντας μεγαλύτερα μερίδια στην παγκόσμια οικονομία και στο διεθνές εμπόριο.

Τέλος να αναφέρουμε πως μελέτες μεγάλων Διεθνών Οργανώσιμων όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Παγκόσμια Τράπεζα αλλά και πολυεθνικών εταιριών όπως η Price Waterhouse Coopers, η Citicorp, κλπ, συγκλίνουν στην εκτίμηση ότι οι χώρες MINT θα συνεχίζουν να αυξάνουν την οικονομική τους μεγέθυνση με ταχύτερους ρυθμούς σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο και τις αναπτυγμένες οικονομίες των Η.Π.Α. και των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κεφάλαιο 4

Εμπειρική Ανάλυση

Από τα στοιχεία που μέχρι στιγμής αναλύσαμε για την Αφρική, όλα συνηγορούν στο συμπέρασμα πως η ήπειρος αυτή έχει πολλές προοπτικές να αποτελέσει επενδυτικό προορισμό τόσο του παρόντος όσο και του μέλλοντος.

Για τον λόγο αυτό θα συγκρίνουμε την πορεία του χρηματιστηριακού δείκτη S&P All Africa που έχει προσεγγίσει η αμερικανική εταιρεία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Standard & Poor's, με την πορεία άλλων επτά παρόμοιων χρηματιστηριακών δεικτών. Οι υπόλοιποι δείκτες είναι ο S&P/TOPIX 150 (Japan), ο S&P/TSX 60 Index (Canada), ο S&P 500, ο S&P Asia 50, ο S&P EUROPE 350, ο S&P GLOBAL 1200 και ο S&P Latin America 40. Οι παραπάνω δείκτες επιλέχθηκαν έτσι ώστε να καλύπτουν όσο το δυνατόν γίνεται το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας οικονομίας. Τα δεδομένα αντλήθηκαν από τον επίσημο ηλεκτρονικό ιστότοπο της Standard & Poor's το www.us.spindices.com

Η συμβολή μου στην διπλωματική εργασία έγκειται στο γεγονός πως για πρώτη φορά υπολογίζεται η απόδοση, η μέση απόδοση, η ελάχιστη απόδοση, η μέγιστη απόδοση, η τυπική απόκλιση, η απόδοση ανά μονάδα κινδύνου και ο συντελεστής συσχέτισης της περιόδου 2013-2017 για όλους τους προαναφερθέντες δείκτες συγκρίνοντας την πορεία που ακολούθησαν το παραπάνω διάστημα. Μέσω αυτής της ανάλυσης αποσκοπούμε να προσεγγίσουμε τον βαθμό επικινδυνότητας τους και τον βαθμό της παράλληλης «κίνησης» που μπορεί να παρουσιάζουν οι εξεταζόμενοι χρηματιστηριακοί δείκτες..

Στόχος είναι να εξετάσουμε κατά πόσο η Αφρικάνικη ήπειρος θα μπορούσε να αποτελέσει καλύτερο επενδυτικό προορισμό απ' ότι η παγκόσμια αγορά, η αγορά της Ασίας, η αγορά της Ιαπωνίας, η αγορά της Αμερικής, η αγορά της Ευρώπης, η αγορά του Καναδά ή η αγορά της Λατινικής Αμερικής. Καθώς και από την επενδυτική πλευρά εάν θέλαμε να κατασκευάσουμε ένα αποτελεσματικό χαρτοφυλάκιο ποιοι είναι πιο κατάλληλοι δείκτες να συμπεριληφθούν.

Ανάλυση δεικτών

Πριν παρουσιάσουμε τα εμπειρικά ευρήματα της ανάλυσης, σε πρώτο στάδιο έχουμε καταγράψει αναλυτικές πληροφορίες και για τους οκτώ χρηματιστηριακούς

δείκτες. Καταγράφουμε την σύνθεση τους, τον τρόπο στάθμισης τους καθώς και τους κλάδους δραστηριοποίησης τους. Επίσης την πορεία που είχαν την περίοδο 2013-2017 μέσω διαγράμματος αλλά και την πορεία του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας προέλευσης τους. Ο λόγος που παρουσιάζουμε και την πορεία του Α.Ε.Π. είναι για να γίνει μια σύγκριση κατά πόσο η χρηματική οικονομία δηλαδή το χρηματιστήριο αντανακλά την πραγματική οικονομία.

S&P ALL AFRICA

Ο δείκτης S & P ALL AFRICA δραστηριοποιείται από τις 2 Μαΐου 2014 ενώ το έτος βάσης του είναι η 19 Σεπτεμβρίου 2008 με μονάδα βάσης τις 1000 μονάδες. Έχει σχεδιαστεί για να αντιπροσωπεύει ένα ολοκληρωμένο σημείο αναφοράς για την Αφρικανική αγορά περιέχοντας εταιρείες από 13 διαφορετικές χώρες, όπως η Μποτσουάνα, η Ακτή Ελεφαντοστού, η Αίγυπτος, η Γκάνα, η Κένυα, ο Άγιος Μαυρίκιος, το Μαρόκο, η Ναμίμπια, η Νιγηρία, η Τυνησία, η Ζάμπια, η Ζιμπάμπουε, Νότια Αφρική καθώς και εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε ανεπτυγμένες αγορές και αντλούν το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους από την Αφρικανική ήπειρο.

Η μέθοδος στάθμισης του δείκτη βασίζεται στην κυμαινόμενη προσαρμοσμένη χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίηση (float-adjusted market cap). Περιέχει 387 εταιρείες και εκφράζεται σε αμερικάνικα δολάρια (USD).

Η μαθηματική εξίσωση με την οποία προκύπτει ο συντελεστής στάθμισης είναι:

$$\text{Index} = \frac{\sum j(PjSjWFj)}{\text{Divisor}} \text{ όπου:}$$

- Pj είναι η τιμή της μετοχής
- Sj είναι το σύνολο των μετοχών
- WFj ισούται με το λόγο των μετοχών σε κυκλοφορία προς το σύνολο των μετοχών
- Divisor ο διαιρέτης του δείκτη

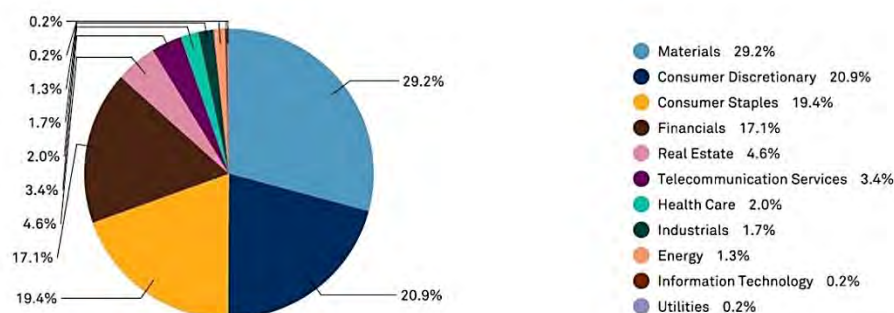
Η μεγαλύτερη στάθμιση του δείκτη διαμορφώνεται από 129 εταιρείες με έδρα την Νότιο Αφρική (46,1%), ενώ ακολουθούν 22 εταιρείες του Ηνωμένου Βασιλείου

(36,2%). Τελευταίες στην σχετική λίστα είναι η Ζάμπια, το Χονγκ Κονγκ και η Ιρλανδία με σχεδόν μηδενική στάθμιση και αντίστοιχα οκτώ, δύο και μια εταιρείες.

Οι εταιρείες που ανήκουν στο δείκτη δραστηριοποιούνται σε διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας, με πρώτες να είναι οι επιχειρήσεις πρώτων υλών ενώ τελευταίες είναι οι βιομηχανικές επιχειρήσεις και εταιρείες του τομέα πληροφορικής. Η σχετική διάκριση του κάθε τομέα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P ALL AFRICA σε κλάδους

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

δραστηριοποίησης

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Πίνακας 2: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του δείκτη S&P ALL AFRICA

Top 10 Constituents By Index Weight

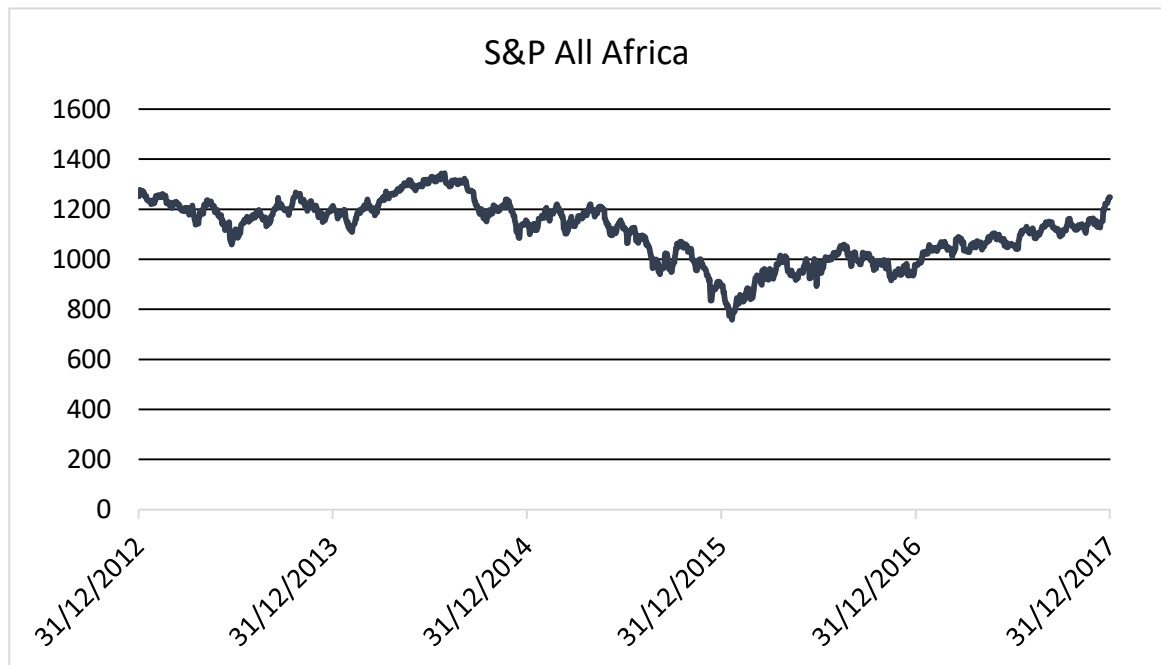
CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
BRITISH AMERICAN TOBACCO(SJ)	BTI	Consumer Staples
Naspers Ltd N	NPN	Consumer Discretionary
Glencore Plc	GLN	Materials
BHP BILLITON PLC	BIBLT	Materials
Compagnie Financiere Richemont S.A. (South African Un)	CFR	Consumer Discretionary
Anglo American Plc [SA Cross-Listed]	AGL	Materials
Sasol Ltd	SOL	Materials
Standard Bank Group Ltd	SBK	Financials
FIRSTRAND LIMITED	FSR	Financials
MTN Group Ltd	MTN	Telecommunication Services

*Based on GICS® sectors

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

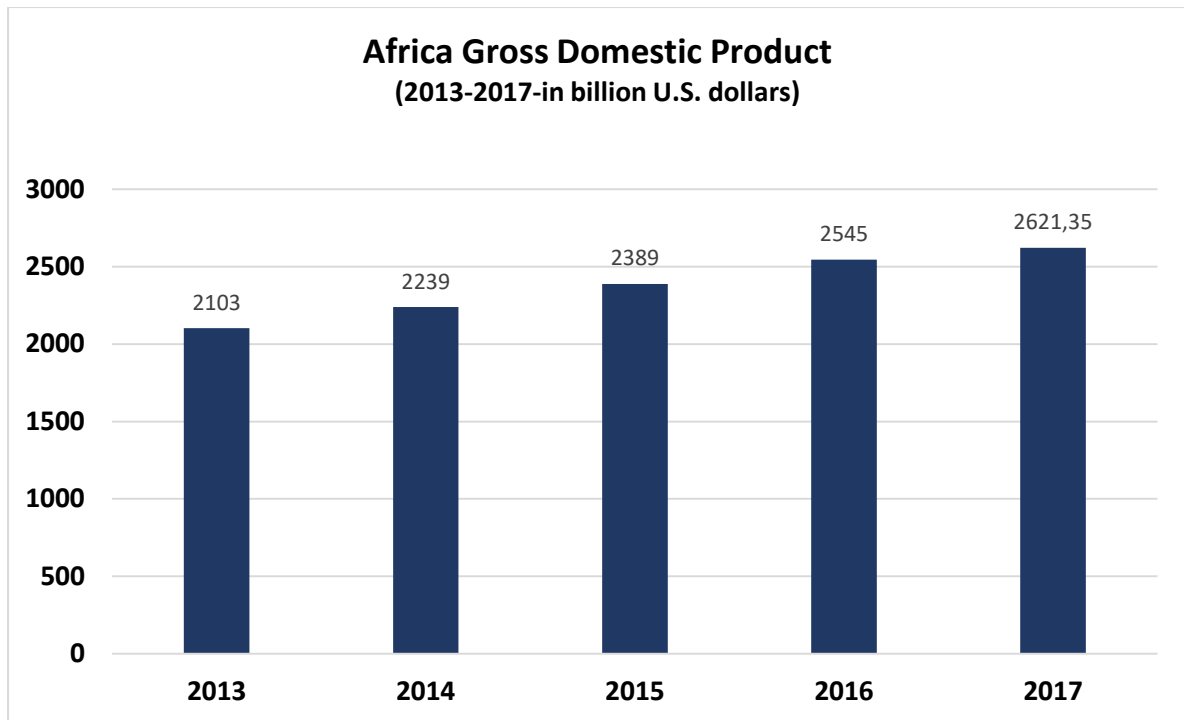
Στο διάγραμμα 1 (α) που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δείκτη S&P ALL AFRICA την περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 1 (β) παρουσιάζεται η πορεία του Α.Ε.Π. της Αφρικάνικης Ηπείρου το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 1(α): Η πορεία του δείκτη S&P ALL AFRICA την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 1(β): Η πορεία του Α.Ε.Π. της Αφρικής από το 2013 έως το 2017

*το Α.Ε.Π. για το έτος 2017 προκύπτει μέσω προβλέψεων

Πηγή: Statista.com

S & P 500

Ο δείκτης S & P 500 είναι ένας χρηματιστηριακός δείκτης της Αμερικανικής αγοράς που δραστηριοποιείται από στις 4 Μαρτίου του 1957 και αντανακλά την κεφαλαιοποίηση των 500 μεγαλύτερων εταιρειών που διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (NYSE-New York Stock Exchange) και στον NASDAQ. Ο δείκτης αυτός αποτελεί το σημείο αναφοράς (benchmark) για τους επενδυτές, καθώς θεωρείται πως αντανακλά την εικόνα και την πορεία ολόκληρης της Αμερικανικής αγοράς, δηλαδή αντιπροσωπεύει την οικονομία των Η.Π.Α. Οι επενδυτές λοιπόν μπορούν να υπολογίσουν την επίδοση των αμερικάνικων μετοχών μεσαίας και μεγάλης κεφαλαιοποίησης μέσω του δείκτη αυτού.

Για την επιλογή και προσθήκη μια νέας εταιρείας στον δείκτη αξιολογούνται τα πλεονεκτήματα της με βάση τα παρακάτω οκτώ κριτήρια: την κεφαλαιοποίηση της στην αγορά, την ρευστότητα που διαθέτει, την έδρα της, την προσφορά των μετοχών, τον τομέα δραστηριοποίησης, την οικονομική βιωσιμότητα της και το χρονικό διάστημα που βρίσκεται σε δημόσια διαπραγμάτευση-στο χρηματιστήριο.

Οι 500 μετοχές αυτού του δείκτη επιλέγονται ως αντιπροσωπευτικό δείγμα ηγετικών επιχειρήσεων από τους πιο σημαντικούς βιομηχανικούς κλάδους. Ο δείκτης έχει σταθμιστεί με βάση την κεφαλαιοποίηση (float-adjusted market cap), δηλαδή οι εταιρείες που έχουν μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία, δηλαδή η τιμή της μετοχής τους επί τον αριθμό των μετοχών που είναι σε κυκλοφορία, έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα στον δείκτη.

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιέχει εταιρείες από διαφορετικούς τομείς δραστηριοποίησης, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτές που βρίσκονται στον κλάδο της τεχνολογίας, των οικονομικών και της υγείας, όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 3 και στον Πίνακα 4 που ακολουθούν.

Πίνακας 3: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του δείκτη S&P 500

Top 10 Constituents By Index Weight

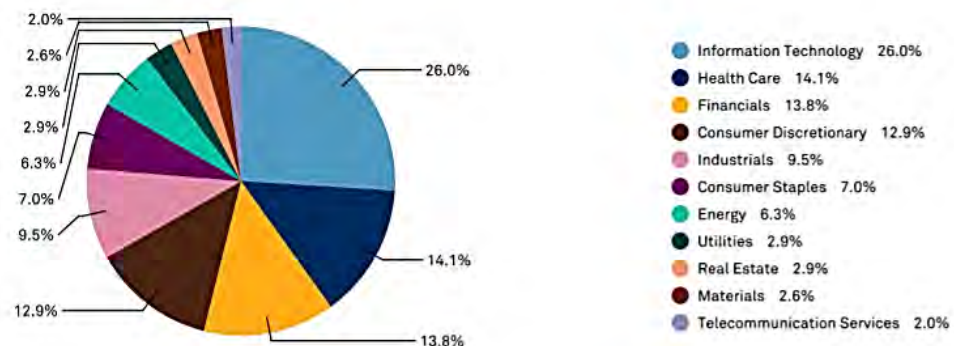
CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Apple Inc.	AAPL	Information Technology
Microsoft Corp	MSFT	Information Technology
Amazon.com Inc	AMZN	Consumer Discretionary
Facebook Inc A	FB	Information Technology
Berkshire Hathaway B	BRK.B	Financials
JP Morgan Chase & Co	JPM	Financials
Exxon Mobil Corp	XOM	Energy
Alphabet Inc C	GOOG	Information Technology
Alphabet Inc A	GOOGL	Information Technology
Johnson & Johnson	JNJ	Health Care

*Based on GICS® sectors

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Πίνακας 4: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P 500 σε κλάδους δραστηριοποίησης

Sector* Breakdown

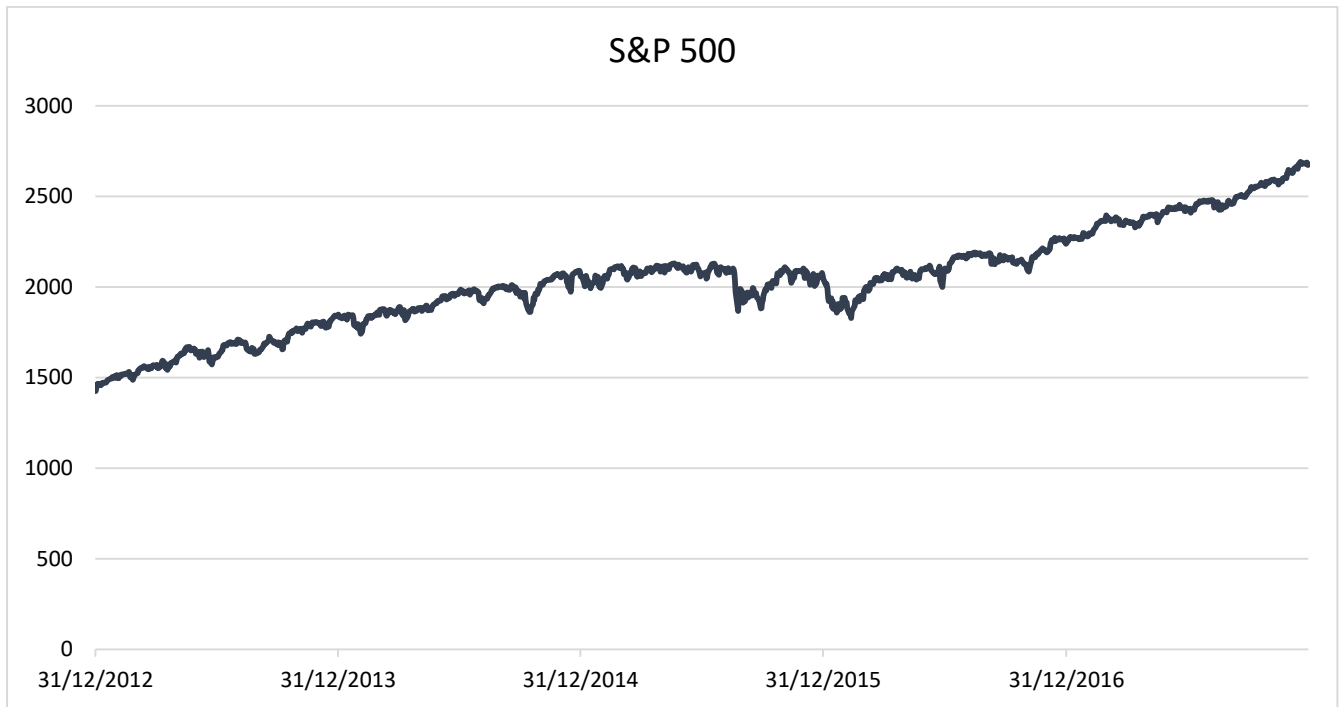
*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

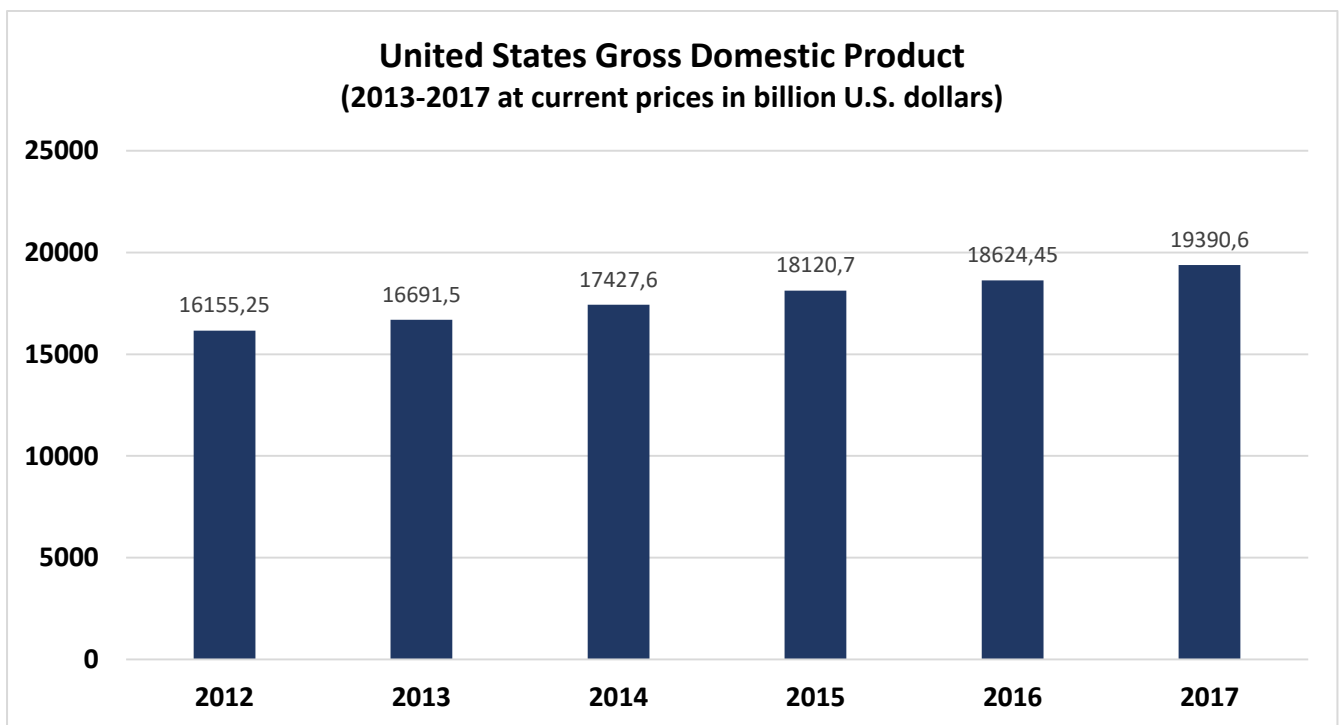
Στο διάγραμμα 2 (α) που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δείκτη S&P 500 την περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 2 (β) παρουσιάζεται η πορεία του Α.Ε.Π. της Αμερικής το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 2(α): Η πορεία του δείκτη S&P 500 την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 2(β): Η πορεία του Α.Ε.Π. των Η.Π.Α. από το 2013 έως το 2017

Πηγή: Statista.com

S & P Asia 50

Ο δείκτης S&P Asia 50 δημιουργήθηκε το 1999 αποτελεί μέρος του δείκτη S&P Global 1200 και είναι ένας δείκτης ασιατικών μετοχών. Αποτελείται από 50 κορυφαίες εταιρείες blue-chips που προέρχονται από τις τέσσερις μεγάλες ασιατικές αγορές, δηλαδή του Χονγκ Κονγκ, της Νότιας Κορέας, της Σιγκαπούρης και της Ταϊβάν.

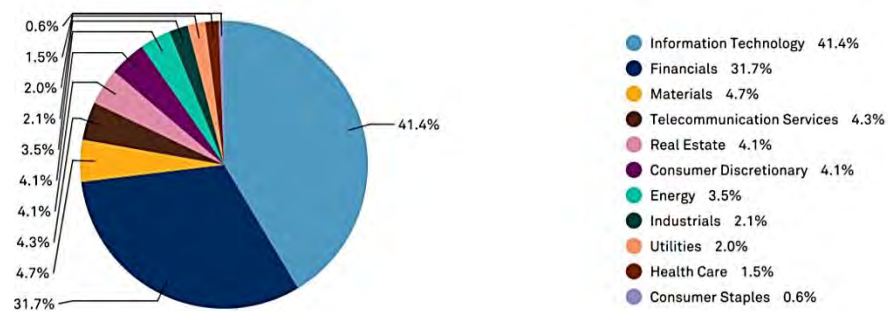
Η μέθοδος στάθμισης που χρησιμοποιείται στον δείκτη είναι με βάση την κεφαλαιοποίηση των εταιρειών που περιλαμβάνει, ενώ για την προσθήκη μιας νέας εταιρείας στον δείκτη εξετάζονται κριτήρια όπως η κεφαλαιοποίηση της επιχείρησης, η ρευστότητα, ο τομέας δραστηριοποίησης και τα έσοδα ανά μετοχή.

Το νόμισμα που υπολογίζεται ο δείκτης S&P ASIA 50 είναι τα δολάρια Η.Π.Α., τα δολάρια Αυστραλίας και το Ευρώ. Οι επιχειρήσεις που περιέχει κυρίως δραστηριοποιούνται στον τομέα της τεχνολογίας και των χρηματοοικονομικών και καταλαμβάνουν αντίστοιχα το 41.4% και το 31,7% της σύστασης του (πίνακας 5)

Την μικρότερη στάθμιση έχει ο τομέας της Υγείας (Health Care) με 1,5% και ο τομέας των καταναλωτικών αγαθών (consumer staples) με 0,6% (Πίνακας 5).

Πίνακας 5: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P Asia 50 σε κλάδους δραστηριοποίησης

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weightings for the index may not equal 100%.

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Παρακάτω παρατίθεται η λίστα με τις δέκα μεγαλύτερες σε κεφαλαιοποίηση εταιρείες του δείκτη S&P Asia 50 καθώς και ο κλάδος δραστηριοποίησης τους.

Παρατηρούμε πως συνολικά πέντε από τις δέκα δραστηριοποιούνται στον κλάδο της τεχνολογίας, τέσσερις στα χρηματοοικονομικά και μια στις τηλεπικοινωνίες.

Πίνακας 6: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του δείκτη S&P Asia 50

Top 10 Constituents By Index Weight

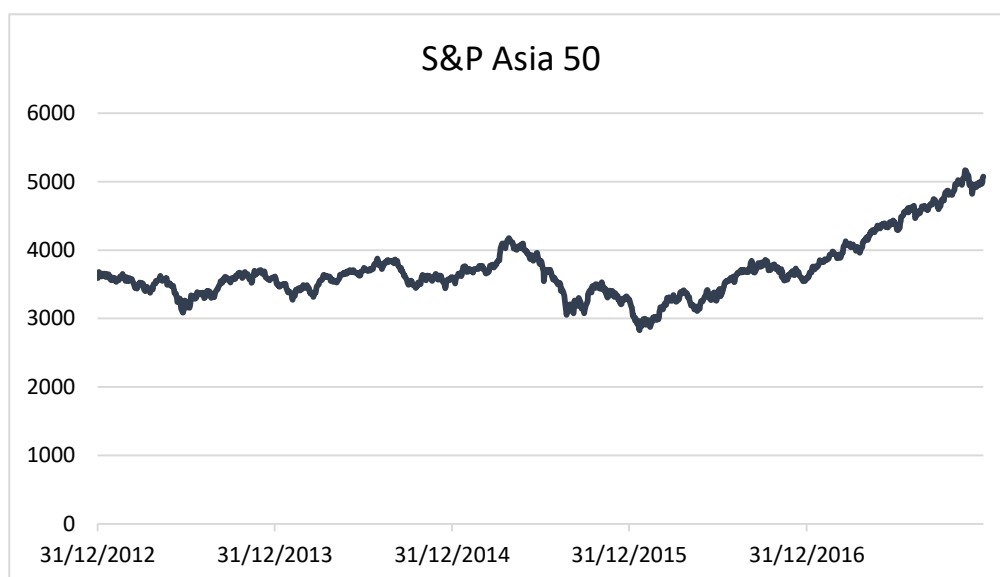
CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Tencent Holdings Ltd.	00700	Information Technology
Samsung Electronics Co	005930	Information Technology
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	2330	Information Technology
AIA Group Ltd	01299	Financials
China Construction Bank Corp H Shares	00939	Financials
Industrial and Commercial Bank of China Ltd H Shares	01398	Financials
China Mobile Ltd.	00941	Telecommunication Services
Ping An Insurance (Group) Co of China Ltd H Shares	02318	Financials
SK Hynix Inc	000660	Information Technology
Hon Hai Precision Industry Co Ltd	2317	Information Technology

*Based on GICS® sectors

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Τέλος στο Διάγραμμα 3 που ακολουθεί παρίσταται γραφικά η απ' εικόνηση της πορείας του δείκτη S&P Asia 50 για το διάστημα 2013-2017

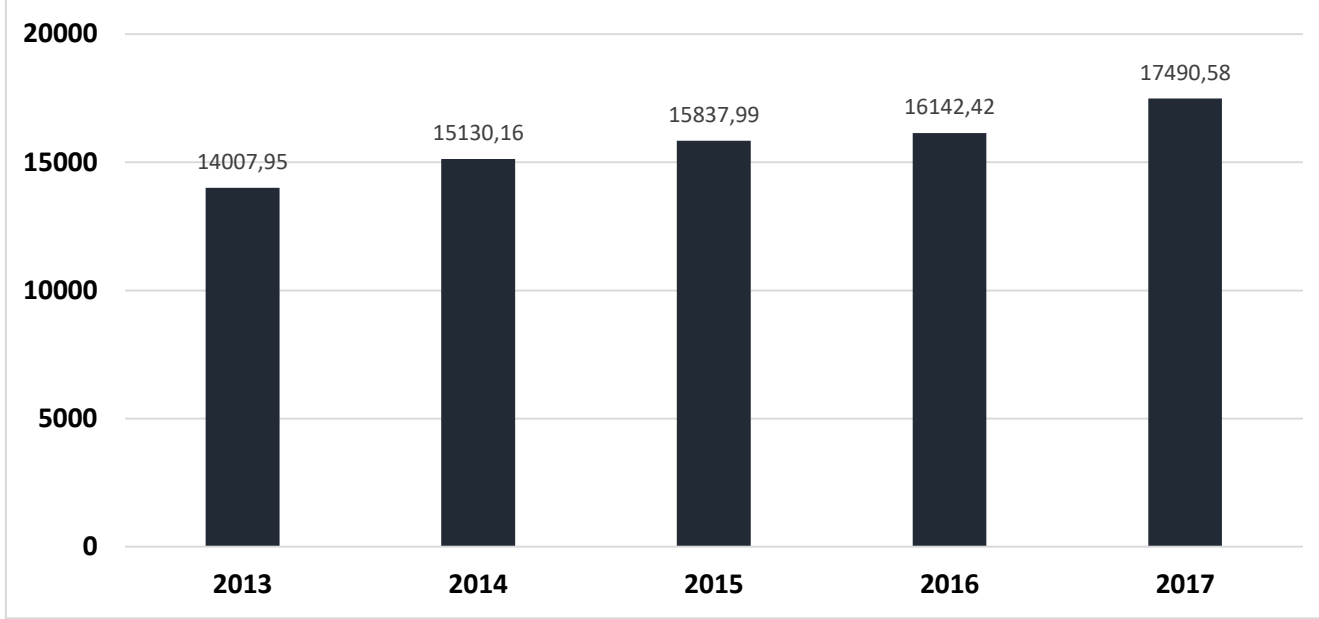
Διάγραμμα 3: Η πορεία του δείκτη S&P Asia 50 την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Π

πηγή:
us.sp
indic
es.co
m

**Gross domestic product Emerging and developing Asia
(2013-2017 in billion U.S. dollars)**

Πηγή: Statista.com

S & P Global 1200

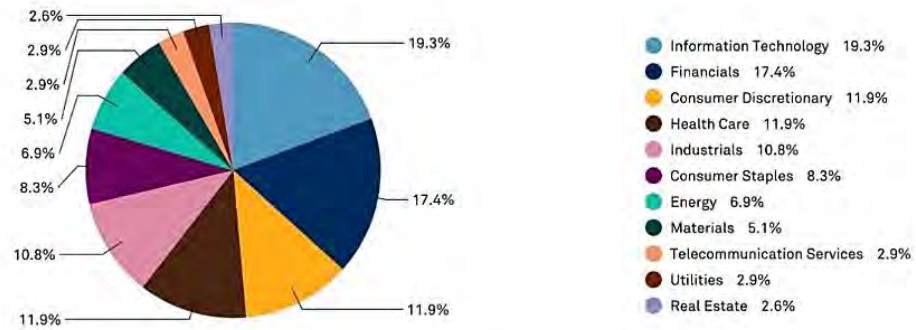
Ο δείκτης S & P Global 1200 παρέχει μια συγκεντρωτική πληροφόρηση για την παγκόσμια αγορά μετοχών. Καλύπτοντας κατά προσέγγιση περίπου το 70% της παγκόσμιας κεφαλαιοποίησης είναι κατασκευασμένος από τους 7 παρακάτω βασικούς δείκτες: τον S&P 500, τον S&P Europe 350, τον S&P TOPIX 150 (Ιαπωνία), τον S&P / TSX 60 (Καναδάς), τον S&P/ASX All Australian 50, τον S&P Asia ASA 50 και τον S&P Latin America 40.

Πιο συγκεκριμένα ο ευρωπαϊκός δείκτης S&P Europe 350 περιλαμβάνει 350 κορυφαίες εταιρίες blue chips που προέρχονται από 16 αναπτυγμένες ευρωπαϊκές αγορές. Υποδιαιρείται στον S&P Euro, που αφορά τις αγορές της Ευρωζώνης, τον S&P Euro Plus, που περιλαμβάνει και τη Δανία και τη Νορβηγία και τη Σουηδία και την Ελβετία και τον S&P United Kingdom (GBP).

Η μέθοδος στάθμισης που χρησιμοποιεί είναι με βάση την κεφαλαιοποίηση (float-adjusted market cap), δηλαδή οι μεταβολές των τιμών των μετοχών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση στον δείκτη έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο σ αυτόν από ότι αυτές με την μικρότερη κεφαλαιοποίηση. Ο δείκτης S & P Global 1200 υπολογίζεται σε Αμερικάνικα δολάρια, αλλά αποτιμάται επίσης τόσο σε ευρώ όσο και σε λίρα Αγγλίας.

Οι κλάδοι που σταθμίζουν τον δείκτη παρουσιάζονται στον Πίνακα 7, με πρώτος να είναι ο κλάδος της τεχνολογίας πληροφοριών (19,3%) και να ακολουθεί εκείνος των χρηματοοικονομικών (17,4%). Ενώ τελευταίος είναι ο κλάδος των ακινήτων (Real estate) (2,6%).

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

Πίνακας 7: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P Global 1200 σε κλάδους δραστηριοποίησης

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Αντίστοιχα στον Πίνακα 8 που ακολουθεί παρατηρούμε τις δέκα εταιρείες που έχουν την μεγαλύτερη στάθμιση στον δείκτη αλλά και τον τομέα - κλάδο που δραστηριοποιούνται. Όπως μπορούμε να διακρίνουμε πρώτη εταιρία είναι ο τεχνολογικός κολοσσός Apple Inc. και δεύτερη η Microsoft. Ενώ στον χρηματοοικονομικό κλάδο βρίσκονται μεγάλες εταιρείες του χώρου όπως η Berkshire Hathaway και η JP Morgan.

Πίνακας 8: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του δείκτη

Top 10 Constituents By Index Weight

CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Apple Inc.	AAPL	Information Technology
Microsoft Corp	MSFT	Information Technology
Amazon.com Inc	AMZN	Consumer Discretionary
Facebook Inc A	FB	Information Technology
Berkshire Hathaway B	BRK.B	Financials
JP Morgan Chase & Co	JPM	Financials
Exxon Mobil Corp	XOM	Energy
Alphabet Inc C	GOOG	Information Technology
Alphabet Inc A	GOOGL	Information Technology
Johnson & Johnson	JNJ	Health Care

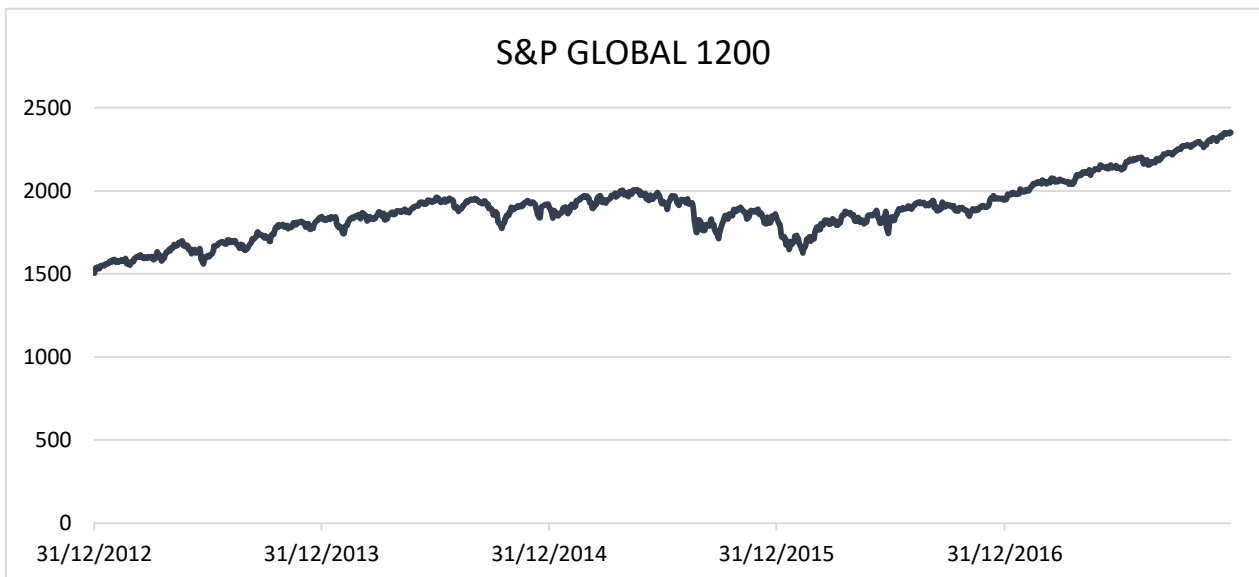
*Based on GICS® sectors

S&P Global 1200

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

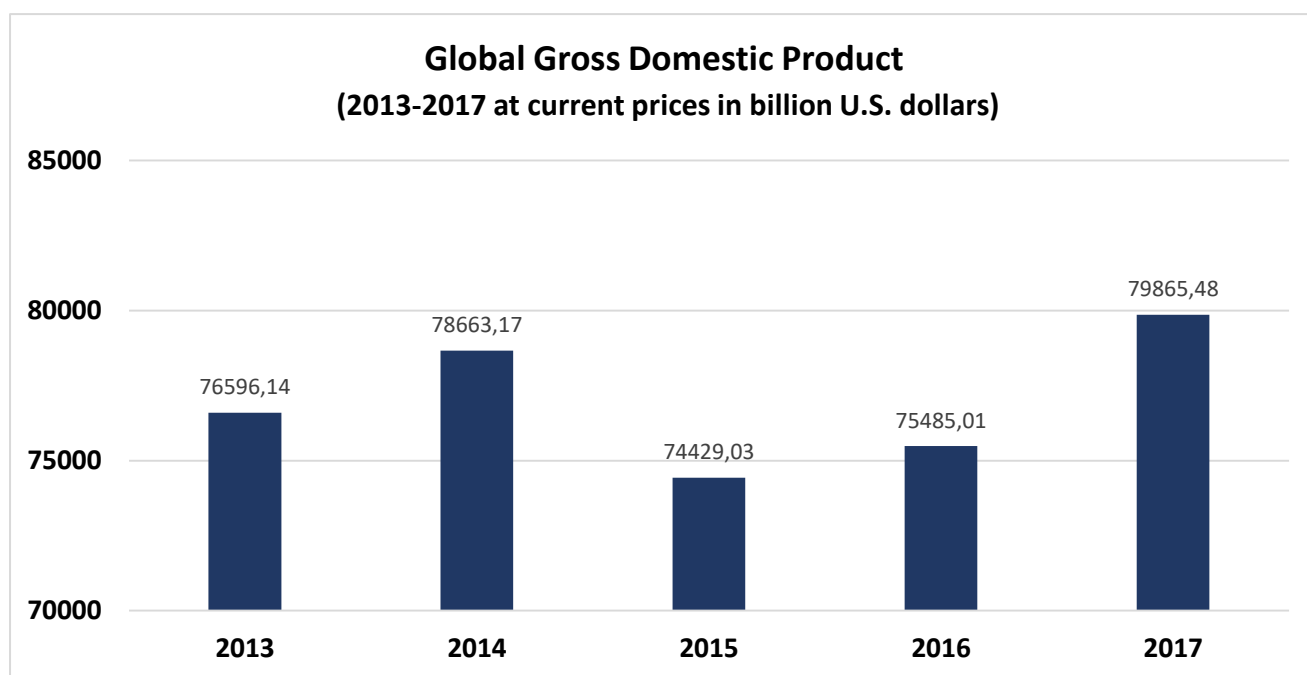
Στο διάγραμμα 4 (α) που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δείκτη S&P Global 1200 την περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 4 (β) παρουσιάζεται η πορεία του παγκόσμιου Α.Ε.Π. το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 4(α): Η πορεία του δείκτη S&P Asia 50 την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 4 (β): Η πορεία του παγκόσμιου Α.Ε.Π. από το 2013 έως το 2017

Πηγή: Statista.com

S & P Latin America 40

Ο δείκτης S&P Latin America 40 περιλαμβάνει 40 κορυφαίες εταιρείες blue chips που συγκεντρώνουν το 70% της συνολικής κεφαλαιοποίησης της αγοράς της Λατινικής Αμερικής.

Αποτελεί ένα από τους 7 βασικούς δείκτες του S&P Global 1200 και αντικατοπτρίζει την εικόνα των πέντε αναδυόμενων αγορών της Λατινικής Αμερικής, δηλαδή της Βραζιλίας, της Χιλής, της Κολομβίας, του Περού και του Μεξικού.

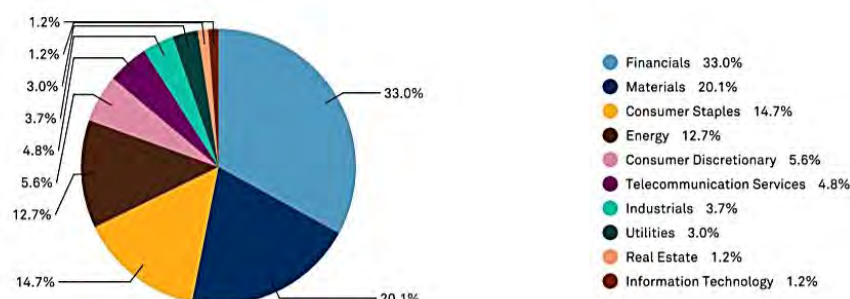
Η μέθοδος στάθμισης που χρησιμοποιεί γίνεται με βάση την κεφαλαιοποίηση της κάθε εταιρείας, δηλαδή όσο πιο υψηλή χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίηση έχει, τόσο μεγαλύτερη στάθμιση θα έχει στον δείκτη. Για την προσθήκη μιας επιχείρησης στον δείκτη εξετάζονται κριτήρια όπως είναι η κεφαλαιοποίηση της επιχείρησης, η ρευστότητα της, η χώρα προέλευσης της και ο τομέας δραστηριοποίησης της.

Ο δείκτης υπολογίζεται σε αμερικάνικα δολάρια, σε ευρώ και δολάρια Καναδά μέσω της προσαρμογής της τιμής της κάθε μετοχής από την χώρα προέλευσης της, με τις αντίστοιχες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Το μεγαλύτερο ποσοστό στην στάθμιση του δείκτη με βάση τον Πίνακα 9 έχει ο κλάδος των χρηματοοικονομικών (33,0%) και ο κλάδος των υλικών (20,1%) . Ενώ μικρότερη στάθμιση έχει ο κλάδος των τεχνολογικών πληροφοριών(1,2%) και των ακινήτων (Real Estate) (1,2%).

Πίνακας 9: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P Latin America 40 σε κλάδους

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

δραστηριοποίησης

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Στον Πίνακα 10 που ακολουθεί καταγράφεται η λίστα με τις δέκα μεγαλύτερες εταιρείες σε χρηματιστηριακή αξία του δείκτη S&P Latin America 40 καθώς και ο αντίστοιχος κλάδος που ανήκουν.

Πίνακας 10: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του

Top 10 Constituents By Index Weight

CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Vale S.A. ADR	VALE	Materials
Itau Unibanco Holding SA ADR	ITUB	Financials
Banco Bradesco ADR	BBD	Financials
Ambev S.A ADR	ABEV	Consumer Staples
America Movil SAB de CV L	AMX L	Telecommunication Services
Fomento Economico Mexicano S.A.B. de C.V.	FEMSA UBD	Consumer Staples
Petrobras SA Prf ADR	PBR.A	Energy
Grupo Financiero Banorte O	GFNORTE O	Financials
Credicorp Limited	BAP	Financials
Petrobras SA ADR	PBR	Energy

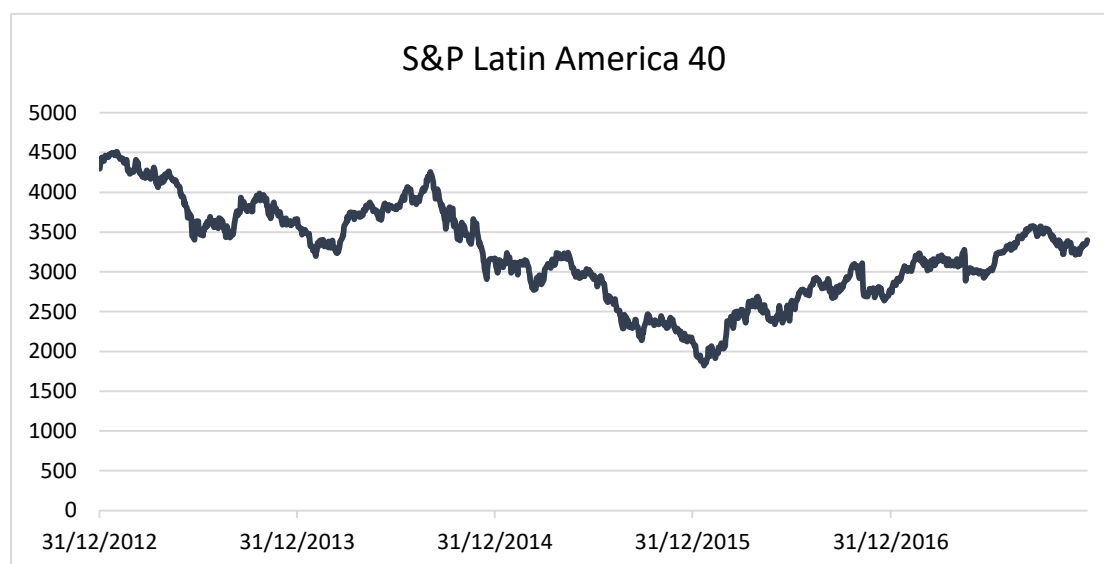
*Based on GICS® sectors

δείκτη S&P Latin America 40

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

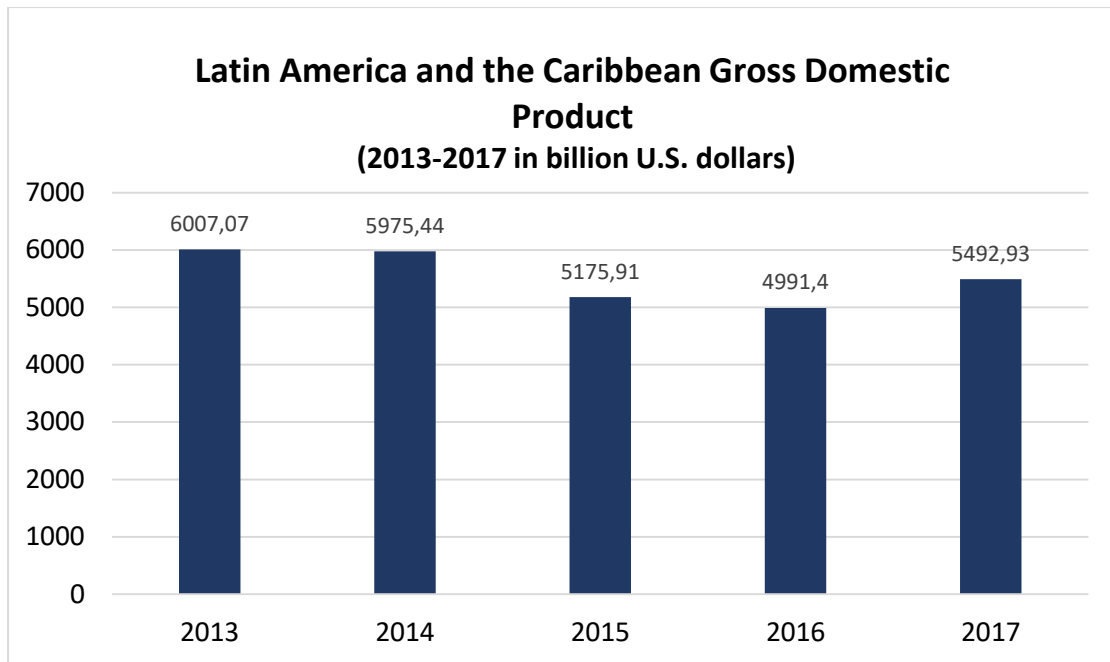
Στο διάγραμμα 5 (α) που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δείκτη S&P Latin America 40 την περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 5 (β) παρουσιάζεται η πορεία του Α.Ε.Π. της Λατινικής Αμερικής μαζί με την Καραϊβική το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 5 (α): Η πορεία του δείκτη S&P Latin America 40 την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 5 (β): Η πορεία του παγκόσμιου Α.Ε.Π. από το 2013 έως το 2017

Πηγή: Statista.com

S & P TOPIX 150 JAPAN

Ο δείκτης S&P TOPIX 150 JAPAN αντιπροσωπεύει την μεγάλη εικόνα της αγοράς της Ιαπωνίας. Ως ημερομηνία αρχής έχει οριστεί η 30/12/1997 και άρχισε από τις 1000 μονάδες βάσης. Ο δείκτης αποτιμάται τόσο στο Γιαπωνέζικο Γεν (Japanese Yen) αλλά και σε Αμερικάνικα δολάρια (USD).

Περιλαμβάνει 150 κορυφαίες εταιρείες blue chips, υψηλής κεφαλαιοποίησης και υψηλής ρευστότητας της Ιαπωνικής αγοράς. Και οι 150 εταιρείες του δείκτη είναι όλες οι κορυφαίες εταιρείες που επιλέγονται με κριτήριο το μέγεθος τους, την ρευστότητα τους και τον κλάδο δραστηριοποίησης τους. Η στάθμιση του δείκτη πραγματοποιείται με βάση την χρηματιστηριακή αξία της κάθε εταιρείας. Πιο συγκεκριμένα οι εταιρείες με μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία έχουν μεγαλύτερο ποσοστό στον δείκτη S&P/TOPIX 150, ενώ εκείνες με μικρότερη έχουν μικρότερο ποσοστό.

Ο δείκτης αποτυπώνει κατά προσέγγιση το 70% όλης της αγοράς μετοχών της Ιαπωνίας παρέχοντας στους επενδυτές μια αντιπροσωπευτική εικόνα της Ιαπωνίας

καθώς όλες αποτελούν εταιρείες παγκόσμιου βεληνεκούς σε κάθε κλάδο δραστηριοποίησης.

Πιο συγκεκριμένα στον Πίνακα 11 που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατάταξη των δέκα μεγαλύτερων εταιρειών του δείκτη καθώς και ο κλάδος δραστηριοποίησης τους.

Πίνακας 11: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του δείκτη S&P TOPIX 150 JAPAN

Top 10 Constituents By Index Weight

CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Toyota Motor Corp	7203	Consumer Discretionary
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	8306	Financials
Sony Corp	6758	Consumer Discretionary
SoftBank Group Corp	9984	Telecommunication Services
Nippon Tel & Tel Corp	9432	Telecommunication Services
Sumitomo Mitsui Financial Group	8316	Financials
Honda Motor Co	7267	Consumer Discretionary
Keyence Corp	6861	Information Technology
KDDI Corp	9433	Telecommunication Services
Mitsubishi Corp	8058	Industrials

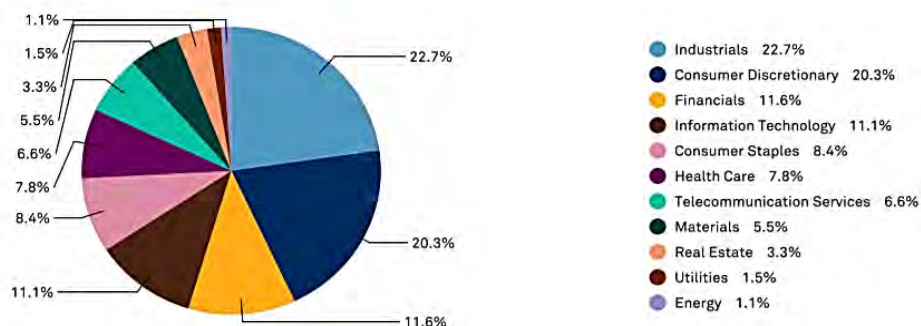
*Based on GICS® sectors

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Ενώ στον Πίνακα 12 παρατηρούμε το ποσοστό που καταλαμβάνει κάθε κλάδος στην σύσταση του δείκτη S&P/TOPIX150.

Πίνακας 12: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P/TOPIX 150 σε κλάδους δραστηριοποίησης

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

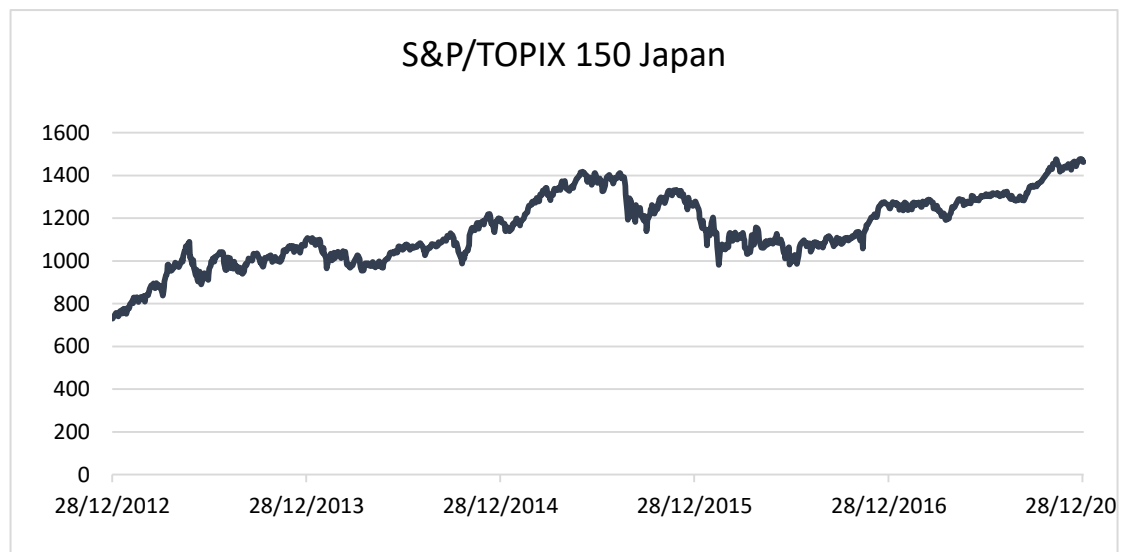
The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

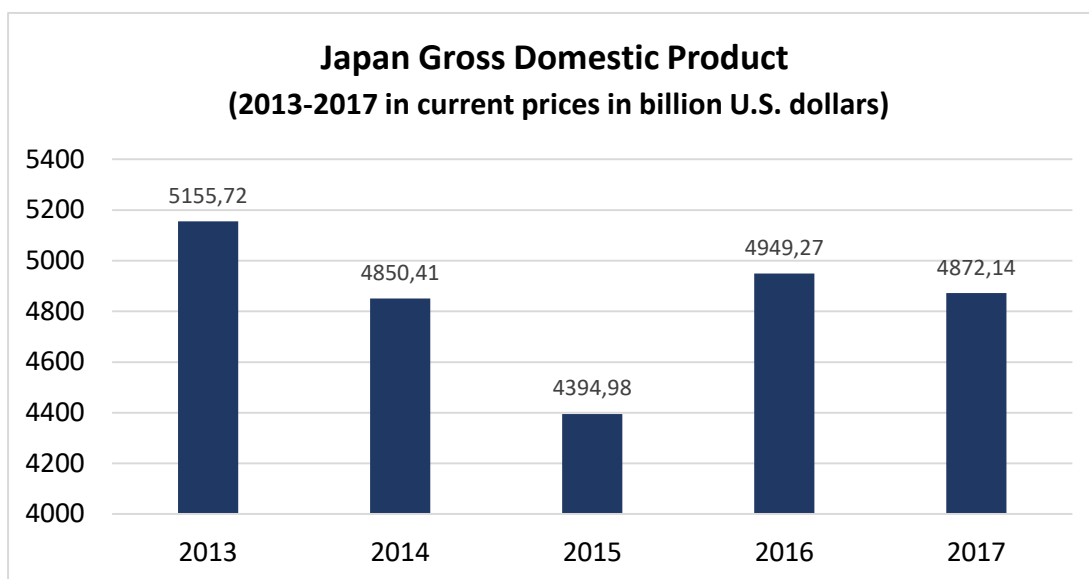
Ο βιομηχανικός κλάδος (Industrials) με ποσοστό 22,7% είναι στην πρώτη θέση, με τον καταναλωτικό κλάδο (consumer discretionary) να ακολουθεί με 20,3%. Τα μικρότερα ποσοστά έχουν οι κλάδοι των ακινήτων (Real Estate) με 3,3% των Utilities με 1,5% και της ενέργειας με 1,1%.

Στο διάγραμμα 6 (α) που ακολουθεί παρουσιάζεται η πορεία του δείκτη S&P/TOPIX150 την περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 6 (β) παρουσιάζεται η πορεία του Α.Ε.Π. της Ιαπωνίας το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 6 (α): Η πορεία του δείκτη S&P/TOPIX 150 Japan την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 6 (β): Η πορεία του Α.Ε.Π. της Ιαπωνίας από το 2013 έως το 2017

Πηγή: Statista.com

S & P TSX 60 CANADA

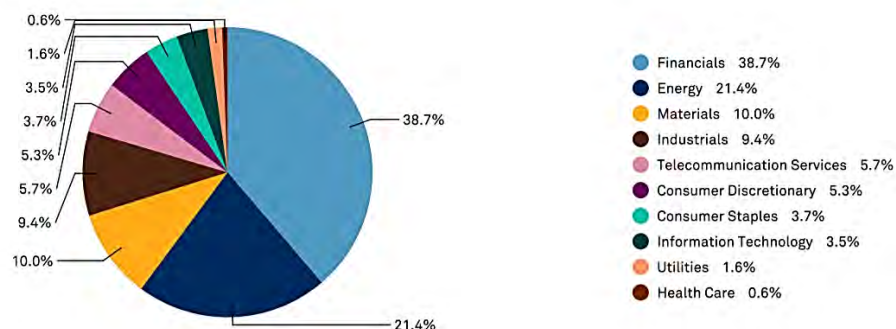
Ο δείκτης S&P TSX 60 CANADA είναι σχεδιασμένος να μετρά την απόδοση 60 μεγάλων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο του Τορόντο. Ο δείκτης αποτιμάται τόσο σε Καναδικά δολάρια (CAD) όσο και σε Αμερικάνικα δολάρια (USD).

Τα κριτήρια για να συμπεριληφθεί μια εταιρεία στον δείκτη είναι η χρηματιστηριακή αξία της εταιρείας, η ρευστότητα που διαθέτει και ο κλάδος δραστηριοποίησης της.

Περιλαμβάνει εταιρείες από δέκα διαφορετικούς κλάδους, όπως αυτοί παρουσιάζονται στον Πίνακα 13, με υψηλότερη στάθμιση αυτή των χρηματοοικονομικών εταιρειών (38,7%), των εταιρειών ενέργειας (21,4%) και υλικών (10,0%).

Πίνακας 13: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P TSX 60 CANADA σε κλάδους δραστηριοποίησης

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Στον Πίνακα 14 που ακολουθεί αναφέρονται οι δέκα μεγαλύτερες εταιρείες σε χρηματιστηριακή αξία καθώς και ο αντίστοιχος κλάδος τους, που περιλαμβάνονται στον S&P TSX 60 CANADA. Πέντε από τις δέκα εταιρείες ανήκουν στον κλάδο των χρηματοοικονομικών, τέσσερις στον κλάδο της ενέργειας και μία στον βιομηχανικό.

Πίνακας 14: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του δείκτη S&P TSX 60 CANADA

Top 10 Constituents By Index Weight

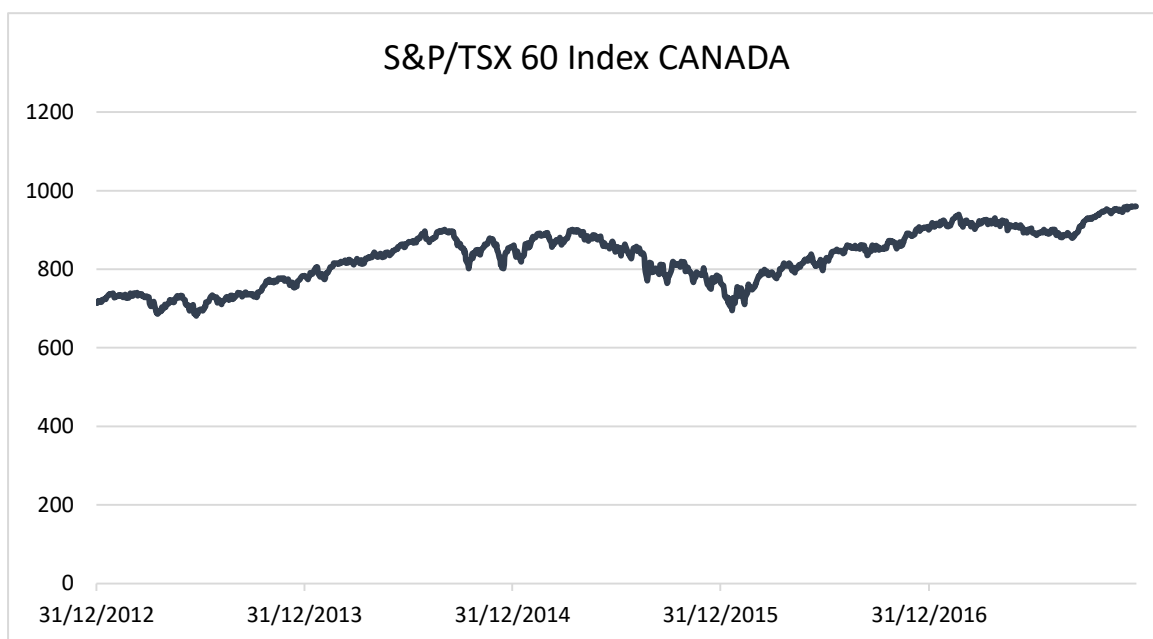
CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Royal Bank of Canada	RY	Financials
Toronto-Dominion Bank	TD	Financials
Bank of Nova Scotia Halifax	BNS	Financials
Suncor Energy Inc	SU	Energy
Enbridge Inc	ENB	Energy
Canadian National Railways	CNR	Industrials
Bank of Montreal	BMO	Financials
Canadian Natural Resources Limited	CNQ	Energy
Canadian Imperial Bank of Commerce	CM	Financials
TransCanada Corp	TRP	Energy

*Based on GICS® sectors

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

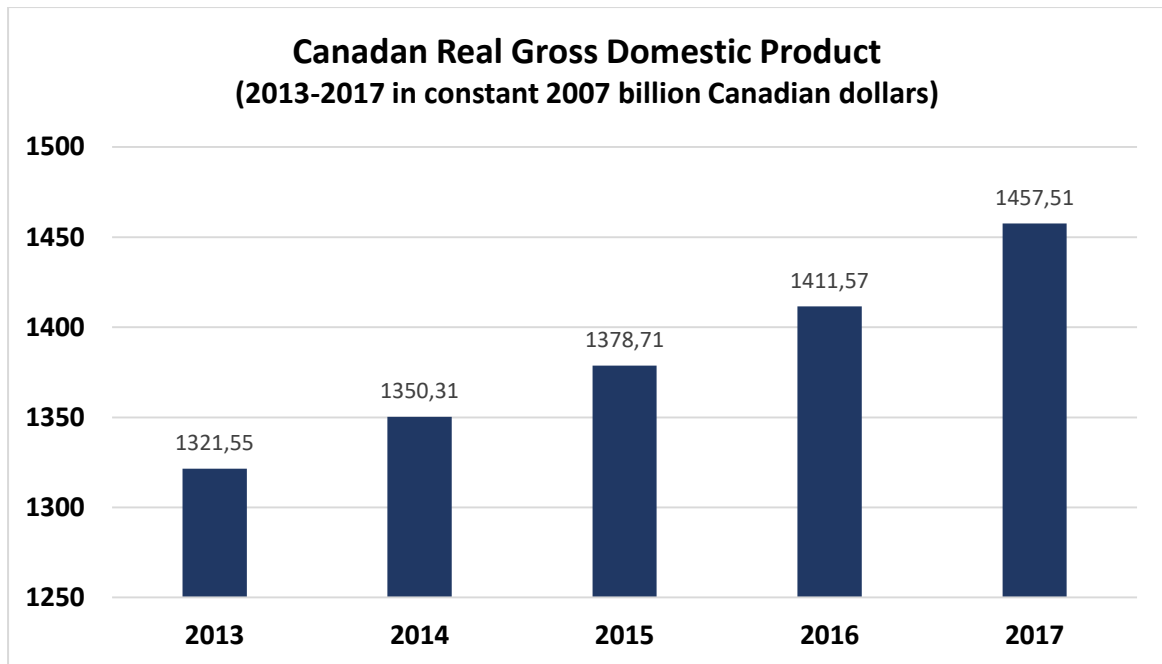
Τέλος στο Διάγραμμα 7 (α) που ακολουθεί απεικονίζεται η ιστορική πορεία του δείκτη S&P TSX 60 CANADA την περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 7 (β) παρουσιάζεται η πορεία του Α.Ε.Π. του Καναδά το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 7 (α): Η πορεία του δείκτη S&P/TOPIX 150 Japan την περίοδο 31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 7 (β): Η πορεία του Α.Ε.Π. του Καναδά από το 2013 έως το 2017

Πηγή: Statista.com

S&P Europe 350

Ο δείκτης S&P Europe 350 περιλαμβάνει 350 blue chips μετοχές εταιρειών από 16 ανεπτυγμένες Ευρωπαϊκές αγορές. Οι χώρες αυτές είναι η Αυστρία, το Βέλγιο, η Φιλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Σουηδία, η Ελβετία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Σκοπός του δείκτη είναι να αποτελεί όσο πιο πολύ γίνεται όσο το πιο πολύ γίνεται αντιπροσωπευτικό δείγμα για τους επενδυτές ολόκληρης της αγοράς της Ευρώπης. Για τον λόγο αυτό κριτήρια επιλογής τόσο των κοινών όσο και των προνομιούχων μετοχών που περιλαμβάνει είναι το μέγεθος των εταιρειών και η ρευστότητα τους.

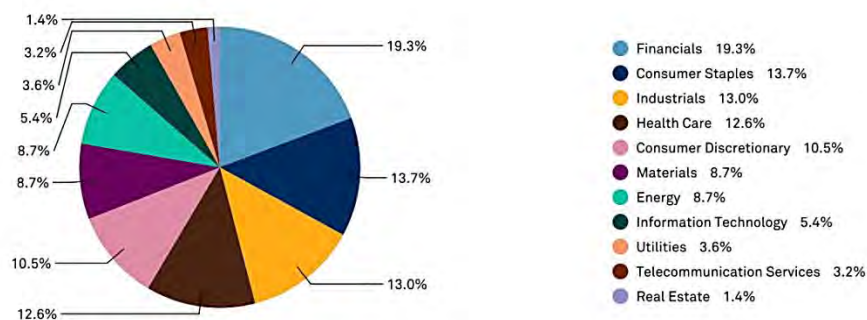
Ο δείκτης έχει σταθμιστεί με βάση την κεφαλαιοποίηση των εταιρειών που περιλαμβάνει, δηλαδή οι εταιρείες με την μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία, έχουν μεγαλύτερο ποσοστό στάθμισης στον δείκτη. Το αντίθετο συμβαίνει για εκείνες με την μικρότερη χρηματιστηριακή αξία.

Το νόμισμα αποτίμησης του είναι τόσο το Ευρώ όσο και τα Δολάρια Η.Π.Α., ενώ αποτελεί και έναν από τους 7 δείκτες που περιλαμβάνονται στο S&P Global 1200.

Στον Πίνακα 15 που ακολουθεί παρατηρούμε την στάθμιση του δείκτη ανά κλάδο δραστηριότητας. Οι εταιρείες χρηματοοικονομικών βρίσκονται την πρώτη θέση, αποτελώντας το 19,3% του δείκτη, ακολουθούν τα καταναλωτικά αγαθά με 13,7% και οι βιομηχανικές επιχειρήσεις με 13,0%.

Πίνακας 15: Ο διαχωρισμός του δείκτη S&P Europe 350 σε κλάδους δραστηριοποίησης

Sector* Breakdown

*Based on GICS® sectors

The weightings for each sector of the index are rounded to the nearest tenth of a percent; therefore, the aggregate weights for the index may not equal 100%.

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Στον πίνακα 16 διακρίνουμε τις δέκα μεγαλύτερες επιχειρήσεις που αποτελούν συστατικά μέρη του δείκτη S&P Europe 350 καθώς και τον κλάδο δραστηριότητας τους.

Πίνακας 16: Οι δέκα μεγαλύτερες σε χρηματιστηριακή αξία εταιρείες του

Top 10 Constituents By Index Weight

CONSTITUENT	SYMBOL	SECTOR*
Nestle SA Reg	NESN	Consumer Staples
Novartis AG Reg	NOVN	Health Care
HSBC Holdings Plc	HSBA	Financials
TOTAL SA	FP	Energy
Royal Dutch Shell PLC	RDSA	Energy
Roche Hldgs AG Ptg Genus	ROG	Health Care
BP	BP.	Energy
Royal Dutch Shell PLC B	RDSB	Energy
British American Tobacco Plc	BATS	Consumer Staples
SAP SE	SAP	Information Technology

*Based on GICS® sectors

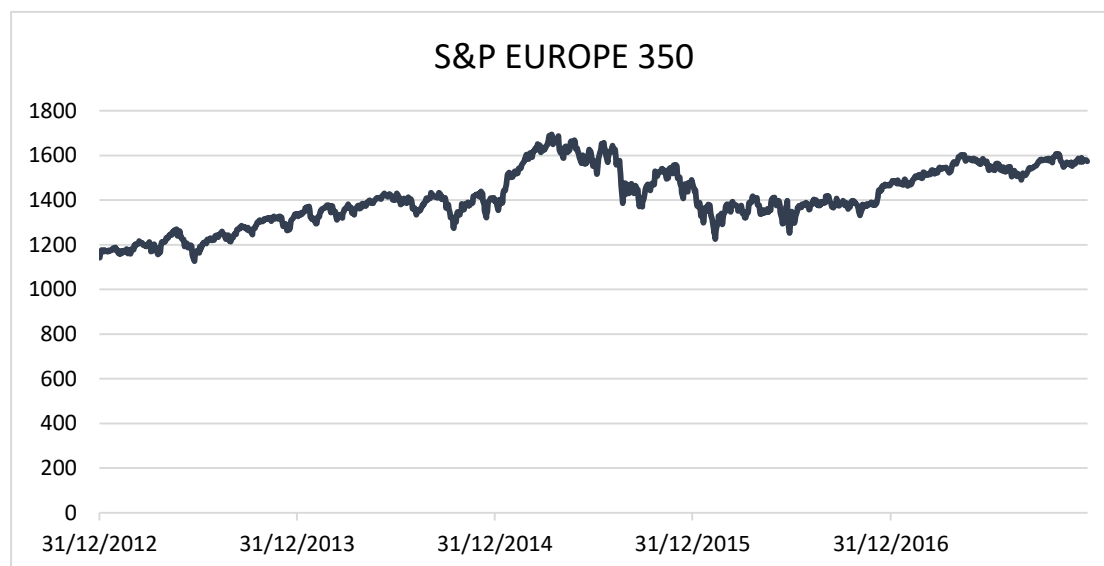
δείκτη S&P Europe 350

Πηγή: S&P Dow Jones Indices LLC

Οι εταιρείες Nestle, Novartis και HSBC είναι οι τρεις μεγαλύτερες και όλες είναι από διαφορετικό κλάδο δραστηριότητας.

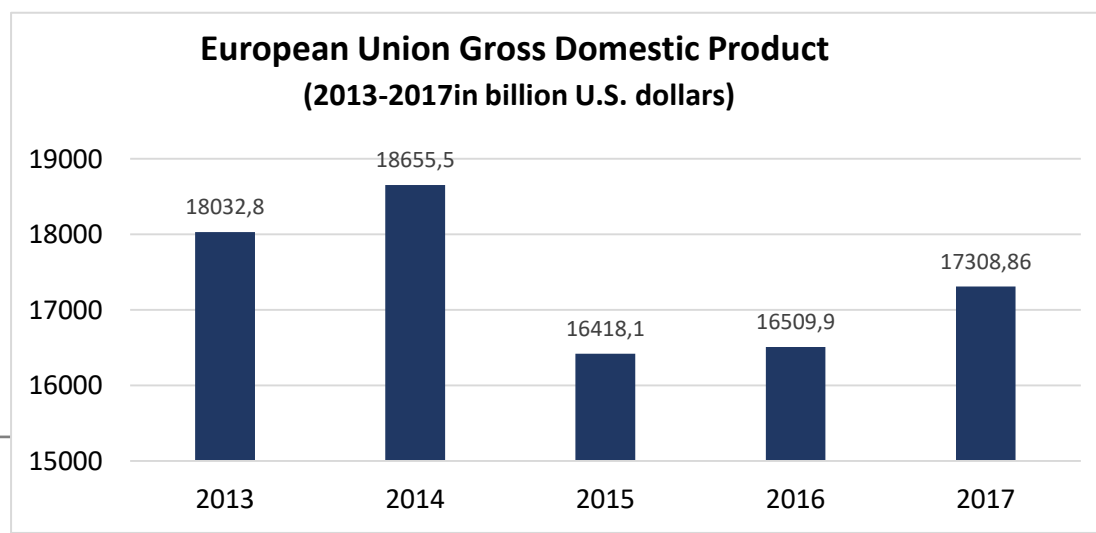
Τέλος στο Διάγραμμα 8 (α) που ακολουθεί απεικονίζεται η ιστορική πορεία του δείκτη S&P Europe 350 περίοδο 2013-2017, ενώ στο διάγραμμα 8 (β) παρουσιάζεται η πορεία του Α.Ε.Π. της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αντίστοιχο διάστημα.

Διάγραμμα 8 (α): Η πορεία του δείκτη S&P Europe 350 την περίοδο

31/12/2012-31/12/2017 (ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: us.spindices.com

Διάγραμμα 8 (β): Η πορεία του Α.Ε.Π. της Ευρωπαϊκής Ένωση από το 2013 έως το 2017

Πηγή: Statista.com

Η προσέγγιση της Απόδοσης

Από την πλευρά των επενδυτών πολύ σημαντικό είναι μια επένδυση να κινείται θετικά και να παρουσιάζει κέρδη.

Για την αξιολόγηση της πορείας μιας επένδυσης αλλά και για την σύγκρισή της με άλλες επενδύσεις χρησιμοποιείται η έννοια της απόδοσης.

Για τον υπολογισμό της συνολικής απόδοσης μιας επένδυσης σε μια χρονική περίοδο την υπολογίζουμε με την παρακάτω σχέση:

$$\text{Απόδοση} = \frac{\text{Τελική Αξία Επένδυσης} - \text{Αρχική Αξία Επένδυσης} + \text{Πρόσθετες Ροές}}{\text{Αρχική Αξία Επένδυσης}}$$

Για παράδειγμα εάν η επένδυση μας είναι μια μετοχή, τότε ως τελική αξία θεωρούμε την τιμή που πουλήσαμε την μετοχή, ενώ σαν αρχική αξία θεωρούμε την τιμή αγοράς της μετοχής και ως πρόσθετη ροή τα μερίσματα που τυχόν έχουν διανεμηθεί μέσα στη χρονική περίοδο που είχαμε κρατήσει την μετοχή. (Φίλιππας Ν.,2010)

Στην περίπτωση όμως της ανάλυσης μας ως τελική τιμή θεωρούμε την τιμή κλεισίματος του κάθε χρηματιστηριακού δείκτη στις 31/12/2017 ενώ ως αρχική τιμή την τιμή κλεισίματος στις 31/12/2012.

Η προσέγγιση του κινδύνου μέσω της τυπικής απόκλισης (Standard deviation)

Κάθε επένδυση διακρίνεται για τον βαθμό επικινδυνότητας της. Οι επενδυτές που είναι περισσότεροι ριψοκίνδονοι θέλουν επενδύσεις μεγαλύτερου κινδύνου για

να επιτύχουν υψηλότερες αποδόσεις. Αντίθετα οι επενδυτές που είναι πιο αμυντικογενείς επιθυμούν τουλάχιστον την ελάχιστη απόδοση σ' ένα χρηματοοικονομικό σύστημα, δηλαδή το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου.

Ως γνωστόν ο κίνδυνος συνδέεται θετικά με την απόδοση, δηλαδή οι υψηλές αποδόσεις θα επιτευχθούν μόνο με την ανάληψη υψηλού κινδύνου. Για τον λόγο αυτό θα αναλύσουμε παρακάτω πως προσεγγίσουμε την έννοια του κινδύνου σε όλους τους παραπάνω χρηματιστηριακούς δείκτες της «οικογένειας» S&P.

Η προσέγγιση της έννοιας του κινδύνου θα γίνει μέσω της τυπικής απόκλισης (Standard Deviation). Η τυπική απόκλιση υπολογίζεται από τον παρακάτω τύπο και μετρά την απόκλιση των αποδόσεων μίας επένδυσης γύρω από τη μέση απόδοση της. Στοχεύει στην εύρεση της μεταβλητότητάς μια επένδυσης σε απόλυτους όρους.

$$\sigma_p = \sqrt{\frac{1}{T-1} \sum (r_{pt} - \bar{r}_{pt})^2}$$

Αναλυτικότερα:

- r_{pt} είναι η απόδοση (ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία κ.λπ.) του χαρτοφυλακίου (portfolio) ή στην περίπτωση μας του χρηματιστηριακού δείκτη μέσα σε μια χρονική περίοδο
- \bar{r}_{pt} είναι η μέση απόδοση του χαρτοφυλακίου (portfolio) ή στην περίπτωση μας του χρηματιστηριακού δείκτη για την εξεταζόμενη χρονική περίοδο και
- t είναι ο αριθμός των παρατηρήσεων

Όσο μεγαλύτερη είναι υπολογισθείσα τυπική απόκλιση ενός χαρτοφυλακίου τόσο μεγαλύτερος είναι και ο κίνδυνος που αναλαμβάνει ο επενδυτής. Για παράδειγμα εάν δύο χαρτοφυλάκια παρουσιάζουν την ίδια μέση απόδοση αλλά έχουν διαφορετική τυπική απόκλιση επιλέγεται εκείνο το χαρτοφυλάκιο που έχει την μικρότερη τυπική απόκλιση. Η τυπική απόκλιση μας προσφέρει την δυνατότητα να διεξάγουμε άμεσα συμπεράσματα και συγκρίσεις μεταξύ εναλλακτικών επενδύσεων. (Φίλιππας Ν.,2010)

Η προσέγγιση του συντελεστής συσχέτισης (correlation)

Η γνώση του συντελεστή συσχέτισης είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους επενδυτές. Ο συντελεστής συσχέτισης μας βοηθάει στο να κατασκευάσουμε καλά διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια αλλά και στην περίπτωση της ανάλυσης μας να συμπεράνουμε κατά πόσο οι μεταβολές των αποδόσεων των υπό εξέταση δεικτών μπορούν να συσχετιστούν μεταξύ τους.

Πιο συγκεκριμένα ο συντελεστής συσχέτισης είναι μια στατιστική που μετράει τον βαθμό παράλληλης κίνησης δυο μεταβλητών. Τα όρια των τιμών της μεταβλητής αυτής βρίσκονται μεταξύ του διαστήματος -1 και 1. Συντελεστές συσχέτισης κοντά στη μονάδα (+1) υποδηλώνουν ισχυρή, παράλληλη και ομόρροπη κίνηση μεταξύ των εξεταζόμενων μεταβλητών, ενώ τιμές κοντά στο -1, δείχνουν ισχυρή, παράλληλη, αλλά αντίθετης κατεύθυνσης κίνηση. Τέλος, τιμές του ρ κοντά στο μηδέν, υποδηλώνουν ότι οι δύο υπό εξέταση μεταβλητές κινούνται ανεξάρτητα η μία από την άλλη. Οι επενδυτές που επιθυμούν τα οφέλη της διαφοροποίησης αναζητούν επενδύσεις με υψηλές αναμενόμενες αποδόσεις οι οποίες συσχετίζονται αρνητικά (Φίλιππας Ν.,2005).

Ο συντελεστής γραμμικής συσχέτισης μεταξύ δυο οποιοδήποτε μεταβλητών X και Y υπολογίζεται μέσω της παρακάτω σχέσης:

$$\rho_{XY} = \frac{\text{cov}(X, Y)}{\sigma_X \sigma_Y}$$

όπου

- $\text{cov}(X, Y)$ η συνδιακύμανση των μεταβλητών X, Y
- και σ_X, σ_Y η τυπική απόκλιση των μεταβλητών X και Y αντίστοιχα

Εμπειρικά ευρήματα

Για τους σκοπούς της ανάλυσης συλλέχθηκαν μηνιαίες τιμές κλεισίματος από τις 31/12/2012 έως τις 31/12/2017 για τους δείκτες S&P All Africa, S&P/TOPIX 150 (Japan), S&P/TSX 60 Index (Canada), S&P 500, S&P Asia 50, S&P EUROPE 350, S&P GLOBAL 1200 και S&P Latin America 40 από τον επίσημο ηλεκτρονικό ιστότοπο της Standard & Poor's το www.us.spindices.com

Για το διάστημα 31/12/2012 έως 31/12/2017 υπολογίσαμε την συνολική απόδοση της περιόδου όσο και την μέση απόδοση, την μέγιστη απόδοση και την ελάχιστη απόδοση του κάθε δείκτη (Πίνακας 1). Ακόμη μέσω των μηνιαίων αποδόσεων του κάθε δείκτη για όλη την υπό εξέταση περίοδο και μέσω του οικονομετρικού προγράμματος Eviews 9 προσεγγίσαμε τον κίνδυνο, δηλαδή την τυπική απόκλιση των αποδόσεων (Πίνακας 2), όσο και την απόδοση ανά μονάδα κινδύνου του κάθε δείκτη (Πίνακας 3). Τέλος υπολογίσαμε τον συντελεστή συσχέτισης (correlation) μεταξύ των οκτώ δεικτών (Πίνακας 4).

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζεται η απόδοση, η μέση απόδοση, η μέγιστη απόδοση και η ελάχιστη απόδοση για τους υπό εξέταση χρηματιστηριακούς δείκτες για το διάστημα 2013-2017 σε φθίνουσα κατάταξη.

Πίνακας 1: Η απόδοση, η μέση απόδοση, η ελάχιστη απόδοση και η μέγιστη απόδοση των υπό εξέταση δεικτών (31/12/2012-31/12/2017)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες	Απόδοση περιόδου	Μέση Μηνιαία Απόδοση Περιόδου	Μέγιστη Μηνιαία Απόδοση Περιόδου	Ελάχιστη Μηνιαία Απόδοση Περιόδου
1. S&P/TOPIX 150 (Japan)	100,25%	1,27%	12,46%	-9,96%
2. S&P 500	87,47%	1,09%	8,30%	-6,26%
3. S&P GLOBAL 1200	56,20%	0,78%	7,84%	-6,76%
4. S&P Asia 50	41,21%	0,66%	11,82%	-10,37%
5. S&P EUROPE 350	37,64%	0,59%	8,41%	-8,90%

6. S&P/TSX 60 Index (Canada)	34,46%	0,52%	4,72%	-4,45%
7. S&P All Africa	-0,32%	0,10%	11,70%	-8,69%
8. S&P Latin America 40	-20,87%	-0,17%	20,67%	-13,19%

Ο δείκτης που παρουσίασε την μεγαλύτερη απόδοση είναι ο S&P/TOPIX 150 (Japan) με 100,25%. Ακολουθεί ο S&P 500 με 87,47%, ο S&P GLOBAL 1200 με 56,20%, ο S&P Asia 50 με 41,21%. Στην πέμπτη θέση της σχετικής κατάταξης έρχεται ο S&P EUROPE 350 με 37,64%, ενώ ακολουθούν ο S&P/TSX 60 Index (Canada) με 34,46%, ο S&P All Africa με -0,32% και τελευταίος ο S&P Latin America 40 με -20,87%.

Από τις υπόλοιπες στήλες του πίνακα 1 παρατηρούμε πως μεγαλύτερη μέση μηνιαία απόδοση της περιόδου 2013-2017 είχε ο δείκτης S&P/TOPIX 150 (Japan) με 1,27% και την μικρότερη είχε ο S&P Latin America 40 με -0,17%.

Αντίστοιχα από την στήλη 3 και στήλη 4 του πίνακα παρατηρούμε πως την μέγιστη μηνιαία απόδοση παρουσίασε S&P Latin America 40 με 20,67%, ενώ την ελάχιστη είχε πάλι ο ίδιος δείκτης, η οποία ήταν ίση με -13,19%.

Στον Πίνακα 2 παρακάτω παρουσιάζεται η κατάταξη των υπό εξέταση χρηματιστηριακών δεικτών σε φθίνουσα σειρά του βαθμού επικινδυνότητας τους την περίοδο 2013-2017. Όπως έχουμε αναφέρει η τυπική απόκλιση δείχνει τον βαθμό επικινδυνότητας μιας επένδυσης μέσω της μεταβλητότητας των αποδόσεων της. Εκφράζεται είτε σε αριθμό είτε σε ποσοστό και όσο μεγαλύτερο είναι το υπολογισθέν αποτέλεσμα τόσο πιο μεγάλο βαθμό επικινδυνότητας παρουσιάζει η επένδυση.

Πίνακας 2: Η μηνιαία τυπική απόκλιση (Standard Deviation) των υπό εξέταση χρηματιστηριακών δεικτών (31/12/2012-31/12/2017)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες	Μηνιαία Τυπική Απόκλιση
1. S&P Latin America 40	6,77%
2. S&P/TOPIX 150 (Japan)	4,71%
3. S&P All Africa	4,59%

4. S&P Asia 50	4,20%
5. S&P EUROPE 350	3,32%
6. S&P GLOBAL 1200	2,82%
7. S&P 500	2,73%
8. S&P/TSX 60 Index (Canada)	2,18%

Ο χρηματιστηριακός δείκτης με τον μεγαλύτερο βαθμό επικινδυνότητάς, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, είναι ο S&P Latin America 40 με μηνιαία τυπική απόκλιση 6,77%. Ακολουθεί ο S&P/TOPIX 150 (Japan) με 4,71%, ο S&P All Africa με 4,59%, ο S&P Asia 50 με 4,20%, ο S&P EUROPE 350 με 3,32%, ο S&P GLOBAL 1200 με 2,82%, ο S&P 500 με 2,73% και στην τελευταία θέση ο S&P/TSX 60 Index (Canada) με 2,18%.

Πιο συγκεκριμένα παρατηρούμε πως ο S&P Latin America 40 (6,77%) παρουσίασε πάνω από την τριπλάσια μηνιαία τυπική απόκλιση σε σχέση με τον S&P/TSX 60 Index (Canada) (2,18%) δείχνοντας μας πως ένας επενδυτής θα αναλάμβανε πολύ μεγαλύτερο βαθμό επικινδυνότητας επενδύοντας τα χρήματά του στον δείκτη αυτόν.

Ο Αφρικάνικος δείκτης S&P All Africa παρατηρούμε πως ήταν λιγότερο επικίνδυνη επενδυτική επιλογή (4,59%) για το διάστημα 2013-2017 τόσο από τον S&P/TOPIX 150 (Japan) (4,71%) όσο και από τον S&P Latin America 40 (6,77%). Παρόλα αυτά όμως ο S&P/TOPIX 150 (Japan) είχε απόδοση περιόδου 100,25% ο S&P Latin America 40 -20,87%, ενώ ο S&P All Africa -0,32%.

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακα 3) με βάση τους κατάλληλους υπολογισμούς εκτιμήσαμε την απόδοση ανά μονάδα κινδύνου που παρουσίασε ο κάθε δείκτης την περίοδο 2013-2017. Η απόδοση ανά μονάδα κινδύνου προκύπτει από την διαίρεση της μέσης μηνιαίας απόδοσης της περιόδου που παρουσίασε ο κάθε δείκτης με την μηνιαία τυπική απόκλιση των αποδόσεων του.

Πίνακας 3: Απόδοση ανά μονάδα κινδύνου των υπό εξέταση χρηματιστηριακών δεικτών (31/12/2012-31/12/2017)

Χρηματιστηριακοί δείκτες

Απόδοση ανά

	μονάδα κινδύνου
1. S&P 500	39,90%
2. S&P GLOBAL 1200	27,83%
3. S&P/TOPIX 150 (Japan)	27,03%
4. S&P/TSX 60 Index (Canada)	23,77%
5. S&P EUROPE 350	17,71%
6. S&P Asia 50	15,80%
7. S&P All Africa	2,14%
8. S&P Latin America 40	-2,45%

Από τα αποτελέσματα του πίνακα 3 παρατηρούμε πως ο δείκτης S&P 500 βρίσκεται πρώτος με 39,90% απόδοση ανά μονάδα κινδύνου. Δεύτερος είναι ο S&P GLOBAL 1200 με 27,83%, τρίτος ο S&P/TOPIX 150 (Japan) με 27,03%. Τέταρτος και πέμπτος αντίστοιχα είναι ο S&P/TSX 60 Index (Canada) με 23,77% και ο S&P EUROPE 350 με 17,71%. Στην έκτη θέση βρίσκεται ο S&P Asia 50 με 15,80%, έβδομος ο S&P All Africa με 2,14% και όγδοος ο S&P Latin America 40 με -2,45%.

Στον Πίνακα 4 που ακολουθεί στην συνέχεια έχουμε υπολογίσει τον συντελεστή συσχέτισης των αποδόσεων των οκτώ δεικτών. Η γνώση του συντελεστή συσχέτισης μεταξύ διάφορων επενδύσεων είναι πολύ σημαντική καθώς οι επενδυτές είναι εις θέση να γνωρίζουν και να μπορούν να συμπεράνουν εάν οι μεταβλητές εμφανίζουν κάποια εξάρτηση μεταξύ τους. Εξετάζεται δηλαδή κατά πόσο εάν μεταβάλλονται οι τιμές ή οι αποδόσεις μιας μεταβλητής, αντίστοιχα μεταβάλλονται και οι τιμές ή οι αποδόσεις και της άλλης μεταβλητής.

Υπενθυμίζουμε πως τα όρια του συντελεστή συσχέτισης είναι από το -1 έως το 1. Εάν τείνει να είναι -1 οι εξεταζόμενες μεταβλητές συσχετίζονται αρνητικά, ενώ αν τείνει στο +1 συσχετίζονται θετικά, ενώ εάν ο συντελεστής τείνει στο μηδέν, οι μεταβλητές είναι ασυσχέτιστες.

Τέλος η γνώση του συντελεστή συσχέτισης είναι πολύ σημαντική από την πλευρά των επενδυτών ιδιαίτερα για την κατασκευή καλά διαφοροποιημένων χαρτοφυλακίων.

Στον Πίνακα 4 που ακολουθεί παρουσιάζεται η «μήτρα συσχέτισης» των μηνιαίων αποδόσεων των οκτώ δεικτών που αναλύουμε για την περίοδο 2013-2017.

Πίνακας 4: Οι συσχετίσεις μεταξύ των χρηματιστηριακών δεικτών (περίοδος 31/12/2012-31/12/2017, μηνιαίες παρατηρήσεις)

correlation matrix	S&P/TOPIX 150 (Japan)	S&P/TSX 60 Index (Canada)	S&P 500	S&P All Africa	S&P Asia 50	S&P EUROPE 350	S&P GLOBAL 1200	S&P Latin America 40
S&P/TOPIX 150 (Japan)	1							
S&P/TSX 60 Index (Canada)	0,2968	1						
S&P 500	0,6118	0,5942	1					
S&P All Africa	0,1732	0,5907	0,5834	1				
S&P Asia 50	0,352	0,5141	0,5872	0,7514	1			
S&P EUROPE 350	0,5963	0,60336	0,6753	0,4205	0,4249	1		
S&P GLOBAL 1200	0,6322	0,6542	0,9456	0,7237	0,7136	0,7355	1	
S&P Latin America 40	0,123	0,4915	0,4219	0,7473	0,6529	0,1683	0,5535	1

Ο υπολογισμός του συντελεστή συσχέτισης είναι χρήσιμος για να εξετάσουμε την κατασκευή αποτελεσματικών χαρτοφυλακίων με παγκόσμιους χρηματιστηριακούς δείκτες. Από τα στοιχεία του Πίνακα 4 διακρίνουμε πως η

εντονότερη συσχέτιση των αποδόσεων εμφανίζεται μεταξύ του δείκτη S&P GLOBAL 1200 και του S&P 500, η οποία είναι ίση με 0,945 ενώ την μικρότερη εμφανίζουν οι αποδόσεις του δείκτη S&P Latin America 40 με τις αντίστοιχες του S&P/TOPIX 150 (Japan) οι οποίες έχουν συντελεστή ίσο με 0,1230 για το διάστημα 2013-2017.

Σε γενικές γραμμές για την περίοδο 2013-2017 οι δείκτες S&P 500 και S&P GLOBAL 1200 εμφανίζουν την εντονότερη θετική σχέση με τους υπόλοιπους επτά δείκτες. Αυτό συμβαίνει καθώς η παγκοσμιοποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος έχει σαν αποτέλεσμα την κοινή πορεία των χρηματιστηριακών αγορών.

Όσον αφορά τον δείκτη S&P All Africa παρατηρούμε πως οι αποδόσεις του παρουσιάζουν την εντονότερη συσχέτιση με τις αποδόσεις του S&P Asia 50 η οποία είναι ίση με 0,751 και με τις αποδόσεις του S&P Latin America 40 η οποία είναι ίση με 0,747. Ενώ αντίθετα την μικρότερη με τον δείκτη S&P/TOPIX 150 (Japan).

Γενικώς οι επενδυτές οφείλουν να είναι σε συνεχή αναζήτηση νέων αναδυόμενων αγορών σε χώρες ή ηπείρους με πολλές επενδυτικές ευκαιρίες για την αποτελεσματικότερη διασπορά του κινδύνου των επενδύσεων τους.

Συμπεράσματα

Η Αφρική αποτελεί μια πολύ πλούσια ήπειρο τόσο σε φυσικούς όσο και σε γεωργικούς πόρους. Το υπέδαφος της είναι πολύ πλούσιο και μοναδικό στον παγκόσμιο χώρο, με αποθέματα κοβαλτίου και πλατίνας (στο 90% της παγκόσμιας παραγωγής), χρυσού (στο 50%), διαμαντιών (πάνω από 30%) αλλά και πολύ υψηλά ποσοστά πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Πολλές από τις συνολικά 54 χώρες που έχει στην σύνθεση της, παρουσιάζουν ξεχωριστά χαρακτηριστικά που τους επιτρέπουν την μελλοντική οικονομική τους ανάπτυξη. Για παράδειγμα η Νιγηρία εκτιμάται πως μέχρι το 2050 θα μπορούσε να ανέβει στην παγκόσμια κατάταξη του Α.Ε.Π. από τη 22η στην 14η θέση σύμφωνα με την Price Water House Coopers, ενώ θα είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη Αφρικανική οικονομία με ετήσιο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού της κατά μέσω όρο 2,3% ετησίως (2% μέχρι το 2020 και 4,5% από το 2020 μέχρι το 2050). Ακόμη εδώ και 20 περίπου χρόνια πολλές χώρες μετατρέπονται από αγροτικές σε αστικές, εκ βιομηχανοποιούνται και εκμεταλλεύονται τους πλούσιους ορυκτούς και γεωργικούς τους πόρους όπως τα το πετρέλαιο, το χαλκό, το ρύζι, τα φρούτα τους ξηρούς καρπούς πραγματοποιώντας εξαγωγές σε όλο τον κόσμο.

Επίσης η ένταξη των χωρών της Νοτίου Αφρικής και της Νιγηρίας στα οικονομικά σχήματα BRICS και MINT αντίστοιχα (βλ. Κεφάλαιο 3) ήδη από το 2001, δείχνει πως οι συγκεκριμένες χώρες θα μπορούσαν να αποτελέσουν το παράδειγμα για την οικονομική ανάπτυξη άλλων αναπτυσσόμενων χωρών όχι μόνο της Αφρικάνικης ηπείρου αλλά και όλου του πλανήτη.

Πιο συγκεκριμένα στο 2^ο κεφάλαιο της διπλωματικής εργασίας αναφέραμε τις 10 πλουσιότερες και τις 10 φτωχότερες χώρες της Αφρικής για το 2017 λαμβάνοντας υπόψιν κριτήρια όπως το Ακαθάριστό Εγχώριο Προϊόν τους εκφρασμένο σε όρους

αγοραστικής δύναμης (GDP on PPP- purchasing power parity), όσο και του κατά κεφαλήν εισοδήματος των πολιτών τους (GDP (PPP) Per Capita), την πορεία του δημόσιου χρέους τους, κλπ. Ενδεικτικά οι πλουσιότερες χώρες είναι οι Σεϋχέλλες, η Νιγηρία, η Νότιος Αφρική, η Ισημερινή Γουινέα, η Αίγυπτος, η Γκαμπόν, Μποτσουάνα, η Ανγκόλα, η Λιβύη και η Τυνησία. Ενώ οι φτωχότερες το Μαλάουι, το Μπουρούντι, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, η Γκάμπια, ο Νίγηρας, η Λιβερία, η Μαδαγασκάρη, η Δημοκρατία του Κονγκό, η Αιθιοπία, και η Γουινέα.

Συμπεράναμε πως τροχοπέδη στην ανάπτυξη πολλών χωρών αποτελούν προβλήματα που μαστίζουν την κοινωνία τους εδώ και πάρα πολλά χρόνια, όπως η πολιτική διαφθορά, τα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα, τα υγειονομικά προβλήματα, η έντονη κοινωνική οικονομική ανισότητα. Αρκεί να αναλογιστεί κανείς πως μεγάλο μέρος του πληθυσμού της ηπείρου ζει κάτω από τραγικές συνθήκες διαβίωσης και κάτω από το μέσο όρο της φτώχειας. Για παράδειγμα στο Μαλάουι, στο Μπουρούντι, στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία οι πολίτες τους ζουν με λιγότερο από \$350 τον χρόνο

Στο κεφάλαιο 4, πραγματοποιήσαμε μια ξεχωριστή προσέγγιση εμπειρικών ευρημάτων με την σύγκριση της πορείας του δείκτη S&P All Africa που έχει προσεγγίσει η αμερικανική εταιρεία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών Standard & Poor's, με την πορεία άλλων επτά παρόμοιων χρηματιστηριακών δεικτών. Οι υπόλοιποι δείκτες είναι ο S&P/TOPIX 150 (Japan), ο S&P/TSX 60 Index (Canada), ο S&P 500, ο S&P Asia 50, ο S&P EUROPE 350, ο S&P GLOBAL 1200 και ο S&P Latin America 40, οι οποίοι αποτυπώνουν την γενική εικόνα της περιοχής που αναφέρονται αποτελώντας σημείο αναφοράς- benchmark για εκείνες.

Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε την περίοδο 2013-2017 και σε πρώτο στάδιο υπολογίστηκε η απόδοση της περιόδου, η μέση μηνιαία απόδοση, η μέγιστη μηνιαία απόδοση και η ελάχιστη μηνιαία απόδοση για κάθε δείκτη. Σε επίπεδο απόδοσης για την περίοδο 2013-2017 πρώτος ήρθε ο δείκτης S&P/TOPIX 150 (Japan) με 100,25%, ακολουθεί ο S&P 500 με 87,47%, ο S&P GLOBAL 1200 με 56,20%, ο S&P Asia 50 με 41,21%, ο S&P EUROPE 350 με 37,64%, ο S&P/TSX 60 Index (Canada) με 34,46%. Προτελευταίος με σχεδόν μηδενική απόδοση είναι ο S&P All Africa και συγκεκριμένα με -0,32% ενώ τελευταίος ο S&P Latin America 40 με -20,87%. Αντίστοιχα η κατάταξη των δεικτών με βάση την μέση μηνιαία απόδοση της

περιόδου παρουσιάζεται ίδια, ενώ στην μέγιστη και στην ελάχιστη μηνιαία απόδοση υπάρχουν μικρές διαφοροποιήσεις.

Σε δεύτερο στάδιο υπολογίστηκε ο βαθμός επικινδυνότητας του κάθε δείκτη μέσω της τυπικής απόκλισης των αποδόσεων τους, με τον δείκτη S&P Latin America 40 να παρουσιάζει την μεγαλύτερη επικινδυνότητα με μηνιαία τυπική απόκλιση (Monthly Standard Deviation) ίση με 6,77%. Ακολουθεί ο S&P/TOPIX 150 (Japan) με 4,71%, ο S&P All Africa με 4,59% και ο S&P Asia 50 με 4,20%. Ενώ πιο ασφαλείς επενδυτικές επιλογές αποτελούν οι δείκτες S&P EUROPE 350 με 3,32%, S&P GLOBAL 1200 με 2,82%, S&P 500 με 2,73% και ο S&P/TSX 60 Index (Canada) με 2,18%.

Σε τρίτο στάδιο προσεγγίσαμε την απόδοση ανά μονάδα κινδύνου για όλους τους δείκτες για την περίοδο 2013-2017 και πρώτος είναι ο S&P 500 με 39,90%, ενώ ακολουθούν ο S&P GLOBAL 1200 με 27,83%, ο S&P/TOPIX 150 (Japan) με 27,03%, ο S&P/TSX 60 Index (Canada) με 23,77%, ο S&P EUROPE 350 με 17,71%, ο S&P Asia 50 με 15,80%, ο S&P All Africa με 2,14% και τέλος ο S&P Latin America 40 με -2,45%.

Σε τέταρτο και τελευταίο στάδιο υπολογίσαμε τον συντελεστή συσχέτισης των αποδόσεων των οκτώ υπό εξέταση παγκόσμιων δεικτών, για να είμαστε σε θέση να κατασκευάσουμε αποτελεσματικά παγκόσμια χαρτοφυλάκια και παρατηρούμε πως ο S&P All Africa παρουσιάζει την μεγαλύτερη συσχέτιση με τον S&P Asia 50 με 0,7514 ενώ βρίσκεται πολύ κοντά και με τον S&P GLOBAL 1200 με 0,7237. Την μικρότερη συσχέτιση έχει με τον S&P/TOPIX 150 (Japan) με 0,1732.

Ανακεφαλαιώνοντας λοιπόν, η Αφρική εκμεταλλευόμενη το πλούσιο υπέδαφος της και τον νεαρό μέσο όρο ηλικίας του πληθυσμού της θα μπορούσε μελλοντικά να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στον παγκόσμιο οικονομικό χώρο. Παρουσιάζει πολλές πλούσιες ανεπτυγμένες χώρες που είναι ανταγωνιστικές όπως την Νιγηρία και την Νότιο Αφρική, οι οποίες μπορούν να συγκριθούν με χώρες της Ευρώπης ή της Ασίας ενώ αντίθετα έχει και πάρα πολλές φτωχές των οποίων οι κάτοικοι της ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και αντιμετωπίζουν συνεχώς προβλήματα από την έλλειψη υγειονομικής περίθαλψης. Ακόμη μέσω της εμπειρικής ανάλυσης που πραγματοποιήσαμε την περίοδο 2013-2017 συγκρίνοντας την πορεία του δείκτη S&P All Africa που έχει δημιουργήσει η Αμερικάνικη εταιρεία Standard

& Poor's, με την πορεία άλλων επτά παγκόσμιων δεικτών, τον S&P/TOPIX 150 (Japan), τον S&P 500, τον S&P GLOBAL 1200, τον S&P Asia 50, τον S&P EUROPE 350, τον S&P/TSX 60 Index (Canada) και τον S&P Latin America 40 συμπεράναμε από τα εμπειρικά ευρήματα πως ο S&P All Africa βρίσκεται στην 7η θέση της σχετικής κατάταξης από πλευράς απόδοσης περιόδου, στην 3η θέση από πλευράς επικινδυνότητας με βάση την μηνιαία τυπική απόκλιση των αποδόσεων όλων των δεικτών και 7ος από τους οκτώ σε απόδοση ανά μονάδα κινδύνου. Τέλος αναλύθηκε και η παρουσιαζόμενη συσχέτιση των μηνιαίων αποδόσεων όλων των δεικτών μεταξύ τους, για την ίδια χρονική περίοδο με τον S&P All Africa να παρουσιάζει την ισχυρότερη συσχέτιση με τον S&P Asia 50 και την μικρότερη με τον S&P/TOPIX 150 (Japan).

Βιβλιογραφία

Ελληνική:

Φίλιππας Ν., (2005) «Επενδύσεις», εκδόσεις Πανεπιστημιακό

Φίλιππας Ν., (2010), Αμοιβαία Κεφάλαια η ελληνική πραγματικότητα και οι σύγχρονες εξελίξεις, εκδόσεις Σολδάτος

Διαδικτυακές Πηγές:

Africaoilcorp, (2018), Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:

<http://www.africaoilcorp.com/s/home.asp>

Accessgambia, (2018), Gambia Information Site, ηλεκτρονικός ιστότοπος:

<http://www.accessgambia.com/Information/>

Africa Facts, (2018), Interesting Facts About Madagascar, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://africa-facts.org/Interesting-facts-about-madagascar/>

Africa Upenn, (2018), General Information on Niger, ηλεκτρονικός ιστότοπος:

http://www.africa.upenn.edu/Country_Specific/niger_Info.html

African development bank group, (2015), Gambia Economic Outlook, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.afdb.org/en/countries/west-africa/gambia/gambia-economic-outlook/>

African development bank group, (2015), Malawi Economic Outlook, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.afdb.org/en/countries/southern-africa/malawi/malawi-economic-outlook/>

African development bank group, (2015), Niger Economic Outlook, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.afdb.org/en/countries/west-africa/niger/niger-economic-outlook/>

Africa news, (2018), South African economy projected to grow In 2018, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<http://www.africanews.com/2018/06/20/south-african-economy-projected-to-grow-In-2018/>

All Africa, (2009), Tunisia: GFH to Invest Three Billion Dollars In 'Tunis Telecom City' Mega-Project, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://allafrica.com/stories/200901121017.html>

Alpha omega translations, (2015), Top 4 Languages of Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://alphaomegatranslations.com/foreign-language/top-4-languages-of-ethiopia/>

Anna Rosenberg, (2016), Sub-Saharan Africa's Most and Least Resilient Economies, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/2016/02/sub-saharan-africas-most-and-least-resilient-economies>

Anupam Varma, V. G. Malathi, (2015), Emerging geminivirus problems: A serious threat to crop production, Wiley On Line Library, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1744-7348.2003.tb00240.x>

Bankpedia, (2016), MINT: THE NEW EMERGING ECONOMIES (ENCYCLOPEDIA), ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.bankpedia.org/Index.php/en/114-english/m/23933-mInt-the-new-emergIng-economies-encyclopedia>

BBC, (2014), "Is China about to overtake U.S.A. as the World' s largest economy?", ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.google.gr/search?q=Is+ChIna+about+to+overtake+U.S.A.+as+the+World%E2%80%99+s+largest+economy%3F%E2%80%9D&oq=Is+ChIna+about+to+overtake+U.S.A.+as+the+World%E2%80%99+s+largest+economy%3F%E2%80%9D&aqs=chrome..69i57.204j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

BBC, (2014), African Wildlife,ηλεκτρονικός ιστότοπος:<http://www.bbc.co.uk/nature/collections/p011x1yq>

BBC, (2018), Angola country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13036732>

BBC, (2018), Burundi country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13085064>

BBC, (2018), Central African Republic country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.bbc.com/news/world-africa-13150040>

BBC, (2018), DR Congo country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13283212>

BBC, (2018), Equatorial Guinea country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13317174>

BBC, (2018), Gabon country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13376333>

BBC, (2018), Madagascar country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13861843>

BBC, (2018), Seychelles country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.co.uk/news/world-africa-14093816>

BBC, (2018), South Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/av/business-38342363/where-is-south-africa-s-economy-heading>

BBC, (2018), The Gambia country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.co.uk/news/world-africa-13376517>

BBC, (2018), Ebola: Guinea country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13442051>

BBC, (2018), Ebola: Guinea outbreak reaches capital Conakry, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.bbc.com/news/world-africa-26774343>

BBC, (2018), Ethiopia country profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/world-africa-13349398>

BBC, (2018), The MINT countries: Next economic giants?, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.bbc.com/news/magazine-25548060>

BRICS 2017 China, (2017), What is BRICS, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.brics2017.org/English/AboutBRICS/BRICS/>

Britannica(2015), Nigeria, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.Britannica.com/place/Nigeria/Economy>

Britannica, (2015), Democratic Republic of the Congo, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.Britannica.com/place/Democratic-Republic-of-the-Congo>

Britannica, (2015), Equatorial Guinea, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.Britannica.com/place/Equatorial-Guinea>

Britannica, (2015), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Britannica.com/place/Ethiopia>

Britannica, (2015), Health and welfare, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Britannica.com/place/Central-African-Republic/Health-and-welfare>

Britannica, (2015), Libya, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Britannica.com/place/Libya/Economy>

Britannica, (2015), Seychelles, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.Britannica.com/place/Seychelles>

Britannica, (2015), The Gambia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Britannica.com/place/The-Gambia>

Britannica, (2015), Nile-River, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Britannica.com/place/Nile-River>

Business Insider, (2013), The Economist Who Invented The BRICs Just
Invented A Whole New Group Of Countries: The MINTs, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.businessinsider.com/jim-oneill-presents-the-mint-economies-2013-11>

Business Insider, (2011), FORGET THE BRICs: Citi's Willem Buiter Presents
The 11 "3G" Countries That Will Win The Future, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.businessinsider.com/willem-buiter-3g-countries-2011-2?slop=1>

Business Tech, (2018), The good and the bad In South Africa's economy right now, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://businesstech.co.za/news/finance/236769/the-good-and-the-bad-in-south-africas-economy-right-now/>

Capital Moments, (2014), BRICS and MINTS – What next for emerging markets?, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.capital-moments.com/brics-and-mints-what-next-for-emerging-markets/>

Centers for disease control and prevention, (2013), CDC In Niger, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.cdc.gov/globalhealth/countries/niger/>

Centers for disease control and prevention, (2013), Global Health - Democratic Republic of Congo, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.cdc.gov/globalhealth/countries/drc/default.htm>

Central Intelligence Agency (CIA), (2018), AFRICA: SEYCHELLES, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/se.html>

Central Intelligence Agency (CIA), (2018), Library, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2060.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Angola, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ao.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Burundi, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/by.html>

Central Intelligence Agency, (2018), CENTRAL AFRICAN REPUBLIC, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ct.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Democratic republic of Congo, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cg.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Egypt, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/eg.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/et.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gv.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Libya, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ly.html>

Central Intelligence Agency, (2018), The Gambia, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ga.html>

Central Intelligence Agency, (2018), Gabon, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gb.html>

Citigroup, (2011), Global Growth Generations: Moving beyond Emerging
Markets and BRIC” , ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://blog.citigroup.com/global-growth-generators-moving-beyond-emerging-markets-and-bric>

CNN (2012), "Why is Africa so unequal?" ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://edition.cnn.com/2015/05/12/africa/africa-inequality/>

Countries and their cultures, (2018), Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.everyculture.com/Ge-It/Guinea.html>

Countries of the world, (2018), Malawi Economy 2018 , ηλεκτρονικός
ιστότοπος: https://theodora.com/wfbcurrent/malawi/malawi_economy.html

David A. Light, (1999), Pioneering Distance Education In Africa, Harvard
Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/1999/09/pioneering-distance-education-in-africa>

Deloitte (2018), Agriculture In Africa, what does the future look like?,
ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www2.deloitte.com/za/en/footerlinks/pressreleasespage/agriculture-in-africa.html>

Democratic Republic of Congo, (2004), Country Brief, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:
http://web.worldbank.org/archive/website00286B/WEB/CD_CTRY_.HTM

Department of the U.S.A. Treasury, (2017), “Major Foreign Holders of the Treasury securities”, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://ticdata.treasury.gov/Publish/mfh.txt>

Economic Freedom, (2018), Egypt, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/egypt>

Economic Freedom, (2018), Central African Republic, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.heritage.org/Index/country/centralafricanrepublic>

Economic Freedom, (2018), Libya, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/libya>

Economic Freedom, (2018), Malawi, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/malawi>

Economic Freedom, (2018), Nigeria, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/nigeria>

Economic Freedom, (2018), Seychelles, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/seychelles>

Economic Freedom, (2018), South Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/southafrica>

Economic Freedom, (2018), Tunisia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.heritage.org/Index/country/tunisia>

Economy Watch, (2010), Ethiopia Trade, Exports and Imports, ηλεκτρονικός ιστότοπος: http://www.economywatch.com/world_economy/ethiopia/export-import.html

Encyclopedia, (2007), Burundi, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Britannica.com/place/Burundi>

Encyclopedia, (2007), Equatorial Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.encyclopedia.com/places/africa/equatorial-guinea-political-geography/equatorial-guinea>

Encyclopedia, (2007), Gabon, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.encyclopedia.com/places/africa/gabonese-political-geography/gabon>

Encyclopedia, (2007), Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.encyclopedia.com/history/asia-and-africa/african-history/guinea>

Encyclopedia, (2007), Madagascar, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.encyclopedia.com/places/africa/madagascar-political-geography/madagascar>

Encyclopedia, (2007), Niger, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.encyclopedia.com/places/africa/niger-political-geography/niger>

Encyclopedia, (2007), SEYCHELLES, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.encyclopedia.com/places/africa/seychelles-political-geography/seychelles>

Encyclopedia, (2007), Tunisia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.encyclopedia.com/places/africa/tunisia-political-geography/tunisia>

Ethnologue Languages of the World, (2018), Liberia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.ethnologue.com/country/lr/languages>

ETN, (2009), Airbus to build plant In Tunisia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://web.archive.org/web/20110515001138/http://www.eturbonews.com/7499/airbus-build-plant-tunisia>

European External Action Service, (2018), Burundi and the EU,
ηλεκτρονικός ιστότοπος: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/996/burundi-and-eu_en

Export.gov, (2017), Gambia - Market Overview Gambia - Market Overview,
ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://www.export.gov/article?series=a0pt00000000GtZAAU&type=Country_Commercial__kav

Export.gov, (2017), Guinea - Agriculture, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.export.gov/article?id=Guinea-Agriculture>

FDI360, (2012), Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.epdc.org/country/guinea>

Federal Republic of Nigeria, (1999), Constitution of the Federal Republic of Nigeria, ηλεκτρονικός ιστότοπος:http://www.nigeria-law.org/ConstitutionOfTheFederalRepublicOfNigeria.htm#Powers_of_Federal_Republic_of_Nigeria

Financial Times,(2018), Mint economies: Returns are tinged with risks, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.ft.com/content/355fc2e4-441f-11e6-9b66-0712b3873ae1>

Financial Times,(2018), South Africa's economy contracts at sharpest rate in 9 years, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.ft.com/content/06022992-68ad-11e8-b6eb-4acfcfb08c11>

Focus Economics, (2018), Egypt Economic Outlook, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.focus-economics.com/countries/egypt>

Food and Agriculture Organization of the United Nations, (2018), Burundi, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.fao.org/countryprofiles/Index/en/?iso3=BDI>

Forbes, (2014), After The BRICS Are The MINTs, But Can You Make Any Money From Them?, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.forbes.com/sites/chriswright/2014/01/06/after-the-brics-the-mints-catchy-acronym-but-can-you-make-any-money-from-it/#135d70bc29a6>

Friends of Mandritsara, (2018), Madagascar – general Information, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://mandritsara.org.uk/resources/madagascar-general-Information/>

Friends of Guinea, (2018), General Information about Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.friendsofguinea.org/about-guinea/general-Information-about-guinea/>

Geoscience News and Information, (2018), The World's Largest Deserts, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://geology.com/records/largest-desert.shtml>

Global Business Knowledge, (2017), Central African Republic: Trade Statistics, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://globaledge.msu.edu/countries/central-african-republic/tradestats>

Global Edge, (2016), Central African Republic: Economy, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://globaledge.msu.edu/countries/central-african-republic/economy>

Global partnership for education, (2018), Education In Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.globalpartnership.org/country/guinea>

Global partnership for education, (2018), Education sector plan development grant for Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.globalpartnership.org/news-and-media/news/education-sector-plan-development-grant-guinea-april-2018>

Globalissues, (2014), Conflicts In Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.globalissues.org/issue/83/conflicts-in-africa>

Goldman Sachs, (2007), “Beyond the BRICS: A look at the Next 11”, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.goldmansachs.com/our-thInkIng/archive/archive-pdfs/brics-book/brics-chap-13.pdf>

Goldman Sachs, (2010), Is this the ‘BRICs Decade’? , ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.goldmansachs.com/our-thInkIng/archive/archive-pdfs/brics-decade-pdf.pdf>

Greenwich Mean Time, (2018), Democratic Republic of Congo Time (DRC), ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://greenwichmeantime.com/time-zone/africa/democratic-republic-of-congo/time-democratic-republic-of-congo/>

How we made it In Africa, (2017), Agriculture In Africa: Potential versus reality, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.howwemadeitInAfrica.com/agriculture-africa-potential-versus-reality/>

Human Development Report, (2016), statistical annex, ηλεκτρονικός ιστότοπος: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr_2016_statistical_annex.pdf

Human Rights Watch, (2010), "Transparency and Accountability In Angola", ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.hrw.org/report/2010/04/13/transparency-and-accountability-angola>

Human Rights Watch, (2018), Democratic Republic of Congo, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.hrw.org/africa/democratic-republic-congo>

Human Rights Watch, (2018), Libya, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.hrw.org/middle-east/n-africa/libya>

Human Rights Watch, (2018), Central African Republic, ηλεκτρονικός
ιστότοπος: <https://www.hrw.org/africa/central-african-republic>

IHME measuring what matters, (2016), Burundi, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.healthdata.org/burundi>

Indexmundi, (2018), Cobalt: World Mine Production, By Country,
ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://www.Indexmundi.com/en/commodities/minerals/cobalt/cobalt_t8.html

Indexmundi, (2018), Libya Economy Profile 2018, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://www.Indexmundi.com/libya/economy_profile.html

Indexmundi, (2018), Madagascar Economy Profile 2018, ηλεκτρονικός
ιστότοπος: https://www.Indexmundi.com/madagascar/economy_profile.html

Indexmundi, (2018), Tunisia Economy Profile 2018, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://www.Indexmundi.com/tunisia/economy_profile.html

Infoplease, (2018), Democratic Republic of the Congo, ηλεκτρονικός
ιστότοπος: <https://www.Infoplease.com/country/congo-democratic-republic>

Infoplease, (2018), Equatorial Guinea, ηλεκτρονικός
ιστότοπος: <https://www.Infoplease.com/country/equatorial-guinea>

Infoplease, (2018), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.Infoplease.com/country/ethiopia>

International Monetary Fund, (2017), All countries GDP Data, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/02/weodata/weorept.aspx?sy=2015&ey=2016&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&pr1.x=62&pr1.y=9&c=614%2C668%2C638%2C674%2C616%2C676%2C748%2C678%2C618%2C684%2C624%2C688%2C622%2C728%2C626%2C692%2C628%2C694%2C632%2C714%2C636%2C716%2C634%2C722%2C662%2C718%2C642%2C724%2C643%2C199%2C644%2C733%2C646%2C734%2C648%2C738%2C652%2C742%2C656%2C746%2C6>

54%2C754%2C664%2C698%2C666&s=NGDPD%2CNGDPPC%2CNGDPDPC%2C
CPPPGDP%2CPPPPC&grp=0&a=

International Centre for Trade and Sustainable Development, (2007),
ETHIOPIA AND STARBUCKS REACH COFFEE AGREEMENT, ηλεκτρονικός
ιστότοπος: <https://www.ictsd.org/bridges-news/biores/news/ethiopia-and-starbucks-reach-coffee-agreement>

International Monetary Fund, (2002), Press Release: IMF Approves US\$750
million PRGF Arrangement for the Democratic Republic of the Congo, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/14/01/49/pr0227>

International Monetary Fund, (2004), Public Information Notice: IMF
Concludes 2004 Article IV Consultation with Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/28/04/53/pn04115>

International Monetary Fund, (2015), Press Release: IMF Executive Board
Approves US\$42.1 Million Disbursement Under the Rapid Credit Facility for
Madagascar, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/14/01/49/pr15528>

International Monetary Fund, (2017), Data Seychelles, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/01/weodata/weorept.aspx?pr.x=53&pr.y=5&sy=2017&ey=2021&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=718&s=NGDPD%2CNGDPDPC%2CPPPGDP%2CPPPPC&grp=0&a=>

International Monetary Fund, (2017), IMF Executive Board Completes
Second Review Under the Extended Credit Facility Arrangement for Madagascar and
Approves US\$44.5 Million Disbursement, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.imf.org/en/News/Articles/2017/12/06/pr17467-imf-board-completes-second-review-under-ecf-for-madagascar>

International Monetary Fund, (2017), World Economic Outlook Database,
ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/02/weodata/weorept.aspx?s.y=2017&ey=2017&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&pr1.x=55&pr1.y=9&c=512%2C946%2C914%2C137%2C612%2C546%2C614%2C962%2C311%2C674%2C213%2C676%2C911%2C548%2C193%2C556%2C122%2C678%2C912%2C18>

1%2C313%2C867%2C419%2C682%2C513%2C684%2C316%2C273%2C913%2C868%2C124%2C921%2C339%2C948%2C638%2C943%2C514%2C686%2C218%2C688%2C963%2C518%2C616%2C728%2C223%2C836%2C516%2C558%2C918%2C138%2C748%2C196%2C618%2C278%2C624%2C692%2C522%2C694%2C622%2C142%2C156%2C449%2C626%2C564%2C628%2C565%2C228%2C283%2C924%2C853%2C233%2C288%2C632%2C293%2C636%2C566%2C634%2C964%2C238%2C182%2C662%2C359%2C960%2C453%2C423%2C968%2C935%2C922%2C128%2C714%2C611%2C862%2C321%2C135%2C243%2C716%2C248%2C456%2C469%2C722%2C253%2C942%2C642%2C718%2C643%2C724%2C939%2C576%2C644%2C936%2C819%2C961%2C172%2C813%2C132%2C726%2C646%2C199%2C648%2C733%2C915%2C184%2C134%2C524%2C652%2C361%2C174%2C362%2C328%2C364%2C258%2C732%2C656%2C366%2C654%2C734%2C336%2C144%2C263%2C146%2C268%2C463%2C532%2C528%2C944%2C923%2C176%2C738%2C534%2C578%2C536%2C537%2C429%2C742%2C433%2C866%2C178%2C369%2C436%2C744%2C136%2C186%2C343%2C925%2C158%2C869%2C439%2C746%2C916%2C926%2C664%2C466%2C826%2C112%2C542%2C111%2C967%2C298%2C443%2C927%2C917%2C846%2C544%2C299%2C941%2C582%2C446%2C474%2C666%2C754%2C668%2C698%2C672&s=PPPPC&grp=0&a=

International Monetary Fund, (2018), Debt Relief Under the Heavily Indebted Poor Countries (HIPC) Initiative, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.imf.org/en/About/Factsheets/Sheets/2016/08/01/16/11/Debt-Relief-Under-the-Heavily-Indebted-Poor-Countries-Initiative>

International Monetary Fund, (2018), Democratic Republic of the Congo and the IMF, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.imf.org/external/country/cod/Index.htm?type=9998>

"International Monetary Fund, (2018), PReal GDP growth Annual percent change, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
http://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/OEMDC/ADVEC/WEOORLD"

International Monetary Fund,(2009), Press Release: IMF Executive Board Approves US\$31.1 Million Extended Fund Facility Arrangement for Seychelles,

Completes Final Review Under Stand-By Arrangement, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<http://www.imf.org/en/News/Articles/2015/09/14/01/49/pr09472>

International Monetary Fund, (2018), IMF Staff Completes Review Mission to Gabon, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.imf.org/en/News/Articles/2018/06/25/pr18225-imf-staff-completes-review-mission-to-gabon>

Investopedia, (2018), Brazil, Russia, India, China And South Africa (BRICS), ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.investopedia.com/terms/b/brics.asp>

Investopedia, (2018), MINTs (Mexico, Indonesia, Nigeria, Turkey), ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.investopedia.com/terms/m/mints-mexico-indonesia-nigeria-turkey.asp>

Israelidiamond, (2018), ANGOLA'S DIAMOND PRODUCTION UP In 2017 TO 9.44 MILLION CARATS, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://en.israelidiamond.co.il/news/mInIng/angolas-diamond-production-2017/>

J. P. Olivier de Sardan, (1999), A moral economy of corruption In Africa?, Cambridge University Press, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-modern-african-studies/article/moral-economy-of-corruption-in-africa/AD156E92BCC7FBF7AC335699CD8A4874>

Jonathan Berman, (2013), Seven Reasons Why Africa's Time Is Now, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/2013/10/seven-reasons-why-africas-time-is-now>

Kanayo F. Nwanze, (2015), Will Africa's Growth Help Africa's People?, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/2015/07/will-africas-growth-help-africas-people>

Making Finance Work for Africa, (2011), Burundi: Financial Sector Profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://web.archive.org/web/20110513112229/http://www.mfw4a.org/burundi/burundi-financial-sector-profile.html>

Mc Kinsey , (2013), “Mapping China’s Middle Class”, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.mckinsey.com/Industries/retail/our-Insights/mapping-chinas-middle-class>

Michalopoulos S; Papaioannou E, (2013), Pre-colonial ethnic Institutions and contemporary African development, London Business School, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.london.edu/faculty-and-research/academic-research/p/precolonial-ethnic-Institutions-and-contemporary-african-developme>

Michalopoulos S; Papaioannou E, (2014), National Institutions and subnational development In Africa, London Business School, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.london.edu/faculty-and-research/academic-research/n/national-Institutions-and-subnational-development-In-africa>

Michalopoulos S; Papaioannou E, (2015), Further evidence on the link between pre-colonial political centralization and comparative economic development In Africa, London Business School, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.london.edu/faculty-and-research/academic-research/f/further-evidence-on-the-link-between-precolonial-political-central>

Michalopoulos S; Papaioannou E, (2016), The long-run effects of the scramble for Africa, London Business School, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.london.edu/faculty-and-research/academic-research/t/the-long-run-effects-of-the-scramble-for-africa>

Mining, (2018), Lucapa finds yet another large diamond In Angola, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.mining.com/lucapa-finds-yet-another-large-diamond-angola/>

Nations Encyclopedia, (2018), Central African Republic - Overview of economy, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.nationsencyclopedia.com/economies/Africa/Central-African-Republic-OVERVIEW-OF-ECONOMY.html>

Nations Encyclopedia, (2018), Gabon - Religions, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.nationsencyclopedia.com/Africa/Gabon-RELIGIONS.html>

Nations Encyclopedia, (2018), Madagascar - Economy , ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.nationsencyclopedia.com/Africa/Madagascar-ECONOMY.html>

Nationsencyclopedia, (2008), Nigeria - Agriculture, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.nationsencyclopedia.com/Africa/Nigeria-AGRICULTURE.html>

NationsEncyclopedia, (2008),Egypt - Religions, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<http://www.nationsencyclopedia.com/Africa/Egypt-RELIGIONS.html>

NationsonlIne, (2011), National Economic Accounts for Countries and Regions around the World, ηλεκτρονικός ιστότοπος: http://www.nationsonlIne.org/oneworld/GNI_PPP_of_countries.htm

NationsonlIne, (2015), Madagascar, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.nationsonlIne.org/oneworld/madagascar.htm>

NationsonlIne, (2015), The Gambia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.nationsonlIne.org/oneworld/gambia.htm>

NationsonlIne, (2018), Gabon, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.nationsonlIne.org/oneworld/gabon.htm>

Natural World Safaris, (2018), WHAT ANIMALS AM I LIKELY TO SEE In BOTSWANA?, ηλεκτρονικός ιστότοπος:<https://www.naturalworldsafaris.com/africa/botswana/Information/what-animals-can-i-see-In-botswana>

Ndubuisi Ekekwe, (2015), The Challenges FacIng E-Commerce Start-ups In Africa, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/2015/03/the-challenges-facIng-e-commerce-start-ups-In-africa>

Ndubuisi Ekekwe, (2017), How Digital Technology Is ChangIng FarmIng In Africa, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/2017/05/how-digital-technology-is-changIng-farmIng-In-africa>

Ndubuisi Ekekwe, (2017), What Africa's BankIng Industry Needs to Do to Survive, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://hbr.org/2016/07/what-africas-bankIng-Industry-needs-to-do-to-survive>

New York Times, (2018), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.nytimes.com/topic/destination/ethiopia>

News Center The University of UTAH, (2018), The Oldest Homo sapiens, ηλεκτρονικός ιστότοπος: https://archive.unews.utah.edu/news_releases/the-oldest-homo-sapiens/

Njideka U. Harry, (2013), African Youth, Innovation and the Changing Society, huffingtonpost, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://www.huffingtonpost.com/njideka-u-harry/african-youth-innovation-_b_3904408.html

New York Times, (2018), Libya, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.nytimes.com/topic/destination/libya>

OECD, (2016), Central African Republic, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/caf/>

OECD, (2016), Gambia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/gmb/>

"One World

Nations Online, (2018), Liberia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.nationsonline.org/oneworld/liberia.htm>"

Organisation for Economic Co-operation and Development(OECD), (2015), ηλεκτρονικός ιστότοπος: "National Accounts at a Glance 2015",
<https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=NAAG>

Organisation for Economic Co-operation and Development(OECD), (2017), Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.oecd.org/dev/africa/>

Organisation for Economic Co-operation and Development(OECD), (2017), African Economic Outlook, ηλεκτρονικός ιστότοπος: https://www.oecd-ilibrary.org/development/african-economic-outlook-2017_aeo-2017-en

Organisation for Economic Co-operation and Development(OECD), (2018), Economic outlook, analysis and forecasts about Tunisia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.oecd.org/eco/outlook/tunisia-economic-forecast-summary.htm>

Oxford Business Group, (2018), New discoveries for Egyptian oil producers, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://oxfordbusinessgroup.com/overview/fresh-ideas-new-discoveries-have-oil-producers-optimistic-about-future>

Papaioannou E; Michalopoulos S, (2015), On the ethnic origins of African development: traditional chiefs and pre-colonial political centralization, London Business School, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.london.edu/faculty-and-research/academic-research/o/on-the-ethnic-origins-of-african-development-traditional-chiefs-an>

Papaioannou E; Michalopoulos S, (2016), In The New Palgrave Dictionary of Economics, Palgrave MacMillan, 2016, London Business School, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.london.edu/faculty-and-research/academic-research/t/the-scramble-for-africa-and-its-legacy>

Price Waterhouse Coupers, (2017), “The Long View: How will the global economic order change by 2050?”, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.pwc.com/gx/en/world-2050/assets/pwc-world-in-2050-summary-report-feb-2017.pdf>

Price Waterhouse Coupers, (2017), The Africa business agenda 2017, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.pwc.co.za/en/publications/africa-business-agenda.html>

Quartz Africa, (2016), South Africa just lost its spot as Africa’s second largest economy, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://qz.com/682877/south-africa-loses-its-spot-as-africas-second-largest-economy-to-egypt/>

Reliefweb, (2009), Economic crisis hits Central African Republic, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://reliefweb.int/report/central-african-republic/economic-crisis-hits-central-african-republic>

Reuters Staff, (2017), Malawi hit by armyworm outbreak, threatens maize crop, Reuters, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.reuters.com/article/us-malawi-grains-armyworms-idUSKBN14W0NT?feedType=RSS&feedName=environmentNews>

Reuters, (2012), Guinea secures \$2.1 billion debt relief from IMF, World Bank, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.reuters.com/article/us-guinea-imf-idUSBRE88P1MX20120926>

Reuters, (2014), BRIC or MInT? Investors suffer acronym anxiety, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.reuters.com/article/us-emerging-Investment-acronyms/bric-or-mInt-Investors-suffer-acronym-anxiety-idUSBREA0J0V620140120>

Reuters, (2014), World Bank, EU to follow IMF and resume Madagascar support, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://af.reuters.com/article/topNews/idAFJJOEA2E00K20140315>

Reuters, (2017), Libyan oil revenues up sharply In 2017, budget deficit halved - cenbank, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.reuters.com/article/libya-economy/libyan-oil-revenues-up-sharply-In-2017-budget-deficit-halved-cenbank-idUSL8N1P027T>

Reuters, (2017), Malawi hit by armyworm outbreak, threatens maize crop, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.reuters.com/article/us-malawi-grains-armyworms-idUSKBN14W0NT?feedType=RSS&feedName=environmentNews>

Reuters, (2018), Angola to change diamond sector to attract Investment: Lourenço, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.reuters.com/article/us-angola-diamonds/angola-to-change-diamond-sector-to-attract-Investment-lourenco-idUSKCN1J214J>

S&P Dow Jones Indices, (2018), ASIA 50, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://us.spindices.com/indices/equity/sp-asia-50>

S&P Dow Jones Indices, (2018), Latin America 40, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://us.spindices.com/indices/equity/sp-lac-40-us>

S&P Dow Jones Indices, (2018), S&P 500, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://us.spindices.com/indices/equity/sp-500>

S&P Dow Jones Indices, (2018), S&P All Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://us.spindices.com/indices/equity/sp-all-africa>

S&P Dow Jones Indices, (2018), S&P Europe 350, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://us.spindices.com/indices/equity/sp-europe-350>

S&P Dow Jones Indices, (2018), S&P Global 1200, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://us.spindices.com/indices/equity/sp-global-1200>

S&P Dow Jones Indices, (2018), S&P/TSX 60 (Canada), ηλεκτρονικός
ιστότοπος: <https://us.spindices.com/indices/equity/sp-tsx-60-index>

Science Kids, (2016), Madagascar Facts for Kids, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.sciencekids.co.nz/sciencefacts/countries/madagascar.html>

Seychelles, (2018), Seychelles Info, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<http://www.seychelles.org/seychelles-Info/economy-seychelles>

Statista, (2018), Africa: gross domestic product (GDP), ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.statista.com/statistics/240665/gdp-of-africa/>

Statista, (2018), BRIC countries - Statistics & Facts, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<https://www.statista.com/topics/1393/bric-countries/>

Statista, (2018), Egypt - Statistics & Facts, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.statista.com/topics/2510/egypt/>

Statista, (2018), Gross domestic product (GDP) of the BRIC countries from
2012 to 2022 (In billion U.S. dollars), ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.statista.com/statistics/254281/gdp-of-the-bric-countries/>

Tarun Khanna, Krishna G. Palepu and Jayant Sinha, (2005), Strategies That
Fit EmergIng Markets, Harvard BusIness Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://hbr.org/2005/06/strategies-that-fit-emergIng-markets>

Tarun Khanna, Krishna G. Palepu, (2006), EmergIng Giants: BuildIng World-
Class Companies In DevelopIng Countries, Harvard BusIness Review, ηλεκτρονικός
ιστότοπος: <https://hbr.org/2006/10/emergIng-giants-buildIng-world-class-companies-In-developIng-countries>

The commonwealth, (2018), Malawi : Economy, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://thecommonwealth.org/our-member-countries/malawi/economy>

The economist, (2017), Niger, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.economist.com/topics/niger>

The Global Economy, (2016), Madagascar: GDP share of agriculture, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://www.theglobaleconomy.com/Madagascar/Share_of_agriculture/

The Guardian, (2016), "Has the BRICS bubble burst?", ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.theguardian.com/business/2016/mar/27/brics-bubble-burst-brazil-russia-india-china-south-africa>

The guardian, (2018), Burundi, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/world/burundi>

The Guardian, (2018), Central African Republic, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/world/central-african-republic>

The guardian, (2018), Democratic Republic of the Congo, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.theguardian.com/world/congo>

The guardian, (2018), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/world/ethiopia>

The Guardian, (2018), Niger, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/world/niger>

The Guardian, (2018), The Gambia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/world/gambia>

The Guardian,(2018), Central African Republic facing chronic healthcare crisis as scars of conflict abide, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/global-development/2015/may/03/central-african-republic-chronic-healthcare-crisis-malaria-msf>

The Guardian,(2018),Finland is the happiest country in the world, says UN report, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.theguardian.com/world/2018/mar/14/finland-happiest-country-world-un-report>

The Lancet, (2012), Madagascar's health challenges, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
[https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(15\)61526-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(15)61526-4/fulltext)

The Lancet, (2012), The Central African Republic's silent health crisis, ηλεκτρονικός ιστότοπος: [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(12\)61523-2/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(12)61523-2/fulltext)

The republic of niger, (2018), Poverty/education, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://nigersnewestchild.weebly.com/povertyeducation.html>

The telegraph, (2018), 15 curious things you didn't know about Liberia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.telegraph.co.uk/travel/destinations/africa/articles/liberia-facts/>

Theguardian, (2002), IMF policies 'led to Malawi famine', ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.theguardian.com/business/2002/oct/29/3>

Trade Finance Global, (2017), BRICS or MINT: The Good, the Bad and the Ugly, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.tradefinanceglobal.com/posts/exporting-brics-mint-countries-good-bad-ugly/>

Trade Mark southern Africa, (2012), Nigeria is poised to become Africa's most powerful nation, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://web.archive.org/web/20131203012707/http://www.trademarksa.org/news/nigeria-poised-become-africa-s-most-powerful-nation>

Tripsavvy, (2017), AFRICA & MIDDLE EAST: Fun Facts and Statistics About the African Continent, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.tripsavvy.com/facts-about-africa-1454136>

UNAIDS, (2017), ETHIOPIA AIDS estimates, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.unaids.org/en/regionscountries/countries/ethiopia>

Unesco Publishing, (2015), Unesco Science Report Towards 2030, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235406e.pdf>

UNESCO, (2018), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://whc.unesco.org/en/statesparties/et>

Unesco, (2018), More Information - Gabon, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://en.unesco.org/countries/gabon/Information/>

UNESCO, (2018), South Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://en.unesco.org/countries/South-Africa?language=en>

Unicef, (2018), Madagascar Education, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.unicef.org/madagascar/eng/education.html>

Unicef, (2018), Madagascar Health, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.unicef.org/madagascar/eng/health.html>

"United Nations Development Programme, (2016), Human Development Report 2016, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
http://hdr.undp.org/sites/default/files/2016_human_development_report.pdf"

UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME, (2016), Table 1: Human Development Index and its components, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://hdr.undp.org/en/composite/HDI>

United Nations- OHRLLS, (2018), LEAST DEVELOPED COUNTRIES, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://unohrlls.org/about-ldcs/>

United Nations, (2012), The Gap Report, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
https://web.archive.org/web/20160620173755/http://files.unaids.org/en/media/unaids/contentassets/documents/unaidspublication/2014/unaids_gap_report_en.pdf

United Nations, (2015), "World Population Prospects – The 2015 Revision", ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.un.org/en/development/desa/publications/world-population-prospects-2015-revision.html>

United Nations, (2017), Population Division World Population Prospects 2017, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://esa.un.org/unpd/wpp/DataQuery/>

United Nations, (2017), Population Division, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.un.org/en/development/desa/population/>

United Nations, (2017), Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://esa.un.org/unpd/wpp/DataQuery/>

UNITED NATIONS, (2018), DESA / POPULATION DIVISION, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://esa.un.org/unpd/wpp/Graphs/Probabilistic/POP/TOT/>

United Nations Economic Commission for Africa, (2017), 2017 Africa Sustainable Development Report, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.uneca.org/publications/2017-africa-sustainable-development-report>

WaterAid, (2018), Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.wateraid.org/uk/where-we-work/ethiopia>

WaterAid, (2018), Niger, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.wateraid.org/where-we-work/niger>

web.archive, (2018), county groups-south africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://web.archive.org/web/20080524215837/http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/DATASTATISTICS/0%2C%2CcontentMDK%3A20421402~pagePK%3A64133150~piPK%3A64133175~theSitePK%3A239419%2C00.html>

West Africa Important Export, (2009), Guinea Conakry, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://web.archive.org/web/20101105124833/http://www.africa-import-export.gm/import-export/guinea-conakry.htm>

Wild Madagascar, (2004), Economy of Madagascar, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.wildmadagascar.org/overview/economy.html>

William Attwell, (2017), 3 Things Multinationals Don't Understand About Africa's Middle Class, Harvard Business Review, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://hbr.org/2017/08/3-things-multinationals-dont-understand-about-africas-middle-class>

World Atlas, (2013), Seychelles, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://knoema.com/atlas/Seychelles/topics/Poverty/Income-Inequality/GInI-Index>

World Atlas, (2017), Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.worldatlas.com/articles/15-biggest-cities-in-africa.html>

World Atlas, (2017), What Are The MINT Economies? ,ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.worldatlas.com/articles/what-are-the-mint-economies.html>

World Bank, (2008), Fact Sheet: The World Bank and agriculture In Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/AFRICA>

XT/0,,contentMDK:21935583~pagePK:146736~piPK:146830~theSitePK:258644,00.
html

World Bank, (2011), Oil Rents about Libya, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://data.worldbank.org/Indicator/NY.GDP.PETR.RT.ZS?locations=LY>

World Bank, (2013), The Role of Livestock Data In Rural Africa: The
Tanzanian Case Study, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:<http://www.worldbank.org/en/news/feature/2013/10/03/the-role-of-livestock-data-In-rural-africa-a-tanzanian-case-study>

World Bank, (2017), “World Development Indicators 2016”, ηλεκτρονικός
ιστότοπος:
<https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/23969/9781464806834.pdf?sequence=2>

World Bank, (2018), Angola, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.worldbank.org/en/country/angola/overview>

World Bank, (2018), Egypt, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldbank.org/en/country/egypt>

World Bank, (2018), Heavily Indebted Poor Country (HIPC) Initiative,
ηλεκτρονικός ιστότοπος:<http://www.worldbank.org/en/topic/debt/brief/hipc>

World Bank, (2018), Nigeria, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://data.worldbank.org/country/nigeria>

World Bank, (2018), The World Bank In Central African Republic,
ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldbank.org/en/country/centralafricanrepublic/overview>

World Bank, (2018), The World Bank In DRC, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldbank.org/en/country/drc>

World Bank, (2018), The World Bank In Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldbank.org/en/country/ethiopia/overview>

World Bank, (2018), The World Bank In Ethiopia, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldbank.org/en/country/ethiopia/overview>

World Bank, (2018), The World Bank In Guinea, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.worldbank.org/en/country/guinea>

World Bank, (2018), The World Bank In Malawi, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.worldbank.org/en/country/malawi/overview>

World Bank, (2018), The World Bank In The Gambia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.worldbank.org/en/country/gambia/overview>

World Bank, (2018), The World Bank In Tunisia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.worldbank.org/en/country/tunisia/overview>

World Bank, (2018), Tunisia's Economic Outlook - April 2018, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.worldbank.org/en/country/tunisia/publication/economic-outlook-april-2018>

World Economic Forum, (2016), What is the state of the BRICS economies?, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.weforum.org/agenda/2016/04/what-is-the-state-of-the-brics-economies/>

World Health Organization, (2012), Liberia:WHO statistical profile, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.who.int/gho/countries/lbr.pdf>

World Health Organization, (2016), Angola, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.who.int/countries/ago/en/>

World Health Organization, (2016), Liberia, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.who.int/countries/lbr/en/>

World Health Organization, (2018), About guinea-worm disease, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.who.int/dracunculiasis/disease/en/>

World Health Organization, (2018), Africa Health, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://esa.un.org/unpd/wpp/Graphs/Probabilistic/POP/TOT/>

World Intellectual Property Organization, (2012), The Coffee War: Ethiopia and the Starbucks Story, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.wipo.int/ipadvantage/en/details.jsp?id=2621>

World Health Organization, (2018), Humanitarian Health Action, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <http://www.who.int/hac/crises/cod/en/>

World Integrated Trade Solution, (2015), Gambia, The trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/GMB>

World Oil, (2018), Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.worldoil.com/topics/africa>

Worldatlas, (2013), Tunisia Geography, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<https://www.worldatlas.com/webimage/countrys/africa/tunisia/tnland.htm>

Worldbank,(2017), Seychelles Overview, ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldbank.org/en/country/seychelles/overview>

Worldmeters, (2018), DR Congo Population (LIVE), ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldometers.info/world-population/democratic-republic-of-the-congo-population/>

Worldmeters, (2018), Niger Population (LIVE), ηλεκτρονικός ιστότοπος:
<http://www.worldometers.info/world-population/niger-population/>

Yahoo News, (2018), DR Congo crisis stirs concerns In central Africa, ηλεκτρονικός ιστότοπος: <https://www.yahoo.com/amphtml/news/dr-congo-crisis-stirs-concerns-central-africa-013608788.html>